



NOVI GLAS

CENA 1 EVRO



NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Zlato odličje za goriški zbor



MePZ Lojze Bratuž na mednarodnem zborovskem tekmovanju v kraju Riva del Garda

Uvodnik

Andrej Bratuž

S ponosom naprej!

Zgodovinsko geslo slovenske stranke v deželi Furlaniji Julijski krajini spremlja somišljenike, člane in predvsem volivce lipove vejice že dolga leta, odkar je na prvem deželnem kongresu v Devinu zaživila kot enotna deželna stranka. In to po vseh praviilih in ustaljenih značilnostih političnih strank v Italiji. SSK je tedaj dobila svoje deželno vodstvo s tajništvom, svetom in vsem, kar je - in še danes velja - določil ustanovni deželni kongres.

Vse to je polno veljalo za politično delovanje predvsem v Trstu in Gorici, medtem ko je seveda stranka imela tudi svoje predstavnike v videmski pokrajini, ki so sodelovali v strankinih deželnih organih. S tem si je mlada deželna Slovenska skupnost zgradila svojo trdo, samozavestno in močno podlago. Toliko kot kratek uvod za osvežitev naše politične polpreteklosti.

Slovenska skupnost je stranka, ki priznava kot svoje osnove politični pluralizem, demokracijo, narodnoobrambno vlogo in samostojno politično nastopanje na vseh možnih ravneh. Edino slovenska stranka zato lahko najbolj uspešno zagovarja naše narodne pravice.

Sedaj so pred nami dvojne volitve, državne in deželne. Na obeh volilnih preizkušnjah bomo aktivno sodelovali tudi slovenski volivci. Na državnih bomo nastopali v širšem okviru Demokratske stranke, kjer bo SSK seveda podprla slovenskega kandidata. Tu bi se pa podrobneje zaustavili ob deželnih volitvah, na katerih slovenska stranka in prvi osebno aktivno nastopa s svojimi kandidati, ki res predstavljajo širok izbor naše narodne skupnosti. Kandidatke in kandidati bodo kot zrcalo celotne naše manjšine, tako starejše kot mlajše generacije, in so izraz vseh naših socialnih in stanovskih območij. Tu so izobraženci, delavci, uradniki, šolniki, kulturniki, gospodarstveniki in prosti poklici. Izražajo pa tudi na-

zorski pluralizem. Prav gotovo jim lahko zauzamemo svoj glas.

Izredno pomembno je nato dejstvo, da Slovenska skupnost spet nastopa samostojno in s svojim tradicionalnim simbolom lipove vejice. Zaradi znanega deželnega volilnega zakona o olajšani izvolitvi slovenskih svetnikov v deželni svet se je povezala za volilni nastop z Demokrasko stranko. Volilni nastop z lastnim simbolom je izredno važen. To zlasti iz političnih in psiholoških razlogov, saj se naši volivci najlaže in najbolj naravno prepoznajo v tem svojem zgodovinskem znaku. Marsikdaj smo v preteklosti (zlasti na evropskih volitvah) nastopali s tujim, čeprav prijateljskim simbolom. To sta bila v glavnem dva, sardinski štirje zamorci in valdostanski lev. Kasneje je sicer prišlo do skupnega volilnega znaka, zadnje čase pa smo imeli svojega kandidata na listi južnotirolske planike. Dobro je, da se zdaj na vse te prejšnje izkušnje spomnimo in da zato še bolj upoštevamo sedanji deželni nastop z lipovo vejico.

Na slovenskih volivcih je sedaj predvsem, da s svojim glasom omogočijo Slovenski skupnosti izvolitev v deželni svet Furlanije Julijske krajine. To je zakonodajni organ, kjer ima Slovenska skupnost že od prvih deželnih volitev leta 1964 svojega izvoljenega predstavnika. Prvi je bil dr. Jože Škerk, več mandatnih dob je bil nato izvoljen dr. Drago Štoka. Sledili so mu Bojan Brezigar, Ivo Jevnikar in po večletni odsotnosti še pokojni dr. Mirko Špaccapan. Navadno so bili izvoljeni tudi posamezni slovenski levičarski deželni svetniki, seveda na italijanskih listah.

Kaj pričakuje Slovenska skupnost kot najpristnejši izraz slovenske politične arene danes? Sedaj je čas padca meja, vedno večje evropske odprtosti, na obzorju so perspektive novih odnosov med Slovenijo in Italijo. Smo v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji in morda zato še bolj pričakujemo doslednost v izvajanju zaščitnega zakona. Zato bo lahko tudi slovenski volilni uspeh in s tem zmaga Slovenske skupnosti verna priča naše politične volje in slovenske prisotnosti v deželi Furlaniji Julijski krajini.

Po podatkih italijanskega združenja bank Priseljenci varčujejo

Priseljenci v Italiji niso samo poulični prodajalci. Številni so v Italiji redno zaposleni, imajo svoje družine, ustanavljajo svoja podjetja, pošiljajo domov denarno pomoč. Po zadnjih podatkih, ki jih je objavilo italijansko združenje bank ABI, ima 70% priseljencev tekoči račun na banki. Tako je v letu 2007 imelo račun na banki kar 1 milijon 400 tisoč tujcev, kar je skoraj 70% več kot pred dvema letoma. Priseljenci potrebujejo različne storitve kot italijanski državljani.

Več kot 80% vseh priseljencev ima tekoči račun na banki z možnostjo uporabe bankomata. Velika večina izkorišča tudi možnost, da prejema na tekoči račun plačo in plačuje storitve. Za posojila se odločajo le redki. Približno polovica priseljencev je tudi že zaposlila za bančno posojilo, nekateri so se raje obrnili na finančne družbe, približno 12% priseljencev pa si denar raje izposoja pri prijateljih in znanih. Ravno tako omejena je uporaba bančnih čekov, saj se priseljenci bojijo, da bodo zaradi skromnega poznavanja italijanskega jezika napačno izpolnili ček in imeli zaradi tega neljubne posledice. Tudi običajna hranilna knjižica med priseljenici ni posebno priljubljena, saj ne omogoča veliko operacij.

Na banke se obračajo v glavnem priseljenci, ki so v Italiji že dalj časa. Priseljenci, ki živijo na severu Italije, se bolj množično odločajo za račun na banki, medtem ko odstotek priseljencev s tekočim računom na jugu pada. Pri odločitvi za bančni račun igra zelo veliko vlogo tudi poklic priseljenca in koliko časa živi v Italiji. Če priseljenec živi že več časa v Italiji, je bolj možno, da bo stopil v stik s kakim bančnim zavodom. Ravno tako se za odprtje računa pogostejše odločajo priseljenci, ki imajo svoje podjetje in redno zaposlitev, kot priseljenci, ki so zaposleni na črno. Prav možnost, da lahko nekdo prejema na bančni račun plačo in iz računa plačuje položnice, je bistvenega pomena pri odločitvi za bančni račun. Drug razlog za odprtje računa pa sta varnost in donosnost naložb. Če pa pogledamo porazdelitev po spolih, ugotovimo, da se za stike z banko pogostejše odločajo moški kot ženske in da moški običajno zaprosijo za posojilo ob

nakupu stanovanja ali avtomobila, ženske pa stopijo v stik z banko, ker želijo varno varčevati in pošiljati svoje prihranke domov. V letu 2006 so priseljenci po uradnih kanalih

poslali v svoje domovine 4 milijarde 350 milijonov evrov, kar v povprečju znesi 1.900 evrov na priseljenca. Iz raziskav izhaja, da 90% priseljencev pošilja redno denar v svojo domovino. Od tega se kar 25% priseljencev poslužuje neformalnega kanala, to pomeni, da denar pošiljajo domov preko prijateljev, sorodnikov ipd.; priseljenci začnejo pošiljati denar domov šele, potem ko so preživeli v Italiji vsaj šest mesecev. To obdobje je potrebno, da se oseba vključi v okolje, najde primerno delovno mesto, stanovanje in zadosti osnovnim življenjskim potrebam. Šele nato začne priseljenec pošiljati denar svoji družini.

Pred časom so med priseljenici raziskovali, kako domači uporabijo denar, ki so ga priseljenci poslali domov. Kar 70% priseljencev je odgovorilo, da denar porabijo za nakup osnovnih življenjsko pomembnih dobrin, kot so hrana in obleke; 17% priseljencev uporabi denar za izobraževanje svojih otrok, 15% priseljencev pa za kritje zdravniških stroškov za svoje najdražje. Nekateri družine uporabijo prejeti denar za kritje dolgov, ki jih imajo v domovini, za popravilo hiše ali za nakup nove. Samo 2% priseljencev pa denar hrani za starost.

Mara Petaros

Pomembno obvestilo

V torek, 8. aprila, v sklopu volilne kampanje za deželne volitve, Slovenska skupnost vabi vse slovenske volilce in volilke na srečanje s predsedniškim kandidatom Demokratičnega zavezništva Riccardom Illyjem. Srečanje bo potekalo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 19.30. V četrtek, 10. aprila, bo Slovenska skupnost imela v gosteh evropskega poslanca Južnotirolske ljudske stranke Michla Ebnerja. Evropski poslanec Ebner se bo srečal z vodstvom in kandidati SSK za deželne volitve.



Evropske teme - Naše teme

Geert Wilders in ponovna provokacija z evropskega severa

Severna Evropa je nedvomno širši prostor, ki slovi po svoji veliki strpnosti in po svojih zglednih socialnih politikah, ki stvarno omogočajo izredno visoko družbeno integracijo vseh državljanov. Mirno bi torej lahko zatrčili, da velja ta prostor za zgled odprte in strpne družbe.

Ko pa bolj podrobno analiziramo problematiko vključevanja muslimanov in islama, opazimo, da prav v tem prostoru najdemo tudi tiste, ki najbolj radikalno zastopajo protislamska stališča in v zadnjih letih s stalnimi provokacijami spodbujajo neke vrste konflikt dveh civilizacij, islamske in evropske, ki jo tu pojmujejo v glavnem kot laično.

Tak primer je bila leta 2005 objava danskih stripov z Mohamedom in bombo skrito v turbanu, leto prej pa film Submission nizozemskega režiserja Thea Van Gogha, ki je močno poudaril zatiranje žensk v islamski družbi. Podoben primer je danes provokacija nizozemskega poslanca in vodje skrajno desničarske stranke PVV (Stranke svobode), ki je 28. marca na spletni strani objavil kratki film z naslovom Fitna, v katerem trdi, da je Koran "fašistična" knjiga in da je Mohamed "barbar".

Film naj bi sprva predvajale nizozemske televizije, a zaradi močnih mednarodnih pritiskov, predvsem pa zaradi pritiskov nizozemske vlade, so vse televizije predvajanje odrekle. Zato se je Wilders odločil za objavo posnetkov na internetu, kar je storil 28. marca. Že dan po objavi na spletnem mestu www.liveleak.com pa je družba, ki upravlja to domeno, sporočila, da je bila prisiljena zbrisati film s svojih strežnikov zaradi številnih groženj, ki jih je prejela. Vsekakor, že pred objavo filma na spletu, so nizozemske oblasti, ki se bojijo terorističnih demonstrativnih akcij in morebitnih nemirov med muslimanskim prebivalstvom, močno povečale varnostne kontrole in sprožile splošen alarm v državi. V de-

želi je namreč še zelo živ spomin na umor režiserja Thea Van Gogha (leta 2004), ki je podlegel smrtnim udarcem muslimanskega skrajneža prav po objavi filma, ki smo ga omenili. Tisti umor je tedaj sprožil močan protiislamski čut, kar je med drugim bistveno pripomoglo k volilnemu uspehu Wildersa, ki očitno danes išče s svojimi posnetki nove medijske pozornosti.

Wilders je po objavi filma dokaj cinичno povedal, da ne more biti nikakor odgovoren za morebitne teroristične akcije islamskih skrajnežev proti Nizozemski, in hkrati izpostavil pravico do svobodnega izražanja idej, ki je nihče ne sme omejevati, še najmanj strah pred povračilnimi ukrepi.

V Evropi so oblasti trenutno dokaj zaskrbljene. Proti Wildersovim idejam se je zato hitro izrekel predsednik Hans Gert Poettering, ki je v imenu evropskega parlamenta dejal, da zavrača trditve, da je islam nasilna religija. Tudi ostali evropski politiki so skoraj soglasno zavržli Wildersova stališča, a veliko jih ostaja mnenja, da je svobodno izražanje absolutna vrednota in ga ne gre omejevati, pa čeprav kdo s svojim izražanjem žali religiozni čut. Malce različno je bilo stališče generalnega tajnika OZN, ki si je v bistvu prizadeval za cenzuro filma. Ban Ki-Moon je film ostro obsodil in še bolj jasno povedal, da svoboda, in torej svobodno izražanje, mora nujno spremljati socialna odgovornost.

Mi pa ob vsem tem ne moremo mimo žalostne ugotovitve, da objava kratkega filma, ki žali islam, je sprožila svetovno debato o svobodi izražanja ne zaradi prepričanja, da svoboda izražanja naj bi omejevala omika in spoštovanje religioznega čuta, ampak ker žalitev religioznega čuta lahko ustvarja socialne probleme. Zato ni nič čudnega, da ko žalitev religioznega čuta ne ustvarja socialnih problemov, tudi v najbolj strpni Evropi nihče o tem ne spregovori.

Peter Černič



Geert Wilders

Visoki državniški obisk v naši deželi
Predsednik pri nas

Na dnu...



ALI SE POLITIKI
ISKRENO LAŽEJO?

OH, SEVEDA!
KO BI SE NE LAGALI
ZARES ISKRENO,
KDO BI JIM VERJEL?

Prejeli smo

Te dni smo prejeli po elektronski pošti zelo zaskrbljujoče pismo naše bralke iz Trsta, ki nas opozarja na nevzdržno stanje v Trstu pred volitvami, nevzdržno zato, ker je zares sramotno, kar naša bralka piše. Starejši in onemogli, bolni ljudje morajo imeti v naši družbi prostor, ki jim pripada, ne pa da so izrinjeni iz družbe, kar se prerado dogaja! / Ured.

Dragi urednik, moram ti sporočiti eno zanimivost. Mamo sem prepričala, da je pametno, če voli, da je to nekaj novega, poleg tega je pomembno oddati glas za naše. Poklicala je na občino Trst, volilni urad, povedala je, da zaradi nepokretnosti ne more iz stanovanja. In mi je rekla: "Veš, so mi povedali, da mi ne morejo pomagati, da nimajo ljudi, in da konec koncev te volitve sploh niso pomembne". Vsa iz sebe pokličem na občino v Trstu in neka gospa mi potrdi, da ne morejo nič, da dobivajo vsak dan na stotine klicev, ker je pol Trsta ostarelih, in da mora odločiti neka pravna komisija, ki je do sedaj v celem Trstu dala samo trem osebam pravico, da volijo doma. Samo tri, si misliš! In da, tudi če hočeš z vozičkom na volitve, moraš prej pred komisijo. Ne morem verjeti, moja mama je prav poklapana, ker se niti ne počuti več del skupnosti. Ni to protistavstvo??? Mislim, da bi morali priti tudi k nam opazovalci ob volitvah, ne samo v Afganistan!!!!

Sledi podpis

Novi volilni zakon v deželi Furlaniji Julijski krajini

Manjšinski predstavnik ni zagotovljen!

Deželni svet avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine je 1. marca 2007 po dolgih in polemičnih razpravah končno sprejel nov volilni zakon za izvolitev deželnih svetnikov. Njegova člena 23. in 28. določata pogoje tako za sam nastop liste, ki "odraža slovensko jezikovno manjšino", kot za izvolitev njenega predstavnika. Nekateri manjšinske komponente so nasprotovali sprejetju nekaterih olajšav glede izvolitve deželnega svetnika na manjšinski listi. Ne bomo tu obnavljali razlogov za omenjeno nasprotovanje. Ogleдали si bomo raje omejujoča določila omenjenega zakona glede možnosti izvolitve predstavnika manjšine. Novi deželni volilni zakon z dne 1. marca 2007 namreč dopušča možnost, da lista, ki je odraz slovenske manjšine, lahko ob določenih pogojih izvoli deželnega svetnika, vendar moramo istočasno tudi povedati, da so ti pogoji dokaj zahtevni za manjšinsko volilno telo. Oglejmo si jih pobliže:

1. slovenska volilna skupnost, ki želi nastopiti na volitvah za deželni svet, mora predhodno zbrati od 500 do 750 overovljenih podpisov volivcev v tržaškem, goriškem in videmskem volilnem okrožju. Prvotno je bilo predvideno zbiranje podpisov samo v tržaškem in goriškem okrožju. V zadnjem trenutku pa je bilo politično vsiljeno še tretje okrožje, tj. videmsko, ki velja za najbolj težavno za zbiranje podpisov predlagateljev manjšinske liste. To prej otežuje kot olajšuje nastop slovenske manjšinske liste;

2. da lahko sodeluje pri delitvi svetniških mest, mora manjšinska lista doseči vsaj en odstotek vseh veljavnih glasov, oddanih

listam v celotni Deželi. Na zadnjih deželnih volitvah leta 2003 bi takšen odstotek znašal 6.708 glasov. V primeru, da manjšinski listi ne uspe doseči polnega kvoruma, na kar v danih razmerah ni mogoče računati, ji pripade zadnje svetniško mesto, dodeljeno listi, s katero se je predhodno uradno povezala, na osnovi seštevka glasov obeh list;

3. manjšinska lista oziroma volilna formacija, ki želi nastopiti na volitvah, se mora, kot rečeno, povezati s kako večjo stranko. Če nobena stranka noče sprejeti povezave, je manjšinski listi dejan-

rica, Videm, Pordenon in Tolmeč) prejela 9.633 glasov, premalo za poln kvocien.

Takšnih zapletenih ovir nima italijanska manjšina v Sloveniji, ki izvoli svojega predstavnika v državni zbor (parlament) ne glede na število prejetih glasov, tako da je njegova izvolitev povsem zajamčena (in ne olajšana). Iz povedanega je razvidno, da je gledanje italijanskih oblastnih institucij na upravičene potrebe in pričakovanja slovenske narodne skupnosti pri nas še v marsikaterem pogledu zadržano. Le tako si lahko razlagamo, da tudi deželni zakonodajalec, ki

se sicer pogostoma sklicuje na avtonomijo, ni zmogel preseči predhodno do vprišanja zagotovljenega zastopstva slovenske manjšine v deželnem svetu. Lani izglasovani deželni volilni zakon pomeni sicer korak naprej v primerjavi s preteklostjo, vendar je nedorečen in omejevalen glede vprišanja zagotovljene udeležbe manjšine pri upravljanju javnih zadev. V našem primeru je določitev volilnega praga, ki ne upošteva dejanskega številskega stanja manjšine in njene politične razdrobljenosti, občutna ovira za zagotovitev vsaj minimalnega zastopstva manjšine.

V danih razmerah se oblika tako imenovanega "olajšanega" zastopstva utegne izkazati za neustrezno in preveč izpostavljeno tveganju, da se ne doseže zaželeni cilj. Slovenski volivci so zato pred veliko odgovornostjo, da s svojim glasom po 15 letih omogočijo vrnitev predstavnika Slovenske skupnosti v deželni svet Furlanije Julijske krajine, iz katerega je bil politično "izgnan" zaradi krivičnega volilnega zakona.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Človekove pravice in svobodni trg

Eden od osrednjih dogodkov zadnjega časa so gotovo razmere v Tibetu oziroma na Kitajskem, bolje rečeno, kako je uradna pekinška oblast s silo odgovorila na zahteve po upoštevanju očitno zatiranih človekovih pravic. Razviti svet se je odločno odzval na nedemokratsko ravnanje najštevilnejše države na svetu in izrazil Tibetu vso podporo pri njegovem prizadevanju za doseg temeljnih svoboščin, do katere ima pravico prav vsak posameznik ne glede na jezik, narodnost, kulturo in vero. Ponovno je na ta način oživel pojem človekovih pravic, ki daje dostojanstvo vsaki osebi: vsaka oseba ima pravico do svobode, vsaka oseba je dragocena sama po sebi, vsako osebo je treba spoštovati v zasebnem, toliko bolj pa v družbenem življenju, da ne bi nobena politična ureditev v imenu tega ali onega cilja to osebo spreminjala v sredstvo, v brezoblično gmoto, ki mora biti trenutni oblasti na razpolago. V vseh teh in dodatnih razlagah ni težko v človekovih pravicah zaznati sledove božanskega nadiha, božanskega zato, ker nam predlaga nekaj najlepšega, naj se namreč v naše dobro kar najhitreje približujemo uresničitvi tiste popolne pravičnosti, znotraj katere bomo vsi drug drugemu svobodo dajali, ne pa je odvzemali. Zavzemanje za človekove pravice je potemtakem samoumevna in istočasno zlahka dolžnost, je zavzemanje za smisel sam in v tej luči velja odločne in razveseljivo številne pobude v prid Tibeta in vseh njegovih pripadnikov zares iskreno pozdraviti. Ker pa pravičnost v svetu še ni uresničena

na in nam vladajo povsem drugi vladarji, se ne smemo vdajati tisti vznesenosti, zaradi katere bi prezrli dobro zakrite pasti, ki prežijo na vsakršno človekoljubno stremljenje.

Soočenje s Kitajsko, kar se tiče Tibeta, bo med drugim pokazalo, kako močni smo v zahtevi po spoštovanju človekovih pravic in kakšno moč ima na nas trg, t. i. svobodni trg, ki kot osrednji tok sedanjega časa vse ostreje vse pogostje. Pogojuje nas v kraju, kjer živimo, in pogostje nas globalno, je že globalen. Ime mu je ekonomski izračun, ki odpira ali ukinja delovna mesta, na eni strani daje dobrine, na drugi jih odvzema, ne pozna meja, nenehno išče nove prostore, nov trg in nove trge, da bi bil obračun pozitiven, pozitiven brezpogojno in za vsako ceno. To je mehanizem, ki ustvarja blaginjo, pri tem pa spodmika čas, ga poganja vse hitreje, vnaša v nas nemir dneva, ki je naporen in dolg, tedna, ki je kratek, in meseca, ki je še krajši. Znotraj tega gibala delujemo, druge možnosti napredka ni in zanj je potreben trg, so potrebni trgi. In Kitajska je ogromen, neznansko ogromen trg, od katerega živimo, in on živi od nas, je trg, od katerega smo odvisni vsi, vprašanje je le, do kolikšne mere. Odvisni do tolikšne mere, da si ne moremo dovoliti spora in bomo morali ob Tibetu obmolčati?

Želeti si je, da bodo človekove pravice v nas močnejše od trga. To bi bila velika zmaga, zmaga za Tibet, zmaga za vse nas in zakaj ne tudi Kitajsko.

Janez Povše

GORICA Jubilejno evropsko tekmovanje za mlade violiniste in čeliste "Alfredo in Vanda Marcosig"

Petindvajsetletna bogata umetniška in človeška izkušnja

S slavnostnim koncertnim večerom se je v petek, 28. marca, v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici končal 25. evropski natečaj za mlade violiniste študente in 15. natečaj za mlade čeliste študente, poimenovan po violinistu in glasbenem pedagogu Alfredu Marcosigu ter njegovi zvesti spremljevalki in sodelavki, ženi Vandi. Tudi jubilejno prireditev, ki so se je udeležili obetavni talenti iz Slovenije, Italije, Hrvaške, Avstrije, Nemčije, Madžarske in Romunije, sta organizirala društvo Glasba brez meja in Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju z deželno, pokrajinsko in občinsko upravo. Na praznični svečanosti, ki jo je v slovenščini, italijanščini in angleščini povezovala Alessandra Schettino, je udeležence in občinstvo v imenu goriškega župana pozdravil občinski odbornik Fabio Gentile; prirediteljem se je zahvalil za odmev-



Letošnji nagrajenci (foto DPD)

začetku 80. let, ko je kot sin naše raznolike in bogate zemlje želel ustvariti priložnost za zблиževanje in srečevanje med študenti violine in njihovimi mentorji na križišču italijanskega, slovenskega in nemškega sveta. Stopil je v stik s številnimi ravnatelji in profesorji na Goriškem in Tržaškem, v Ljubljani, Mariboru in Celovcu. Zavzeto ga je spremljala žena Vanda, ki mu je bila zaradi poznavanja slovenščine v veliko pomoč. Kljub najrazličnejšim težavam je decembra 1982 v Fari ob Soči potekal prvi natečaj, ki se ga je udeležilo 21 mladih violinistov iz naše dežele, Slovenije in Koroške. Iz leta v leto je prireditev rastla in se razvijala, leta 1986 je sodeloval tudi orkester. Leta 1988 se je tekmovanje preselilo v Gradišče ob Soči, kjer se ga je udeležilo več kot 70 študentov, leta 1991 pa več kot 100 iz osmih različnih dežel. "Šlo je za vedno bogatejšo umetniško in človeško izkušnjo", je poudaril Robert Marcosig, saj so se spletile umetniške in medčloveške vezi med gojen-

ci, pa tudi med njihovimi mentorji. Prav to je svojevrstna značilnost natečaja, ki gradi mir in prijateljstvo prek glasbe. Leta 1993 se je natečaj preselil v avditorij Fogar v Gorico, kjer je poleg natečaja za violiniste potekalo prvo tekmovanje, po-

svečeno čelistom. Leta 1995 je prerano umrl Alfredo Marcosig, njegovo navdušenje in organizacijsko vnemo pa je čvrsto prevzela v roke nenadomestljiva sopotnica Vanda; potem ko je še ta umrla tri leta kasneje, je bil natečaj leta 1999

upravičeno poimenovan po njiju dveh, ki sta mu dala dušo in omogočila, da se je tako lepo uveljavil v srednjeevropskem prostoru. Novi naravni sedež natečaja je postal Kulturni center Lojze Bratuž, ki od vsega začetka nudi "izjemno

sodelovanje". Leta 2005 je natečaj postal evropski, saj je začel združevati vedno več glasbenih šol in konservatorijev različnih sosednjih narodov. Nastala je prava "mala pisana družina profesorjev, učencev in staršev", ki vzporedno goji prijateljstvo in solidarnost. Prav to je bila želja očeta Alfreda, ki je v svoji evropski viziji že pred 25 leti videl v glasbi vsem razumljiv jezik, ki povezuje, je povedal sin. V odsotnosti Rodolfa Medeota, predsednika društva Glasba brez meja, se je umetniški vodja Alessandro Molin srčno zahvalil vsem, ki so konkretno prispevali k izvedbi tekmovanja, zlasti dragocenemu osebju Kulturnega centra, pa tudi javnim upravam, ki so prispevale svoj delež. Udeleženci so pokazali zelo visoko kvaliteto, je dejal, zaradi česar je ta natečaj z didaktičnimi nameni eden najbolj kakovostnih in pomembnih za violiniste in čeliste študente na državni in mednarodni ravni. Predsednik ugledne mednarodne žirije, ki je ocenjevala violiniste, Alberto Marini, ki je pred nekaj meseci prevzel umetniško vodstvo deželnega simfoničnega orkestra, je dodal, da je tako zasnovan natečaj edinstven, saj povezuje mlade glasbenike od 7. do 24. leta in zanje pomeni tudi pravo odskočno desko. Iz-

razil je željo, da bi v prihodnje prišlo do sodelovanja med nagrajenci in orkestrom, ki ga sedaj vodi. Sledilo je nagrajevanje letošnjih najboljših violinistov in čelistov, med katerimi so se na poseben način izkazali slovenski glasbeniki: na osem nagrajenih je bilo namreč pet Slovencev, dva Avstrijca in eden Italijan. Prvo nagrado med čelisti v kategoriji A je prejel Izak Hudnik (Slovenija), v kat. B Bernardo Brizani (Slovenija), v kat. C Maruša Bogataj (Slovenija) in ex aequo Alja Mandič (Slovenija), v kat. D pa drugo nagrado (prve žirije ni podelila) Andrea Favalea (Italija). Med violinisti je bila med najmlajšimi, v kat. A, najboljša Milica Zulus (Avstrija), v kat. B Benjamin Herzl (Avstrija), v kat. C pa Tanja Sonc. Vseh osem - od najmlajših in izredno nadarjenih pa vse do "najstarejših", zrelejših - jih je nato ob klavirski spremljavi uradne pianistke Aleksandre Pavlovič ali drugih spremljevalcev tudi briljantno nastopilo s pravimi biseri za godala. Dan kasneje so nastopili na turneji v kraju Camino al Tagliamento, v nedeljo v gledališču Malibran v Benetkah, v torek pa v slovitom solnograškem glasbenem templju Mozarteumu.

DD



Tanja Sonc, 1. nagrada v kat. C

no pobudo, ki daje ugled mestu in s svojo naravnostjo podira meje med narodi. Najstarejši sin zakoncev Marcosig, Robert, je v imenu družine Marcosig ob jubileji izvedbi tekmovanja orisal njegovo 25-letno zgodbo. Zamisel se je porodila očetu Alfredu na

Maša in koncert v Podgori Spomin na pokojne Špacapanove



Foto DP

Ob enajsti obletnici smrti Bogomira Špacapana je bila v nedeljo, 30. marca, v podgorski cerkvi maša zadušnica, pri kateri smo se spominjali tudi njegove žene Angelce in pred nekaj meseci preminulega sina Mirka. Somaševanje je vodil dekan Marijan Markežič, ki je med mašo tudi govoril. Z njim sta somaševala podgorski kaplan Daniele Alimonda in sorodnik gospe Angelce msgr. Ivan Merljak. Slednji je ob uvodu v mir povedal nekaj misli. Med mašo je pel Mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom Sabine Antoni. Izvajal je Mašo za očeta Bogomira, ki jo je komponiral

Mirko Špacapan. Spominski dan že več let prireja Prosvetno društvo Podgora v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov. Po maši je nekaj misli povedala Lojzka Bratuž.

Nakazala je življenjsko pot očeta Bogomira in sina Mirka, ki sta poleg svojih poklicnih in drugih dejavnosti posvetila veliko svojih moči zborovskemu petju, zlasti podgorskemu

mešanemu zboru. V Podgori je nastala tudi pobuda za Natečaj cerkvenega zborovskega petja, ki so ga poimenovali po Bogomiru Špacapanu. Lani smo doživeli že tretjo izvedbo. Letos

je natečaj zaradi razumljivih težav odpadel, upajmo pa, da se bo v prihodnje nadaljeval. Prav bi bilo, da bi se njegov naziv razširil v Natečaj cerkvenega zborovskega petja Bogomir in Mirko Špacapan. Bratuževa je izrazila prepričanje, da je najlepša počastitev tistih, ki jih ni več, v tem, da nadaljujemo njihovo delo. Sledil je koncert, na katerem so nastopili štiri zbori: MePz Sv. Jernej z Opčin (zborovodja Janko Ban), Župnijski MePz Šempeter iz Šempetra (zborovodja Tjaša Rotar), MePz Kapela iz Nove Gorice (zborovodja Peter Piriš, organistka Terezika Paljk) in MePz F. B. Sedej iz Števerjana (zborovodja Mirko Ferlan).

Ob koncu so se pevci vseh štirih zborov spomnili nepozabnega Mirka Špacapana s pesmijo K tebi želim, moj Bog. Spored je povezoval Jurij Klanjšček.

Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu

Do poletja skupni spletni portal

Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu bo skupaj s štirimi organizacijami, ki se v Sloveniji ukvarjajo s Slovenci izven meja Slovenije, do poletja vzpostavil skupni medmrežni portal, je 20. marca na seji komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu napovedal državni sekretar Zorko Pelikan. Poleg urada bodo pri nastajanju portala sodelovali Svetovni slovenski kongres, Slovenska izseljenska matica, Slovenija v svetu in Rafaelova družba. Kot je dejal Pelikan, bo portal namenjen Slovincem, ki živijo zunaj meja Slovenije, da bodo "kadarkoli dobili odgovor na svoja vprašanja, nejasnosti ali dvome". Portal bo na začetku zaživel v informativni

obliki, na njem pa naj bi bila tudi dostopna revija za Slovence po svetu Moja Slovenija. Člani komisije so ta projekt soglasno podprli. Komisija je razpravljala tudi o vplivu o naravovarstvenih norm na območju poselitve slovenske avtohtone manjšine v Furlaniji Julijski krajini. Seznanila se je tudi s poročilom o delovanju revije Moja Slovenija in poročilu urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu o razdelitvi sredstev v letu 2007. Predstavniki Kmečke zveze iz Trsta so opozorili, da strogi zaščitni naravovarstveni ukrepi negativno vplivajo na tradicionalne dejavnosti slovenske manjšine na območju tržaškega in goriškega Krasa. Opozori-

li so tudi, da so bili ti ukrepi sprejeti mimo manjšine. V zvezi s temi ukrepi so vložili pritožbo na pristojno deželno upravno sodišče. Komisija DZ je podprla predlog Pelikana, da predstavniki ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ministrstva za okolje in prostor, v koordinaciji urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter predstavniki slovenske manjšine v Italiji, proučijo omenjene ukrepe. Komisija tudi predlaga slovenski vladi, da ustrezno ukrepa. V zvezi z izdajanjem revije Moja Slovenija, ki izhaja od januarja 2006 dalje, je komisija uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu predlagala, da analizira distribucijo revije, ki so ji člani komisije med razpravo

namenili največ pozornosti, in skupaj z izdajateljem, založbo



Otroci, skuša zagotoviti čim boljše dostopnost do revije. Med razpravo je poslanec Samo Bevk (SD) opozoril, da je število individualnih naročnikov, odkar revije za Slovence po svetu ne izdaja več Slovenska izseljenska matica, bistveno upadlo. Brezplačna revija sicer izhaja v 3200 izvodih, njena distribucija pa poteka preko posameznih društev in diplomatsko-konzularnih predstavništev. Nanjo se je možno tudi individualno naročiti, vendar je treba

plačati stroške poštne in manipulativne stroške, je med predstavitvijo poročila o delovanju revije dejal predstavnik založbe Edvard Vrtačnik. Državni sekretar Pelikan je ocenil, da je urad "z revijo in izdajateljem sedaj zadovoljen", lahko pa se stvari še izboljšajo. Komisija se je seznanila tudi s poročilom urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu o razdelitvi njegovih sredstev v lanskem letu. Kot je opozoril Pelikan, je letos pomembna novost, da je prvič v zgodovini urad imel ustrezne pravne podlage za razdeljevanje sredstev. Člani komisije so med razpravo opozorili, da bi si želeli podrobnejše analize posameznih postavk in primerjavo podatkov z letom 2006, zato je komisija sprejela sklep, naj urad v 30 dneh pripravi natančnejšo in primerjalno analizo razdeljenih sredstev.

STA

Papeževe besede med velikonočnimi prazniki

Vstali Kristus je upanje za ves človeški rod!

Velikonočno tridnevje je sv. oče Benedikt XVI. začel na **veliki četrtek**, 20. marca, s krizmeno mašo, pri kateri so prisotni domaševalci obnovili duhovniške obljube in blagoslovili olja. V homiliji je papež poudaril bistvo duhovniškega poklica, ki pomeni stati pred Gospodom in služiti. Duhovnik mora trdno stati kot stražar pred grozečimi silami zla, pokončen v resnici in v zavzetosti za dobro, je rekel. V tem mora služiti Bogu in ljudem. Služiti pomeni tudi biti blizu, biti domač, ne sme pa postati gola navada, ki bi ugasila spoštovanje in čudenje pred velikimi stvarmi, ki jih Bog pripravlja za vse nas. Služiti pomeni tudi biti pokorni in ponižni. Proti večeru je sv. oče daroval mašo v lateranski baziliki, pri kateri se je spomnil zadnje večerje. Pri tem obredu je umil noge dvanajstim duhovnikom, med homilijo pa je podčrtal nujno po notranjem očiščenju, ki je "pogoj, da živimo v skupnosti z Bogom in brati". Vsak dan nas mažejo prazne besede, pred sodki, okrnjene modrosti in hinavščina. Vse to onesnažuje



Blagoslov Urbi et Orbi

nam ne daruje nekaj, ampak samega sebe". Umivanje nog govori o tem, da vsak dan potrebujemo očiščenje svojih grehov, spravo prek zakramenta sv. spovedi. Prečiščujmo spomin, odpuščajmo si iz srca, umivajmo si noge drug drugemu, je sklenil papež. Na **veliki petek** popoldne je sv. oče v vatikanski baziliki vodil križev pot ob branju evangelija po sv. Janezu. Zvečer pa je kot običajno vodil križev pot v Koloseju, ki so ga lahko po televiziji spremljali ljudje iz vsega sveta. Meditacije in molitve ob vsaki postaji je tokrat napisal kard. Joseph Zen Ze-kun, škof v Hong

franciškana iz Sv. dežele in mlada Kitajka. Na koncu križevega pota je Benedikt XVI. povedal, da je križ vir nesmrtnostnega življenja, "šola pravičnosti in miru, vesoljna dediščina odpuščanja in usmiljenja". Križ nas dela brate. Številni mislijo, da ne potrebujejo Boga; in vendar, je dodal papež, odprimo srce, dovolimo, da skrha naše človeške gotovosti. Na **veliko soboto** je papež vodil svečano vigilio v baziliki sv. Petra, med katero je podelil zakrament krsta in birne nekaterim katehumentom iz različnih držav. Blagoslovil je tudi ogenj in prižgal velikonočno svečo.

Kristusova smrt je dejanje ljubezni, je povedal sv. oče med homilijo; ker je ta ljubezen nesmrtna, je ta odhod obenem vrnitev v našo sredo, prehod skozi vrata med mano in tabo, med preteklostjo in prihodnostjo. Krščenci in verniki nismo nikdar tuji eni drugim, saj nas združujeta ista vera in isti Gospod. Intimna narava krsta nam podeljuje prek vode in luči dar nove identitete.

Med velikonočno vigilio je sv. oče krstil sedem oseb. Med njimi je bil tudi znani časnikar Magdi Allam, po rodu Egipčan, podurednik dnevnika Il Corriere della Sera, ki je znan kot prodoren mislec in kritik islamskega fanatizma; njegov krst je seveda povzročil val odmevov in polemik, ki se še niso poglobili. V nedeljo, 23. marca, na Veliko noč, se je na Trgu sv. Petra zbral deset tisoč vernikov in turistov, ki so hoteli praznovati naj-

večji krščanski praznik v Vatikanu. Vrhunec maše je bil blagoslov Urbi et Orbi (mestu in svetu), med katerim je Benedikt XVI. svet opomnil na nerešene svetovne spore, "rane človeštva", in na versko svobodo. Spomnil

se je na Darfur in Somalijsko, na Bližnji vzhod, še zlasti na Sveto deželo, Irak, Libanon in Tibet. Odgovorne je pozval k iskanju rešitev najhujših svetovnih konfliktov. Po maši ter blagoslovu je tudi letos izrekel velikonočno voščilo, in sicer v 63 jezikih.

Smrt in vstajenje utelešene Božje besede je nedosegljivo dejanje ljubezni, zmaga Ljubezni, ki nas je rešila suženjstva greha in smrti, je povedal papež med homilijo na velikem stopnišču pred baziliko, ki ga je krasilo cvetje iz Nizozemske.

"Spremenil je tek zgodovine in nam vlil neizbrisen in prenovljen smisel ter vrednost človekovega življenja". Postali smo Božji posinovljeni otroci; tudi za nas veljajo besede Boga: Še vedno sem z vami in z vami bom vedno ostal!

Velika noč nas spodbuja k spreobrnjenju, vabi nas, da bi zavračali sovraštvo in egoizem ter krotko hodili po stopnjah žrtvanega jagnjeta. Vstali Kristus je upanje za ves človeški rod. Če strmino v rane njegovega preobraženega telesa, lahko dojamemo smisel trpljenja, lahko blažimo številno rane, ki še vedno krvavijo po vsem svetu tudi v današnjih dneh. Stisnimo se k njemu, je pozval papež, spoznajmo ga, navežimo življenjsko razmerje, ki naj napolni s svojo ljubeznijo naše medosebne in družbene odnose! Ta svetli dan naj nas prežema z zaupanjem v vstalega Kristusa, da bi se moč velikonočne skrivnosti pokazala v vsakomer izmed nas, v družinah, mestih in narodih, zlasti tam, ker ljudje trpijo zaradi krivic, sporov in vojn.

Na **velikonočni ponedeljek** je papež med Marijino molitvijo Regina coeli poudaril, da velikonočna aleluja ne sme ostati samo beseda, ampak mora postati izraz našega življenja. Spomnil se je tudi misijonarjev, ki se v prejšnjem letu prešli svojo kri kot mučenci. Vsa Cerkev dolguje tem osebam hvaležnost, saj so nam v spodbudo, da bi tudi mi na tako pogumen način pričevali "našo vero in upanje v Njega, ki je s svojim križem za vedno premagal moč sovraštva in nasilja z vsemogočnostjo svoje ljubezni".

DD

Boleča praznina

Med rojstvom in življenjem v družini



Statistični urad Republike Slovenije nam je posredoval tole sporočilo. V letu 2006 je v Sloveniji bilo rojenih 18.932 otrok ali za 775 več kot leto prej. Zaskrbljujoče pa je ob tem podatek, da se je istega leta 47,2% otrok rodilo neporočnim materam. Ta številka se iz leta v leto tudi pri Slovencih veča in kaže, da se tudi pri nas spreminja družinski stil življenja in da med drugim prihajamo v novo obliko partnerskega življenja. V odnosih med generacijami, kot tudi v odnosu med moškim in žensko, velikokrat nastane neka praznina, ki se je pogosto niti ne zavedamo, ampak se nam dozdeva, da je tako normalno.

Rojstvo otroka ni nekaj samoumevnega. To spoznavamo tudi iz pričevanj zakoncev, ki iz različnih vzrokov življenja ne morejo posredovati naprej in največkrat molče prenašajo svojo bolečino. Če prisluhnemo takšnim parom, spoznavamo, da je vsak otrok dar, ali lepše: velik Božji dar.

Za ženo je vsako rojstvo boleče, nadaljuje pa se od poroda dalje, predvsem tedaj, ko otrok počasi,

velikokrat pa tudi kar zelo hitro, pretrga popkovnico z domačo družino. Eno in drugo je nujno, ker drugače bi bil oviran in tudi nemoten osebni razvoj in bi lahko celo prišlo do nezdravega medgeneracijskega odnosa, kar bi se poznalo predvsem na otrokovi prihodnosti...

Ob rojstvu bi se starši morali zavedati, da so otroke sicer spočeli, niso pa njihovi stvaritelji, ampak z leti vedno bolj postajajo priče novega učlovečenja pri svojih otrocih. Otroke so sicer spočeli, zato novemu rodu podarjajo svojo telesno in duhovno dediščino, ne podarjajo pa mu njihovega duha. Prav tega novi rod odkriva sam vedno znova tako, kot ga lahko dojemamo, mi pa smo ob njem in z njim, še zlasti starši, ki so del njih.

Novi časi bodo prinesli tudi nove oblike kvazi družinskih skupnosti, ki ne bodo vedno po našem okusu niti po normah, ki smo jih navajeni. Kljub vsemu pa le ostaja odprto vprašanje: "Kako je z našim pogledom na vrelce življenja, da ne bi njeno bistvo šlo mimo nas?"

Ambrož Kodolja

Kratka

Vatikan: na svetu prvič več muslimanov kot katoličanov

Na svetu naj bi prvič živelo več muslimanov kot katoličanov, so pokazali novi podatki statističnega urada v Vatikanu, ki jih je prinesla STA. Katoličani naj bi predstavljali 17,4 odstotka svetovnega prebivalstva, muslimani pa 19,2 odstotka. Podatki veljajo za leto 2006, poročila nemška tiskovna agencija dpa. Razlog za omenjene številke naj bi bilo med drugim veliko število rojstev v islamskih državah. Vsi kristjani skupaj predstavljajo približno 33 odstotkov svetovnega prebivalstva, skoraj polovica vseh katoličanov pa naj bi že živel v Ameriki, je še razvidno iz podatkov Vatikana.

Vendar pa lahko Vatikan garantira samo za podatke o katoličanih in ne tudi za podatke muslimanov. "Podatki, ki smo jih dobili iz islamskega sveta, temeljijo na ocenah, ki spet temeljijo na rasti prebivalstva", je po poročanju dpa povedal Vittorio Formenti, eden izmed odgovornih za statistični letopis Vatikana.



Krst Magdija Allama

našo dušo. Če sprejmemo Kristusove besede s pozornim srcem, nam te lahko prečistijo dušo. Dar in vzor, ki ju predstavlja umivanje nog, predstavlja pomembno potezo narave krščanstva. "Krščanstvo ni vrsta moralizma, preprost etični sistem", je dodal papež. "Krščanstvo je v prvi vrsti dar: Bog se daruje nam -

Kongu, posvečene pa so bile zatiranju katoličanov po vsem svetu, še zlasti na Kitajskem. Kljub dežju in mrazu je sv. oče budno spremljal obred z vrha Palatina in je pri zadnji postaji tudi sam nosil križ. Isto gesto so prej storili kard. Ruini, redovnica iz države Burkina Faso, rimska družina, ženska na vozičku, dva

dnevnika Il Corriere della Sera, ki je znan kot prodoren mislec in kritik islamskega fanatizma; njegov krst je seveda povzročil val odmevov in polemik, ki se še niso poglobili. V nedeljo, 23. marca, na Veliko noč, se je na Trgu sv. Petra zbral deset tisoč vernikov in turistov, ki so hoteli praznovati naj-

izpovedal za Božjega Sina (Mr 15, 39). Mnogi pa so ga itak dan in noč oblegali, saj želje po neskončnem ni mogoče potlačiti kar tako.

Najvidnejši veliki duhovniki in še kdo z njimi pa ne morejo požreti svoje klavne figure pred Pilatom in pred vsemi, ki so sledili montiranemu procesu, ki so ga bili podkrepili z ničvrednimi pričami (Mt 26, 59-68).

Spoznanje vstalega zahteva tiho, a odkritosrčno prečiščenje srca in misli in dejanja, kajti Boga in njegovega Sina ni mogoče zaznati z očmi smrtnika.

Dva učenca na poti v Emavs, Marija Magdalena, apostol Tomaž in še kdo drug ne spoznajo takoj vstalega, čeprav se jim prikaže v telesu, ki so ga videvali ves čas, približno tri leta, ko je govoril o Božjem kraljestvu.

Toda strahotno trpljenje velikega četrtka, duševno umiranje, in vse dodano velikega petka: zasramovanje, zaničevanje, bičanje, ki je trgalo kožo in meso, trnjeva krona, noro vpitje množice, beg apostolov, izdajstvo enega izmed njih, rotenje drugega, Petra, da ga ne pozna, vse to ga je tako iznakazilo, da ni bil več podoben človeku. Pilatov: "Glejte, človek!" (1 In 19, 5), češ da ni podoben člo-

veku, se je apostolom in njegovim prijateljem tako globoko vtisnilo v dušo, da je bil zanje kakor izbrišan iz seznama živih ljudi, ker niso zmogli čiste vere v Božjo moč, ki more oživljati mrtve. Pa saj so o njem pisali vsi preroki, vse Sv. pismo (Lk 24, 25-28).

Če smo z njim združeni v trpljenju, postanemo eno z njim v življenju. V nobenem drugem ne najdemo rešitve. Možjes in vsi preroki do Janeza Krstnika, vsi zvesti apostoli, vsi verni do danes so živeli prilagojenosti z njim, eno z njim po hudih preizkušnjah. Sv. Peter govori nam vsem, ko tarnamo nad trpljenjem, ki prihaja nad nas v katerikoli obliki: "Ljubi, ne čudite se požaru, ki prihaja nad vas, da vas preizkusi, kakor da bi se vam dogajalo kaj nenavadnega. Nasprotno, kolikor ste soudeleženi pri Kristusovem trpljenju, bodite veseli, da se boste veselili in radovali tudi, ko se bo razodelo njegovo veličastvo. Blagor vam, če vas zaradi Kristusovega imena sramotijo, saj nad vami počiva Duh slave, Božji Duh" (1 Pt 4, 12-14).

Zakon, družino, narod, mladino, ves svet zaupamo Bogu: "Vso svojo skrb preložite nanj, saj on skrbi za vas" (1 Pt 5, 7).

Psalmist izpoveduje vero in upanje človeka v Bo-

ga. Takole govori po Davidu: "Zato se moje srce veseli, moja duša se raduje; tudi moje meso bo prebivalo varno. Zakaj moje duše ne boš prepustil podzemlju, svojemu zvestemu ne boš dal videti jame" (Ps 16, 9-10).

Sv. Peter piše: "Popolnoma naslonite upanje na milost, ki vam je prinesena v razodetju Jezusa Kristusa" (1 Pt 1, 13). Opominja nas, naj preživimo življenje na zemlji v spoštljivem strahu, kajti odkupljeni smo iz praznega življenja z dragoceno krvjo Jezusa Kristusa (v. 17-18).

Brez Kristusa je namreč naše življenje prazno, brez smisla. Vprašanje enega izmed Jezusovih učencev na poti v Emavs, po imenu Kleopa: "Si ti edini tujec v Jeruzalemu (v. 10), ki ne ve, kaj se je tam zgodilo te dni?" (v. 18), razodeva obupanost človeka, ki misli, da je predan na milost in nemilost temnim silam in hudobnim ljudem. Vsak dan namreč zastavljamo vprašanja Bogu, misleč, da je Bog daleč proč od nas, da nas ne razume in nas pusti same brez odgovora na naše stiske in na našo tesnobo. Celo Jezus se je počutil samega in zapuščenega od Očeta, ki pa je v resnici prav takrat pripravljaval slavo Sinu.

A treba mu je ponavljati: "Jezus, ostani z nami!"

3. VELIKONOČNA NEDELJA

Apd 2, 14. 22-33; Ps 16; 1 Pt 1, 17-21; Lk 24, 13-35

Jezusa ni nihče videl vstati iz groba. Toda videli so ga živga. Potres, ki je stražo vrgel na tla, prikazovanja oživelih mrtvih svojcem (Mt 27, 51-53), živčnost velikih duhovnikov in njihovih privrženecv so na mah spremenili duhovno ozračje. Kljub temu da so apostoli še v strahu, se jim polagoma utrjuje vera v Jezusa. Z vero pa raste upanje, da se pripravlja nekaj neslutenegega. Spomnijo se namreč na trikratno Jezusovo napoved Jezusovega trpljenja in smrti, a tudi vstajenja. Sicer jih je Jezus vedno presenečal. Ni samo ozdravljaj bolne in tolažil, pač pa je tudi grehe odpuščal in celo mrtve obujal. Obuditev Lazarja je ljudi še najbolj pretresla.

A veliki duhovniki "so sklenili umoriti tudi Lazarja, ker se je zaradi njega veliko Judov ločilo od njih in verovalo v Jezusa" (Jn 12, 10-11).

Rimski stotnik, ki je poveljeval eksekucijskemu vođu vojakov, ga je ob njegovem umiranju in smrti

ŠKEDENJ PRI TRSTU Predstavitev dokumentarca

G. Dušan Jakomin, tržaški Čedermac

Preleteli triinosemdesetletno življenjsko dobo v enourni filmski zapis je težka matematična naloga, še zlasti če je predmet dokumentarca življenjska pot škedenjskega kaplana g. Dušana Jakomina.

Režiserka Loredana Gec pa je nalogo kot običajno lepo speljala in za slovenske programe deželnega sedeža RAI, v sodelovanju s snemalcem Andreom Sivinijem in montažerjem Edijem Pinesichem, posnela dokumentarno pričevanje z naslovom Srečen čas, ki ga živim, ki daje prednost čustvu, srčnemu doživljanju vsakdana, kajti "Dušan Jakomin ima veliko srce, pa tudi kakšno človeško 'švahust'", je z nasmehom na ustnicah dejala Loredana Gec na premierni predstavitvi dokumentarca, ki je bila v domu Jakoba Ukmarja, dne 19. marca, in na kateri je bila prisotna tudi urednica slovenskih programov Mirjam Koren. "Spominjam se, kako je g. Jakomin med montažo prišel v režijo, da bi pogledal dotedanje opravljeno delo. Pregledal ga je, se nam zahvalil in zamišljen odšel. Take reakcije in takega razpoloženja si s kolegi nismo razlagali. G. Jakomin je bil namreč v nelagodnem stanju, ker take posebne pozornosti ni vajen", je pojasnila Loredana Gec.

Po predvajanju dokumentarca, kateremu je prisostvovalo veliko število prijateljev g. Jakomina – toliko, da je bil dom Jakoba Ukmarja pretesen –, smo režiserko vprašali, kaj vsega je iz filmskega zapisa izostalo. "Marsikaj", je bil

nutke.

G. Jakomin je bil star devet let, ko je na mamino odločitev zapustil domačo vas in se preselil v Trst, kjer je odraščal v predmestnem predelu Sv. Jakoba: njegova mama me hotela namreč zago-



G. Dušan Jakomin, Loredana Gec, Mirjam Koren in Andrea Sivini /Foto IG

odgovor. "G. Jakomin je želel, da bi bil v dokumentarcu npr. govor o postopku beatifikacije Jakoba Ukmarja in o zgodovini primorskih duhovnikov: te tematike smo pač žrtvovali zato, da bi bilo končno delo vzdržno za televizijsko publiko".

Dokumentarni film pa vseeno nazorno zariše lik kaplana. Prvi prizori prikazujejo g. Jakomina, kako se spreha po oljčnem nasadu v svoji rojstni vasi Gregorič pri Kopru. Od tod se razprede pripovedovanje dolge življenjske poti, na kateri je dušni pastir okusil lepe in bridke tre-

toviti boljše prihodnost. Po bogoslovnem študiju v goriškem in koprskem semenišču je bil g. Jakomin posvečen v duhovnika leta 1949 v stolnici sv. Justa: prvo mašo je daroval pri salezijancih v Trstu. Tedanji časi so bili zaradi začasne razmejitve ozemlja in zaradi ideološko nasprotnih taborov res hudi: g. Jakomin je zato še danes neposredni pričevalec nasilja, kateremu so bili podvrženi duhovniki v takratni coni B. G. Jakomin je z dušnopastirskim delom začel v Mačkolljah, nato je bil leta 1953 premeščen v Škedenj, ki je

ostal še danes, po več kot petdesetih letih, njegov drugi dom. Dokumentarno pripovedovanje dopolnjujejo hkrati neposredna pričevanja številnih ljudi, ki so bili deležni prijateljstva g. Jakomina: to se je vedno izražalo v toplini prijazne besede ali pristrčnem objemu. Večkrat pa se je izpričalo tudi v neutrudnem družbenokulturnem delu, ki je bilo vseskozi prisotno v življenju škedenjskega kaplana. Veliko pričevalcev je npr. poudarilo navdušenje, s katerim je g. Jakomin kot zborovodja pred mnogimi leti zbiral okrog sebe mlade pevce. Škedenjski kaplan je bil v vlogi pevovodje dejaven kar petdeset let! Posebno poglavje si v življenju g. Jakomina zasluži njegova novinarska in publicistična dejavnost: ob sedanjem urednikovanju Našega vestnika je v preteklosti prispeval etnografski publicistiki veliko knjig (o škedenjskih krušaricah, o svoji rojstni vasi in še bi lahko naštevali). Ob vsem tem je v dokumentarcu izpostavljena še skrb, ki jo je g. Jakomin izkazoval mladim: ena izmed njih, Jadranka Cergol, je nazorno označila g. Jakomina za tržaškega Čedermaca, saj je veliko otrok iz mešanih družin pripeljal v slovenski milje.

Zadnji prizori dokumentarca uvrščajo glavnega junaka ponovno v njegovo otroško okolje, v istrsko naravo: tedaj se g. Jakomin obrne na Gospoda, ki mu je bil na življenjski poti vedno ob strani. Križ in oljčna vejica, ki visita v njegovi dnevni sobi v Škedenju, simbolno ponazarjata čutenje g. Jakomina, ki se izpričuje v veri in ljubezni do rodne zemlje ter do ljudi, ki jih je v svojem življenju spoznal. Kdo je torej Dušan Jakomin? "Je mlada in notranje bogata oseba, oseba, ki jo je vredno srečati na svoji življenjski poti", nam je še povedala Loredana Gec.

IG

Nabrežina

Velika noč in obredi

Velikonočni prazniki so mimo in končno se je prikazalo pravo pomladansko vreme, saj je Velika noč minila v pravem zimskem mrazu in snegu. Nabrežina se je na veliko soboto oddolžila prazničnim obveznostim z večerno vstajensko procesijo z domačo godbo na pihala; na samo Veliko noč pa je, končno, nabito polna cerkev poslušala Vrabčovo enoglasno mašo, ki jo je cerkveni zbor ob pomoči nekaj moških glasov prvič izvajal. Pohvalo je domači župnik pater Janko izrekel pevovodji prof. Mamolu kot vsem pevcem, škoda le da iste pohvale ni mogel izreči primernemu številu strežnikov, saj se njihovo pomanjkanje v Nabrežini bliža pomanjkanju dušnih pastirjev. Tradicionalna razstava velikonočnih pirhov, ki jo je pred desetletji uvedel župnik Bogomil Breclj, je letos vredna posebnega ogleda. Poleg raznih pisanic iz Slovenije in drugih dežel sveta ter tistih, ki so jih pripravili otroci občinskih šol, in tistih iz Komna, smo lahko

občudovali mojstrsko pobarvane pirhe naših domačih umetnic. Nad 7000 pisanic, razstavljenih v župniški dvorani, dokazuje skrb in ljubezen tistega, ki jih je smiselno postavil. Ves ta zaklad pa bogati še razstava slik domačinke Claudie Raza, umetnin Bogomile Doljak in ikon Silve Bogatec, ki je, po mnenju nestrokovnjaka, a ljubitelja te umetnosti, dosegla res zavidljivo raven, ko te pogled na njene ikone čustveno prevzema.

Nabrežinski župljani so se tudi tokrat spomnili na dolgoletnega župnika Breclja, ki že dolgo bo leha, in ga obiskali v zavetišču duhovnikov v Gorici. Izkoristili so 58-letnico njegovega mašništva in mu v lepem številu zaželeli zdravja, sam gospod Breclj pa nas je presenetil z nepredvidenim obiskom razstave velikonočnih pirhov. Naj ga Bog ohrani in poplača za vse dobro, kar je napravil za Nabrežino in ostale fare, ki so mu bile dodeljene v tem dolgem obdobju.

Antek

Kratke

Predavanje o p. Antonu Banchigu

V konferenčni dvorano posoške knjižnice v Gorici so 28. marca v organizaciji Inštituta za družbeno in versko zgodovino spregovorili o publikaciji, ki jo je družbeno kulturni delavec iz slovenske Benečije Giorgio Banchig posvetil liku Antona Banchiga, jezuita na meji, kot se glasi knjiga v podnaslovu. Bil je duhovnik, ki se je rodil v Špetru, študiral v Vidmu ter vstopil med jezuite v Veroni leta 1844. Deloval je na Tirolskem in do leta 1866, ko je v te kraje prišla Italija, na Videmskem, nakar je bil do smrti leta 1891 zelo aktiven v goriški nadškofiji. Predstavitev sta sooblikovala zgodovinarja Luigi Tavano in Liliana Ferrari, predsednik in podpredsednica inštituta, večer pa je bil vključen v niz srečanj, ki bodo do meseca junija poglabljala različne vidike goriške zgodovine. V petek, 18. aprila, bo Silvano Cavazza predaval o življenju in delu Primoža Trubarja.

Albert Schweitzer v Afriki: v načrtu zgodovinska drama

Producent filmov o reformatorju Martinu Luthru in o pastoru Dietrichu Bonhoefferju ima, po poročanju STA, zdaj v načrtu zgodovinsko dramo o tropskem zdravniku Albertu Schweitzerju (1875-1965). "Mladi ga danes v glavnem ne poznajo. To ima zgodovinske temelje in zanje tudi gre", je povedal Alexander Thies iz producentne hiše Neue Filmproduktion v nemškem Halleju. Film s proračunom dva milijona evrov bo režiral Gavin Millar, posneli ga bodo v Južni Afriki, in sicer v angleščini in z mednarodno igralsko zasedbo. Začetek snemanja je v načrtu za junij. Pri produkciji sodeluje nemška televizija ARD. "Film bo postavljen v leto 1949. V Južni Afriki so postavili bolnišnico, v kateri je zdravil Schweitzer", je pojasnil Thies. Kasnejši tropski zdravnik je kot mlad profesor teologije čisto naključno izvedel, da v Afriki primanjkuje zdravnikov. Zato je študiral še medicino in leta 1913 kot misijonski zdravnik odpotoval v osrčje Afrike. S pomočjo prijateljev je v današnjem Gabonu organiziral bolnišnico v pragozdu. Producent ni želel razkriti imena igralca, ki bo nastopil v vlogi slovitega zdravnika. V filmu Luther (2002) je bil nosilec naslovne vloge Joseph Fiennes, ob njem so igrali Peter Ustinov, Bruno Ganz in Uwe Ochsenknecht. V filmu Bonhoeffer - Die letzte Stufe (1999) je glavni lik interpretiral Ulrich Tukur, v večjih vlogah sta nastopila Ulrich Noethen in Dominique Horwitz.

Bistriški policisti obravnavajo pet tatvin sakralnih predmetov

Iz poročila STA je razvidno, da policisti policijske postaje Slovenska Bistrica obravnavajo pet tatvin sakralnih predmetov iz kapelic in z razpel. Kot so sporočili z mariborske policijske uprave, so bila po doslej zbranih obvestilih vsa kazniva dejanja izvršena med 21. in 23. marcem, z njimi pa je bilo povzročeno za okoli 5300 evrov škoda. Z lesenega razpela izven naselja Dobrova pri Prihovi je neznanec odtujil leseni kip velikosti 90 centimetrov, sive barve, vreden okoli 1500 evrov. Z lesenega križa ob cesti izven naselja Prihova je neznanec odnesel razpelo velikosti okoli 120 centimetrov. Izdelano je bilo leta 1908. Škoda znaša okoli 2000 evrov. Iz kapelice v Prihovi je neznanec odtujil kip Marije velikosti okoli 80 centimetrov, belo-modre barve, na podstavku, vreden okoli 1000 evrov. Z lesenega razpela v Zgornji Bistrici pa je neznanec odnesel lesen kip dolžine od 30 do 40 centimetrov, ki je vreden okoli 400 evrov. Z lesenega razpela v naselju Ljubično je neznanec ukradel kip višine 130 centimetrov in širine 100 centimetrov. Kip je v barvi kože, krona pa je narejena iz bodeče žice. Starost kipa je okoli 100 let, njegova vrednost pa je ocenjena na 400 evrov. Bistriški policisti pozivajo vse, ki bi kar koli vedeli o odtujenih predmetih, naj to sporočijo na policijsko postajo.

Rojen 1.11.1924 v Volčah, umrl 5.2.2008 v Šempetru

Spomin na gospoda Danila Cimpriča

V dveh zaporednih Družinah je bilo o gospodu Danilu Cimpriču že marsikaj zapisano. Iz tako duhovno bogatega življenja je pisno težko vse zaobjeti, kar je ustvarjal v dobro Slovencev, slovenskih vernikov. Najbrž tudi z mojim zapisom ne bo izčrpano vse bogastvo njegovega življenja, njegovega duhovništva. Tako bogato življenje ima obilo dogodkov in zgodb; pa četudi jih ne bi bilo, je vse tako polno luči, božje svetlobe, ki izžareva iz človeka takega življenja in je neponovljivo. Na Sveti Gori je bil skoraj doma in je vsak prosti trenutek izkoristil za obisk Svetogorske Matere Božje, hoteč kot duhovnik in spovednik služiti Bogu in bližnjemu. Rad je zahajal tudi na Mengore, svetišče nad njegovo rojstno vasjo Volče, posvečeno Marijinemu imenu.

Gotovo ni znano, da je po zgledu svete redovnice iz 17. stoletja, Marjete Marije Alacocquele (Alakok), ki je v dobi janzenizma oživila čaščenje Srca Jezusovega in doživljala tudi prikazovanje presvetega Jezusovega Srca, tudi gospod Danilo Cimprič ob prvih četrtkih in petkih v poznih nočnih urah na kolenih klečeč, ležeč v prahu spokornosti, častil Najsvetejše v cerkvah, kjer je bil župnik. Malokomu je najbrž znano, da

je bil velik častilec svete Terezije Deteta Jezusa. Že kot dijak si je dopisoval z njeno rodno sestro v Karmelu Lisieux (Lisje). Nekoč je k nekemu srečanju molitvene skupine v Solkanu, v katero je rad zahajal, če je le mogel, prinesel relikvije svete Terezije Deteta Jezusa (Male Terezije).

Prav tako v dosedanjih zapisih v Družini ni bilo omenjeno, da je na lastne stroške, iz nevisoke duhovniške pokojnine, tiskal in pošiljal med Slovence SPOROČILO BOŽJEGA USMILJENJA BLAŽENI FAUSTINI KOWALSKI. To je imel za zelo pomembno, kar dejansko tudi je. Tako je poslal med slovenske kristjane okrog 40.000 knjižic in več. Za to ni zahteval niti tolarja niti evra. Sam je pravil, da so spraševali za ceno knjižic, on pa je odgovarjal, da se Usmiljenega Jezusa ne prodaja.

Bil je hud sladkorni bolnik z odprtimi ranami na nogah, da je težko hodil. Pri nekako 80 letih je z neko skupino romal na Poljsko. Obiskal je tudi grob svete Faustine Kowalske. Po tem romanju mu je izgnila sladkorna bolezen in rane na nogah so se mu zacelile. Hranim podobo Višarske

Matere Božje s pozdravom: "Bog mi je dal to milost, da sem s 83 leti še poromal k Mariji na Svete Višarje, kjer sem se vas spomnil in vas blagoslovil. Danilo, duhovnik". Kako je bil ta

dobri človek srečen, da mu je bilo dano priti še na Svete Višarje.



Ti njegovi blagoslovi, ki jih je tako rad delil duhovnim prijateljem tudi po telefonu: "Po mojih mašniških rokah, na priprošnje Matere Božje in svetih... (dodal je imena raznih svetnikov), naj te/vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče, Sin in Sveti Duh". Koliko blagoslovov sem sprejel jaz, koliko drugi. Kolikokrat nam je bil njegov blagoslov kot rešilna bilka v viharjih življenja. Gotovo nas še vedno, s še

večjim veseljem, blagoslovlja od tam, kjer biva zdaj in bo na vse veke.

Pri tej njegovi dobroti mi je v krščanski spomin na ubogega človeka - trpečega duhovnika (gledano s človeškimi očmi), ki je tako ljubil Boga in človeka. Kot Kristusov duhovnik je moral, posnemajoč Kristusa, izpiti grenki kelih trpljenja do kraja. Vse, prav vse je nagradil v življenju na temelju trpečega Kristusa in Božje Matere Marije. Bil je preganjan, zaničevan, v temnici komunističnih zaporov. Pripovedoval je, koliko velikih praznikov je bil v samici. Pripovedoval je o mukah in trpljenju Bogu posvečenih oseb in njega samega kot zapornika na prisilnem delu. Marsikaj tudi pozneje kot župnika niso razumeli ne le ateisti, ampak tudi verniki, a o tem se ni potožil drugemu kakor najbrž ljubemu Bogu in je vztrajal do konca. ("Kdor bo vztrajal do konca, bo zveličan").

Božje varstvo se kaže tudi v dogodku, ko je s svojim Renaultom 5 letel po zraku, menda čez neko škarpo in ostal nepoškodovan. Celotnemu avtomobilu menda ni bilo sile. Kdo drug bi se ubil in uničil vozilo.

Naj sedaj uživa mir in radost nebes ter nas od tam blagoslovlja, kot je sam rekel, da mu bo največje veselje pomagati ljudem na zemlji. Gospod Danilo, počivajte v miru.

Marijan Badalič



Kratke

Mesečna seja upravnega odbora ZSKP

V četrtek, 27. marca, je potekala mesečna seja upravnega odbora Zveze slovenske katoliške prosvete. Predstavljen je bil okvirni program projekta Preko mej, ki ga vsako drugo leto pripravljajo slovenske zamejske organizacije v sodelovanju z Javnim skladom Republike Slovenije. Prireditve naj bi se predvidoma zvrstile v letošnji jeseni, in sicer 7. novembra v Gorici, 8. novembra na Koroškem in 14. novembra v Ljubljani. Dne 22. maja bo Zveza, skupaj z Zvezo pevskih zborov Primorske, pripravila enega od zaključnih koncertov revije otroških in mladinskih pevskih zborov Primorske Naša pomlad. Koncert bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Predsednica Franca Padovan je poročala, da poteka priprava izdaje zbirke zborovskih skladb mladega skladatelja Patricka Quaggiata. Nova zbirka naj bi bila nadgraditev prejšnje, ki jo je izdala ZSKP leta 2004. Govor je bil tudi o prihodnji Cecilijanki, ki bo letos jubilejna, saj bo 50. po vrsti. Ob tej priložnosti bo Zveza izdala tudi priložnostno publikacijo. Ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja bo Zveza v aprilu pripravila priložnostno prireditve.

Černic in Čavdek na bregu Soče pri Sovodnjah

Pokrajinska odbornica Mara Černic in sovođenski občinski svetnik Julijan Čavdek, oba kandidata na listi Slovenske skupnosti za goriško volilno okrožje, sta si ogledala breg reke Soče pri Sovodnjah. V tistem predelu je že dalj časa prisoten pojav izpodkopavanja, še posebno v času, ko je več padavin in je vodostaj reke Soče povečan. Temu botruje sestava brega, ki je izključno iz gramoza, in pa soška struga. Pred nekaj meseci se je zgodilo, da je prav tam Soča odplavila cesto, ki se je vila vzdolž struge in so jo vaščani uporabljali za sprehode ali za sečnjo. Glede na dejstvo, da se bo ta pojav nadaljeval, bo potrebno pripraviti primeren načrt za sanacijo tega področja, tudi če ne predstavlja direktne nevarnosti poplave. Po drugi strani bi bilo škoda pokrajine, ki predstavlja lep naravni kotiček in bi ga bilo potrebno primerno ovrednotiti.

Čavdek za hitro internetno povezavo (adsl) v majhnih občinah

Velik problem za majhne občine, in še posebej za Sovodnje ob Soči, Števerjan in Doberdob, je pomanjkanje hitre internetne povezave. Današnja vsestranska uporaba interneta kot komunikacijskega sredstva za oddajanje in pridobivanje informacij je pomembna za vse družbene sloje, še posebej pa to velja za gospodarstvo. Zato nedostopnost do hitre internetne povezave odrinja majhne občine na rob in jih krivično pogojuje, tako da je ravno gospodarstvo najbolj prizadeto.

Kot kandidat Slovenske skupnosti za deželni svet v goriškem okrožju si bom prizadeval, da bo čim prej prišlo do postavitve infrastrukture za hiter internetni dostop v majhnih občinah, še posebno v Sovodnjah, Doberdobu in Števerjanu. Na tak način bo odpravljena zapostavljenost občinskega teritorija, ki nedvomno vpliva na izbiro podjetij, ki iščejo lokacijo za namestitev svojega sedeža ali proizvodne dejavnosti. / Julijan Čavdek, Kandidat SSK za deželne volitve

Čistilna akcija v Števerjanu

Občina Števerjan, krajevna civilna zaščita, društvi Sedej in Briški grič, Lovska družina iz Števerjana in z Jazbin, učenci osnovne šole Alojz Gradnik in števerjanski dijaki srednje šole Trinko prireajo in vabijo na čistilno akcijo po Števerjanu, ki bo potekala v soboto, 5. aprila. Zbirališče na Bukuju ob 14.30, nakar se bosta lotili čiščenja okolja dve skupini, ki bosta odpadke tudi sortirali. Organizatorji poudarjajo, da bo šlo za čiščenje narave in ne odnašanje odpadkov zasebnih gospodinjstev. Akcija se bo končala približno ob 18. uri, ko bo (vedno na Bukuju) zakuska za udeležence.

Predstavlja se Julijan Čavdek, kandidat SSK za deželne volitve

Kot kandidat Slovenske skupnosti za deželni svet želim posebno pozornost usmeriti k majhnim občinam, kakršna je Sovodnje ob Soči, kjer sem doma in kjer opravljam tudi vlogo občinskega svetnika. Taksi občini sta še Doberdob in Števerjan. V vseh treh pa živi pomemben del naše slovenske narodne skupnosti. Ta njihova skupna karakteristika jih postavlja pred dejstvo, da če nimajo direktnega in občutljivega sogovornika v deželnem svetu, ostanejo odrinjene na obrobje deželne upravljanja, še posebno kar se tiče financiranja javnih del in upravljanja s teritorijem. Pri tem želim še naprej razvijati pozornost in odnos, ki ga je s temi občinami vzpostavil pokojni Mirko Špacapan, s katerim sem imel priložnost sodelovati in ga seznanjati s problematiko sovođenske občine in našel vedno posluh in pripravljenost za pomoč.

Slovenska konzulta pri goriški občini

V ospredju šolska problematika

Slovenska goriška občinska konzulta se je sestala na redni mesečni seji v sredo, 26. marca. Na dnevnem redu je bila predvsem problematika šolskih prostorov raznih slovenskih šol v goriški občini. Predsednik konzulte Ivo Cotič je poročal, da se obnova stavbe za slovenske jasli bliža uresničitvi. Dela naj bi se začela v letu 2009. Dežela je potrdila finančna sredstva in goriška občina je dala nalogo tehniku, da izdela podroben načrt, na podlagi katerega bo najela posojilo.

Veliko prostorsko stisko ima vrtec v ulici Brolo, ki bo v prihodnjem letu imel otrok za štiri sekcije. Odprtje četrte sekcije pa pogojuje prostori. Iz tehničnih razlogov jih ni mogoče pridobiti na sedanji lokaciji. Občinska odbornica za šolstvo Romano je pripravljena urediti primerne

prostore za vrtec v drugih mestnih predelih. Tudi osnovna šola v ulici Brolo bo pridobila nove prostore, saj sta finančna sredstva zagotovili tako goriška občinska kot pokrajinska uprava. Otroci Štandreške osnovne šole Fran Erjavca pa bodo po poletnih počitnicah imeli na razpolago za igranje in druge dejavnosti umetno zeleno površino na šolskem dvorišču. Predsednik Štandreškega rajonskega sveta Marjan Breščak se je zavzel za ureditev podlage, za zeleno površino pa bo poskrbela šola. Tudi na poslopju srednje šole Ivan Trinko so predvideni nekateri posegi in postavitve fotovoltaičnih panelov za pridobivanje elektrike na sončno energijo.

Člani slovenske konzulte so z zadovoljstvom sprejeli v vednost, da je državni zakon podaljšal delovanje rajonskih svetov do za-

padlosti mandatne dobe. Konzulta se je že na prejšnjih sejah odločno zavzela za ohranitev rajonov, predvsem tistih, v katerih je slovenska prisotnost številna in dobro organizirana. Dežela je sicer obljubila, da bo posegla tudi na to področje, toda zadeva se je ustavila zaradi predčasnega odstopa deželnega predsednika in razpisa deželnih volitev.

Slovenska konzulta je obsodila mazaške akcije po zidovih slovenskega šolskega centra z žaljivimi napisi in izrazila upanje, da bodo oblasti končno odkrile zlikovce.

Iz občinske uprave prihajajo zaskrbljujoče vesti, da bo občina zaradi zakonskih predpisov prisiljena krčiti osebje na slovenskem uradu. Konzulta se je enotno in odločno zavzela za ohranitev dveh delovnih mest. Vsako krčenje bi pomenilo uničenje urada, saj z eno osebo ne more delovati.

Člani občinske konzulte, ki so v mešanih komisijah, v katerih so tudi predstavniki pokrajinske slovenske konzulte in novogoriške občine, so poročali o delovanju teh posvetovalnih teles. O delovanju komisije za gospodarstvo in turizem je poročal

Aljoša Šošol, ki je povedal, da je mešana komisija predlagala projekt čezmejnega kulturnega parka Goriške, ki predvideva tri tematske poti. Prva naj bi imela zgodovinsko ozadje s poudarkom na najvidnejše osebnosti z raznih področij, druga naj bi vodila od Goriškega gradu, preko Kostanjevice do Panovca, tretja pa bi bila pot gradov, utrd in srednjeveških krajev na Goriškem. Cilj tega projekta je vrednotenje kulturne, naravne in zgodovinske dediščine Goriške in povečanje turističnega obiska.

O delu mešane komisije za prostor in okolje sta poročala Damjan Paulin in Silvia Paoletti. Komisija se je sestala na umestitvenem zasedanju na goriški pokrajini in izdelala okvirni načrt z evidentiranjem najbolj perečih vprašanj in posegov, ki ogrožajo ožji in širši goriški prostor. Posebno pozornost je posvetila možnostim skupnega posega za odpadne snovi, za čiščenje vodne odpake in zračnega prahu ter plinov. Na novogoriški občini pa se je sestala komisija za kulturo in šport. Naslednja seja konzulte bo 23. aprila in bo obravnavala predloge za pobude ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja.

Razstava
Marko Vogrič
na Oslavju

V prostorih gostilne Sherlock na Oslavju (po domače rečemo Pri Tildi) razstavlja svoje fotografije Marko Vogrič, član fotokluba Skupina 75. Na ogled so dela v različnih tehnikah ter večjih in manjših velikosti, tako v barvah kot tudi v črno-beli tehniki. V lepih in prenovljenih prostorih, v katerih je gostiteljica prijazna Adriana, je Marko Vogrič lepo postavil razstavo



svojih zadnjih fotografij, lepo predvsem zato, ker fotografije nevsiljivo nagovarjajo obiskovalca lokala in tudi do-

polnjujejo prostor. Odlična tehnika, predvsem pa občutek za detalj odlikujeta Vogričeve fotografije, ki so uglašene predv-

sem na naravo in nevsakdanje izseke. O priložnostnem odprtju, ki bo v prihodnjih dneh, bomo seveda še poročali!

Center Gradina v Doberdobu

Ars naturae, narava
v sliki in fotografiji

Družba Rogos, ki od septembra 2007 upravlja Sprejemni center Gradina, bo letos priredila niz fotografskih in slikarskih razstav Ars Naturae. V sprejemnem centru, ki je infotočka deželne naravnega rezervata doberdobskega in prelosnega jezera, bodo gostili štiri priznane umetnike. Vse razstave bodo postavljene v kraški sobi. Namen družbe Rogos je seznanjati ljubitelje narave z naravno in kulturno dediščino Krasa. Zato usmerja pozornost predvsem dejavnostim, ki lahko združujejo, vzgajajo in osveščajo ter posameznikom posredujejo ne le naravne, temveč tudi človeške vrednote.

V to vizijo se uvršča umetniški dogodek ARS NATURAE. Niz likovnih in fotografskih razstav spaja naravoslovno plat skupaj z bogato kulturno dediščino, ki jo

na Krasu izoblikujejo različni narodi. Želimo si, da bi bila narava skozi sliko in fotografijo, tako italijanskih kot slovenskih umetnikov, ponovno stičišče in izgovor za medsebojno spoznavanje. Prvi gost je slikar **Alessandro Bimbatti**. Na Gradini predstavlja razstavo "Umetnost za Naravo", v kateri so na ogled slike, ki nastajajo s čopičem na gladkem bombaževem papirju s tempero. Odprtje razstave je bilo 21. marca. Bimbatti iztopa po izvirnosti, s katero na platnu pričara živali in okolje. Slikarska razstava je na ogled do 6. aprila. Naslednji gost bo znani fotograf

Luciano Gaudenzio. Avtor številnih fotografij v najuglednejših italijanskih revijah bo nove slike predstavljal javnosti od 24. aprila do 4. maja. V sprejemnem centru Gradina bo razstavljal fotografije s skupnim naslovom "Furlanija, občutenje narave", ki sestavljajo še neobjavljeno knjigo o zavarovanih naravnih območjih v FJK.

Ars naturae se bo nadaljevala po poletju. Tretja razstava bo od 5. do 14. septembra. Razstavljal bo slovenski risar **Jurij Mikuletič**. Po diplomu na veterini je sodeloval pri risanju v mladinskih revijah. Od leta 1991 do danes je postavil

62 osebnih razstav v Sloveniji, Italiji, Avstriji in Nemčiji. Naslov razstave v centru Gradina je "Lov s čopičem in skicirno".

Umetniški dogodek Ars Naturae se bo končal oktobra, ko bo v kraški sobi razstavljal fotograf **Borut Furlan**. Leta 1977 se je seznanil s potapljaštvom in nekaj let kasneje se je začel ukvarjati s podvodno fotografijo. Sestavil je fotografske reportaže o morju za več kot 17 držav na štirih različnih celinah. Je avtor prve fotografske knjige o slovenski obali. Njegova razstava "podvodne impresije" bo postavljena od 3. do 12. oktobra.

Vse razstave bodo potekale v kraški sobi sprejemnega centra Gradina, Pot v dol, 32 Doberdob. Okviren urnik: petek 17. -20., sobota in nedelja 10. -19. Vstop prost. Za podrobnejše informacije obiščite spletno stran www.gradina.it.

GORIŠKI VRTILJAK Abonma Veliki polžek

Prisrčno očarljiv
Kokolorek

Ko si pomlad začenja utirati težavno pot do premirnih poljan, se poslavi od najmlajših obiskovalcev gledališča Goriški vrtljak, ki jim je letos že enajstič po vrsti s svojimi pisanimi pravilničnimi igrkami razkril žar gledališke umetnosti in njenih raznolikih obrazov ter jih ponesel v neizmerno višave domišljije in jim pomagal ljubiti slovenski jezik in ga bolje spoznavati. Pričujoč gledališka ponudba, ki jo ob strokovni pomoči Slovenskega

narodnega gledališča Nova Gorica in privoljenju ravnateljstva Gorica in Doberdob skrbno pripravlja Kulturni center Lojze Bratuž, je sklenila svoj letošnji program štirih predstav za abonente Velikega polžka, osnovnošolce od drugega do petega razreda iz goriškega in doberdobskega ravnateljstva, katerim so se občasno pridružili tudi vrstniki iz špertske dvojezične šole. Zadnja predstava, z običajnim dvema ponovitvama, je bila v ponedeljek, 25. februarja, ko je

prišlo v goste Mestno gledališče Ptuj z nenavadno igrico, pravzaprav gledališko risanko Kokolorek. En sam igralec, izvrstni Aljoša Ternovšek, je v režiji Matjaža Latina, polni otroške domišljije in zvedavosti, prepričljivo in prisrčno, s premišljenim, domiselnim mimičnim in gibalnim izrazom (koreograf Sebastijan Starič), z izrazito povednim glasovnim izražanjem, ki je temeljilo na vzklikih, momljanju, izrazih začudenja, poguma, pa tudi bolečine ob porajajočem se drhtečem ljubezenskem čustvu, utelesil močljiva, sestavljenega iz črt, takega, kot ga lahko narise prav majhen otrok: črta



za trup, dve črti za roke in noge, krog za glavo in dvojce pičic za oči. Tak se je otrokom predstavil Kokolorek, ko se je z velikim začudenjem izvil iz temine črne table, na kateri je bil narisana, in si veselo in radovedno ogledoval svet okoli sebe in čarobno ozivljajal predmete, ki si jih je zamisljal in z belo kreda začrtoval na tabli. Šel se je dirigenta in pri tem vpletel v svojo glasbeno vneto tudi učence s poskusi in ropotanjem z nogami; bil je neustrašen bikoborec, pa še vrtnar ob lepi rožici, ki jo je nazadnje podaril deklici, ki jo je sam narisal in za katero je začelo močno utripati njegovo srce. Ker pa deklica ni oživela in je ostala v svoji ploskovitosti, se je še sam spet spremenil v

ploščato črtasto bitje in se spojil s tablo ter postal del risbe (vizualno zelo učinkovit scenski trik!). Črno ozadje scenografa Roka Vilčnika in črn kostum (kostumograf Andrej Gabron), na katerem so bile lepe vidne le bele črte, so omogočile igralcu se učinkovito preleviti v protagonista čarobne risanke, ki je s svojo domiselnostjo, nenavadnostjo in učinkovito gledališko izraznostjo povsem očarala in navdušila šolarje ter njihove učitelje spremljevalce, tako da so zadovoljno zaploskali igralcu, ki je ob svetovalcih Nataši Sultanovi in Ravilu Sultanovu izvedel marsikateri cirkuški geg in trik, ki je še dodatno poživil dokaj linično obarvano predstavo brez besed, a polno lepih in plemenitih čustev.

SCGV EMIL KOMEL V pripravi so Snovanja 2008

Živahen utrip delovanja glasbene šole



Stanko Jeričič

V Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel potekajo te dni priprave za letošnji cikel Snovanja 2008. Sicer se tu skozi celo šolsko leto dogajajo najrazličnejše dejavnosti. Poleg posredovanja glasbenega znanja otrokom in odraslim nudi šola svojim gojencem in širši publiki tudi številne koncerte, nastope, srečanja. Ustanova, ki se iz leta v leto razvija in širi, velja za stičišče glasbene kulture na Goriškem, saj je s svojimi svežimi idejami vedno znova pobudnica zanimivih projektov. Poučevanje glasbene vzgoje ostaja glavna smernica šole in del tega so tudi številni notranji nastopi učencev, ki jih profesorji pripravljajo vsak mesec, ne samo ob vidnejših praznikih ali ob koncu šolskega leta. V božičnem času so otroci nastopali bodisi v Gori-

ci, kjer je glavni sedež šole, bodisi v ostalih podružnicah, Dobrodo, Devinu, Mirnu, Štandrežu in na Plešivem. V Kulturnem centru Lojze Bratuž je bila osrednja prireditev z naslovom Pozdrav Goriški brez meja, na kateri sta množični šolski zbor in orkester med drugim izvajala Evropsko himno v priredbi Hilarija Lavrenčiča, ki je skupino tudi vodil. Decembra so z razrednimi nastopi pokazali svoje znanje predvsem pianisti in violinisti, v mesecu februarju pa se je začel nov cikel, posvečen še drugim instrumentom. Predstavili so se številni učenci kitare, pihal in trobil. Pogosto nastopajo z nadvse uglednim klavirskim programom tudi učenci in podiplomski študentje profesorja Sijavuša Gadžijeva. Kitaristi so lahko svoje znanje preizkusili in dopolnili tudi na

praktični delavnici je nato vodila najprej skupino mlajših učencev, v popoldanskem času pa učence z zahtevnejšimi programi. Od prejšnjega ponedeljka do petka pa je potekal teden odprtih vrat, ko so lahko starši in otroci prišli na šolo, stopili v razred in spoznali instrument, ki se ga bodo mogoče prihodnje šolsko leto učili.

Center Komel posveča veliko pozornosti tudi koncertni dejavnosti, saj je namen šole vzgajati svoje učence in obiskovalce tudi v dobre poslušalce glasbe. V sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž prireja vsako leto koncertno sezono, v kateri sta se pred kratkim zvrstila dva koncerta. Predstavil se je ukrajinski pianist Timur Gasratov, nagrajenec lanske izvedbe mednarodnega tekmovanja G. Pecar, prejšnji teden pa sta v duu nastopila dva večletna sodelavca Centra Komel, violončelist Aleksander Sluga in pianist Carlo Corazza.

V spomladanskih mesecih se bo torej začel še zanimiv niz koncertov, ki postaja stalnica v goriškem prostoru. Snovanja so posvečena predvsem učencem in učiteljem šole Komel, da predstavijo projekte, ki so jih sami ali z gosti pripravljali skozi celo šolsko leto. En koncert bodo odigrali glasbeniki jazz oddelka, ki si pridobiva prostor na šoli. En večer bo posvečen spominu dveh goriških skladateljev, ki sta preminila v prejšnjem letu, Stanka Jeričiča in Cirila Krena. Od aprila do junija se bo zvrstilo deset koncertov z zelo različnimi vsebinami, od antičnih do modernih in sodobnih. Ciklus se začne v soboto, 12. aprila, ko se bo predstavil orkester Nova iz Nove Gorice s kitaristom Sebastjanom Gregom iz Tolmina.

Katarina Brešan

Nedavno je

MEŠANI PEVSKI ZBOR LOJZE BRATUŽ

na 10. mednarodnem zborovskem tekmovanju v Riva del Garda dosegel prestižno zlato priznanje. Za ta uspeh vsem članicam in članom zbora, vodstvu in dirigentu iskreno čestitamo.

SVET SLOVENSKEH ORGANIZACIJ

Koncertna sezona: duo Aleksander Sluga – Carlo Corazza Nenavaden, svež in čustveno intenziven repertoar

Letošnja koncertna sezona Kulturnega centra Lojze Bratuž in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel se je sklenila v četrtek, 13. marca, s koncertom dveh mladih domačih glasbenikov. Violončelist Aleksander Sluga in pianist Carlo Corazza sta poslušalce navdušila z nenavadnim in prav zato zelo svežim programom. Prvi del sta posvetila romantičnemu obdobju, drugi pa je bil sprehod skozi sodobno ustvarjanje. Koncert se je začel s Schumannovimi Phanatasiesücken, ki jih je skladatelj napisal leta 1849, v enem najbolj plodnih obdobjih. Skladba je sestavljena iz treh delov, prvi predstavlja intimnost, notranjo zagledanost, drugi sanje, tretji pa se odpre in prepusti strasti. Zamislil si jih je kot nekakšno enotno vsebino in jih med seboj povezal s tematskimi reminiscencami v poetično, ekspresivno celoto. Schubertova Sonata v a molu za violončelo in klavir "Arpeggione" je zazvenela v rahli melanholiji, prežeta z liričnimi invencijami, ki so značilne za skladateljevo pozno obdobje. Schubert jo je napisal za istoimenski instrument, hibrid med kitaro in violončelom. Uporabljali so ga v dvajsetih letih devetnajstega stoletja, vendar

je kmalu šel v pozabo. Po obliki je bil podoben kitari,

zaznamovan s pomenom in vsebino, tako da kratke

približevanjem, v tistem obdobju novim atonalnim teorijam, ki se izpojejo v nekaj prehodih. Vsak ton je

skladbe v sebi nosijo neverjetno energijo in koncentracijo močne ekspresivnosti. Spored se je zaključil s Sonato za violončelo in klavir Clauda Debussyja iz leta 1915. Vloga klavirja je tu, po skladateljevih navodilih, podrejena violončelu, in je zato bolj spremljevalne narave. Sonata je prva iz niza "šestih francoskih sonat", ki si jih je Debussy zamislil, a jih je, zaradi smrti, napisal samo tri. Klavir in violončelo sta zazvenela v polni moči, tehnični spretnosti in čustveni intenzivnosti v interpretaciji obeh izvajalcev. Skozi izbor programa ter njegovo izpeljavo sta pokazala izpopolnjeno znanje, spoznanja, duhovno predanost.

KB



imel je šest strun, nanj pa so igrali z lokom. Imel je posebno zvokovno barvo, ki je ni mogoče poustvariti z drugimi instrumenti, čeprav se mu violončelo najbolj približuje in ga zato tudi nadomešča. V drugem delu koncerta je najprej zazvenela Fantazija za violončelo in klavir goriške skladateljice Cecilie Seghizzi, ki letos praznuje stoletnico rojstva. S to skladbo sta Sluga in Corazza odprla pogled v sodobnost ter nadaljevala s kratko, a izrazito Sonato za violončelo in klavir Antona Weberna, ki je nastala leta 1914 v tesnobnem duhu prve svetovne vojne. Za zapise tega skladatelja, ki se bolj redko pojavlja na koncertnih listih, je značilna ekstremna redukcija na bistvene ideje, s



V SPOMIN
ALFREDU IERMANU
28.3.2004 – 28.3.2008

Mineva že četrta pomlad,
kar te ni več med nami.
Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
tiho v večni sen si potonil
in od nas se poslovil,
lep spomin nate bomo ohranili
in v srcih vedno te nosili.
Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le tako daleč je!

Vedno tvoji ljubljena žena Lojzka in hčerka Marina

Ločnik, 28.3.2008

Obvestila

Ob 150-letnici prikazovanj je vsedržavna organizacija UNITALSI zaradi velikega povpraševanja organizirala še drugo letalo. Zato obveščamo bralce Novega glasa in vse zainteresirane, ki bi želeli poromati v Lurd z letalom, naj se čim prej javijo. Vpisovali bomo do razpoložljivih mest. Obveščamo tudi, da so se začela vpisovanja za romanje z vlakom. Vsa središča so odprta. Zberite si tisto, ki vam je bliže ali bolj pri srcu. Voščimo vam lepo jubilejno romanje. Slovenske sestre UNITALSI

V goriškem Kulturnem domu bo v ponedeljek, 7. aprila, predstavitev knjige dr. Vasja Klavore Doberdob - Kraško bojišče 1915-1916. Večer prireja Kulturni dom Gorica in SKGZ.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v ponedeljek, 7. aprila, ob 20.30 abonmajska predstava Mesto tako blizu v izvedbi SSG in režiji A. Popovskega.

Katoliško tiskovno društvo daje v najem trisobno stanovanje v Kulturnem centru L. Bratuž na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. 0481 531445. Pisno prošnjo oddajte do 31. marca 2008 na naslov: Katoliško tiskovno društvo, 34170 GORICA / GORIZIA Travnik / Piazza Vittoria 25.

Fundacija Gorica daje v najem trisobno stanovanje z veliko teraso in parkirnim prostorom v zaprtem dvorišču v ulici S. Giovanni 9, Gorica (1. nadstropje). Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. št. (0039) 0481 531445.

Romanje v Medjugorje od 2. do 5. maja 2008. Vabimo vas na romanje v Medjugorje. Predvideni so vzpon na Križevac in na Hrib prikazovanj, obisk skupnosti Cenacolo in Oaze miru ter sodelovanje pri verskih svečanostih. Cena: 100,00 evrov. Ob vpisu je treba poravnati ceno celotnega potovanja. Prijave sprejemata: župnik dr. Jože Markuža, tel. 040 229166, in g. Darko, tel. 0481 882395 ali 0481 32121.

Darovi

Za onkološki center CRO v Avianu: v spomin na pok. Leopolda Devetaka darujejo Zmaga, Mirella, Dora in Silva 40,00 evrov.

Za cerkev v Števerjanu: v zahvalo za prejšnjo milost N. N. 200,00; v spomin na pok. Milko Klanjšček-Skorjanc svojci 400,00, N. N. 30; N. N. 50,00; N. N. ob 80. r. d.

100,00; N. N. za Božič 200,00; N. N. 50,00; N. N. 40,00; N. N. 10,00; baronica Tacco 50,00; Ivan Feroletto v spomin na pok. ženo 50,00; Herman Srebrnič 20,00; N. N. 100,00; N. N. Ščedno namesto cvetja pok. Jožefu Masottiju 50,00 evrov.

Za cerkev na Jazbinah: Lojze Colja 10,00; N. N. namesto cvetja na grob pok. dr. Mirku Špacapanu 50,00; N. N. ob krstu 50,00; N. N. za ogrevanje 50,00 evrov.

Verniki iz Števerjana za lačne otroke v misijonih: Ivica in Meri Maraž 100,00; N. N. 50,00; 7 osnovnošolskih otrok od darov v pustnih dneh 150,00; N. N. 5,00 evrov.

Cestitke

Zveza slovenske katoliške prosvete čestita mešanemu pevskega zboru Lojze Bratuž za zlato odličje, doseženo na mednarodnem tekmovanju v Riva del Garda. Čestita tudi Snežici Černic za posebno priznanje, ki ga je prejela na področnem Linhartovem srečanju gledaliških skupin Slovenije za kostume v predstavi Primorske zdrahe Carla Goldoniya v izvedbi PD Štandrež in režiji Jožeta Hrovata.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje
(od 04.04. do 10.04.2008)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97,5, 91,9 Mhz; za Furlanijo 103,7, 103,9 Mhz; za Kanalsko dolino 95,7, 99,5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98,2 Mhz; za Karnijo 97,4, 91, 103,6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 18.30 do 19.30. Spored:

Petek, 4. aprila (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: domače viže; zborovski kotiček; iz krščanskega sveta; zanimivosti, humor in obvestila.

Ponedeljek, 7. aprila (v studiu Andrej Baucon): Sodobni sound: lahka glasba; živemu se vse zgodi; zanimivosti in obvestila.

Torek, 8. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 9. aprila (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: ACAT - klubi za zdravljenje alkoholikov - izbor melodij.

Četrtek, 10. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

KULTURNO DRUŠTVO "OTON ŽUPANČIČ"

vabi

na slavnostni večer ob 10-letnici ustanovitve
Vokalne skupine "Sraka"

..... in pesem lepa v naši sredi
ne bo utihnila nikdar....

Dirigent Bogdan Kralj

Sobota, 5. aprila 2008, ob 20.30
Kulturni dom v Gorici

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MIHAELA v sodelovanju
z ZDRUŽENJEM CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabita na

8. revija ZLATA GRLA
(srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov)

Sobota, 5. aprila 2008, ob 18. uri
Kulturni dom v Sovodnjah ob Soči

Nedelja, 6. aprila 2008, ob 17. uri
Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici.

V soboto revijalni in v nedeljo tekmovalni del

Razstava v galeriji Ars

Ivan Stojan Rutar - Zeleno modro

V likovni galeriji Ars na Travniku v Gorici so v torek, 18. marca, slovesno odprli razstavo slikarja tolminskega rodu Ivana Stojana Rutarja, ki se tokrat prvič pred-

stavlja v Gorici s samostojno razstavo, čeprav je bil rojen v Gorici in je odrasčal v Tolminu, medtem ko danes živi in dela v Kopru. O slikarju in njegovi vpetosti v istrski svet, a tudi razpeditosti med rodno Gorisko, Tolmino in slovensko Istro, vse te krajine so ujete v njegove slike, naslikane zvečine v tehniki akrila, je na odprtju razstave spregovoril Jurij

Paljk, ki je na začetku svojega nagovora izpostavil predvsem veliko prijateljstvo, ki veže umetnika na slovenske likovnike iz našega prostora, nakar je Rutarja umestil v sodobno

doživljanja danega trenutka. Bogati, pastozni in energični nanosi spreminjajo realnost v osebno videnje, zaznamujejo atmosfero. Preko njih poteka proces spreminjanja vidnega, duhovno po-



Foto DP

doživljanje pokrajine, narave. Barvni toni na slikarjevi paleti izvirajo iz narave, se v njej rojevajo in jo obenem na nov način opisujejo. Slikar iz zunanjega sveta izbere barvo, ki ga najbolj zaznamuje, in jo na platnu niansira, poudarja ali blaži, bogati z drugimi, vedno novimi otenki. Nekatere slike so izrazito žive, svetle, popolno-

ma predane življenjski energiji, druge pa so zaznamovane s temačnimi podtoni, z močno prisotnostjo črne, ki prikazuje tudi tisto drugo, negativno stran človekove narave. Rutar se tako ne omejuje na enostransko izražanje. Skozi svoje delo opisuje iskreno, resnično doživljanje sebe in okolja. Noče slepiti ali zavajati, v svoji izpovednosti tako ostaja zvest

slikarstvo, ki črpa barve in navdih v naravi, vedno na meji med figuraliko in abstraktnim odsliskavanjem naravnih pejzažev. Ivan Stojan Rutar je slikar barv. Izrazitost in pestrost palette izražata njegovo globoko doživljanje domače narave. Barve opisujejo notranji pogled, presnavljanje zunanosti; nosijo vso težo ali lahkotnost

stavlja v Gorici s samostojno razstavo, čeprav je bil rojen v Gorici in je odrasčal v Tolminu, medtem ko danes živi in dela v Kopru. O slikarju in njegovi vpetosti v istrski svet, a tudi razpeditosti med rodno Gorisko, Tolmino in slovensko Istro, vse te krajine so ujete v njegove slike, naslikane zvečine v tehniki akrila, je na odprtju razstave spregovoril Jurij

SNG Drama Ljubljana / Premiera

Nova postavitev Hiengovega Osvajalca

Najprej: nobenega dvoma ni, da je ponovna uprizoritev Hiengovega Osvajalca nekaj najboljšega, kar se je lahko to sezono zgodilo v ljubljanski Drami. Dogajanje v Osvajalcu - naj si osvežimo spomin - je postavljeno v čase španske konkviste, torej v obdobje osvajanja čezmorskih ozemelj. Širjenje španskega imperija je potekalo z izjemno krutostjo in z neusmiljenim iztrebljanjem indijanskih plemen. Vsa morija se je godila zato, kot verjame don Felipe s svojimi vojščaki vred, "da bi v divjo deželo prinesli pravo kulturo, civilizacijo, resničnega Boga ter povečali slavo in moč krščanskega imperija". Osvojena dežela pa nikakor ne more vzcveteti, uprava ne deluje, polja pa ne rodijo, saj ni niti dovolj voljne delovne sile, večina Indijancev pa se zateče v gore, še božje pomoči ni od nikoder. Dvor ne nagradi vojaških zaslug in prizadevanj don Felipa ter za podkralja imenuje nekoga, ki - zlasti dandanes bi rekli - ni imel za zmago nobenih zaslug. Don Felipe si skuša sam pridobiti oblast, a se iz poslednje bitke vrne zapuščen in poražen. Boj za očetovo "pravico" nadaljuje in ravno tako izgubi don Felipejev sin Baltasar, do tedaj cinični malopridnež, celo večkrat v konfliktu z očetom.

Hiengova drama Osvajalec je bila prvič uprizorjena leta 1970 na slovesni otvoritvi prenovljenega Metnega gledališča ljubljanskega ter slaba dva meseca kasneje v Beogradu v Jugoslovanskem dramskem gledališču, za katerega je bil ta tekst menda napisan. V natisnjeni obliki (Obzorja Maribor, 1971) avtor označi Osvajalca za

tragikomedijo. Vendar se zdi v tem tekstu tragikomično predvsem to, kaj vse je človek/človeštvo pripravljen/o storiti za pridobitev neke moči in oblasti, tudi kako globoko je sposoben brodit po krvi.

Na prelomu šestdesetih in sedemdesetih let je bilo skoraj nemogoče javno govoriti o teh malo prej omenjenih temah, še manj možno je bilo jemati naravnost iz domače in bližnje preteklosti.



Nova postavitev, kakor je dramaturško postavljena, režirana in odigrana in ki jo je tudi tokrat režiral Dušan Jovanović, z vso polnostjo zajame ključna sporočila teksta ter ga z nekaj črtami in posegi po skoraj štirih desetletjih aktualizira, nadgradi, problematiko posploši ter ji še bolj poudari večnostno komponento. Dramski lok je izpeljan s skokovito stopnjevano vehemenco, z veliko nebrzdano nasilja, kdaj s pleonastičnim ponavljanjem morda tudi zares preveč grobo (npr. dolgi prizori "pokristjanjevanja", homoerotičnega poniževanja in fizičnega

mučenja pokorjenih Indijancev). Skratka, sodelujoči in nastopajoči v Hiengovem Osvajalcu, ki vsebuje izjemno veliko prepletanj, usod in kompleksnih ravni, so natančno izpostavljali vse, kar je v predstavi bistveno, od oblastniške bahavosti, popolne nemoralnosti, ničevosti človeške volje do moči ter nazadnje ponižne bednosti. Z vso izjemno igralsko potenco sta svoji vlogi vrhunsko predstavila Radko Polič (don Felipe, ostareli

predvsem samemu sebi.

Slikar je zapisan dvema, zelo različnima svetovoma. Zaznamujeta ga gorska tolminska pokrajina ter primorski, mediteranski svet slovenske obale; vsak s svojim specifičnim, neponovljivim značajem. Povezana sta v avtorjev fizični in duhovni domači prostor, v njem sobivata, se dopolnjujeta. Opisuje ju z vedno novimi vedutami, izseki urbanih pogledov ali zgolj naravnih okoliš, gozdnih, morskih. Predaja se poetičnosti predalpskega zelenega ozračja, vzdušju umirjenih obmorskih krajev, mediteranski arhitekturi, izpostavljene močnemu poletnemu soncu. Ribiški čolni so varno zasedrani v pristanu, zapuščene kamnite hiše se pojavljajo med širnimi solinami.

Motivi ostajajo vidni, prepoznavni, Rutar pa jih nenehno preoblikuje, razvija. Realne predmete razgrajuje, abstrahira in spreminja. Dano, stvarno, postavlja na nivo arhetipskega, simbolnega. Naravne oblike ali sadove človeškega dela opazuje in prevzema. Preko njih opeva življenje, v vseh preoblikah. Čutiti je predvsem svobodo, ki jo človeku dajejo zunanji svet, sonce, morje, drevesa, polja. Svobodo temperamentnega človeka. Vse to deli življenjskega kroga ter njegov opazovalec. Skrbno beleži vidne in skrite trenutke, osebne in obenem takšne, ki so skupni vsem nam.

Razstava Ivana Stojana Rutarja v galeriji Ars na Travniku v Gorici je na ogled med obratovanjem Katoliške knjigarne vse do 22. aprila letos.

Katarina Brešan

vsaka od naslednjih dramskih oseb tudi po svoje samonika, ne dosti manj izrazita ali pomembna od obeh (ali štirih) glavnih likov. Tako so svoje vloge oblikovali tudi drugi igralci. Matija Rozman in Bojan Emeršič (dvorna služabnika Pedro in Pablo) sta s svojo igro vnesla ne le komičnost in lahkotnost, pač pa tudi hlapčevsko vdanost in pripravljenost na najnižkotejša dejanja. Zelo izrazita sta tudi Boris Mihalj (Suanza) in Jurij Zrnek (Tajnik). Liki vojščakov in druge vloge, ki so bila zaupane študentom gledališke akademije (Jure Henigman, Aljaž Jovanović, Rok Kunaver) so zreli, razviti in trdni, in kadar je treba, tudi presunljivo travmatični. Dramaturginja Katarina Pejovič nedvomno vzpostavi aktualnost besedila, in - če hočemo - tudi svetovno razsežnost problematike, saj brez posebnih težav lahko asociiramo na domače in svetovno dogajanje.

Ljubljanska Drama je, gledano v celoti, k predstavi pritegnila tako rekoč same najboljše sodelavce, zato velja poleg prejšnjih soute-

varjalcev predstave omeniti še, da se je v scenografiji prvič preizkusil kipar Mirsad Begić ob Branku Hoj-

niku, ki sta z reduciranimi elementi podčrtavala dogajanje na odru, od zmagovalstva do propada. Kostumografinja Jelena Proković se izkaže s sporočilno bogatimi, zgovornimi kostumi, mogoče no in ko je treba decentno glasbo skladatelj Draga Ivanuš ter lektorico Barbaro Korun, ki je zaslužna za izboren, visoki normi sledeč, a hkrati naraven odrski jezik. Predvsem pa velja: sedanja uprizoritev Hiengovega "starega" teksta izpričuje presežnost dramske predloge in moč Hiengove erudicije.

Peter Kuhar

Nagradni natečaj Zlato zrno

Sklad Sergij Tončič s sedežem v Trstu razpisuje nagrado ZLATO ZRNO za umetniške dosežke mladih slovenskih ustvarjalcev. Za nagrado se lahko potegujejo slovenski ustvarjalci do 35. leta starosti iz dežele Furlanije Julijske krajine, in sicer za umetniške dosežke na področjih leposlovja, dramskih umetnosti, likovne ustvarjalnosti in glasbe v obdobju zadnjih dveh let. Žirija bo upoštevala predloge z navedbo osebnih podatkov predlaganega, z utemeljitvijo in predstavitvenim gradivom (objave, CD, kritike in ocene, katalogi), ki jih bodo posredovali posamezniki, ustanove in strokovna društva do vključno 24. aprila letos na naslov: Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič, ul. Ginnastica 72, 34142 Trst, Italija. Žirija, ki jo sestavljajo predsednik Sklada in uveljavljene strokovne in umetniške osebnosti na posameznih ustvarjalnih področjih, bo do 20. maja izbrala in objavila imena največ štirih nominirancev. Na svečani podelitvi, ki bo v času kresa, bo razglašen dobitnik Zlatega zrna. Nominiranci za nagrado prejmejo znesek 500 evrov, prejemnik Zlatega zrna pa umetniško plastiko in 2000 evrov. Nagrada je nedeljiva. Sklad Sergij Tončič si bo prizadeval, da nagrajenki/cu in nominirancem omogoči objavo, izvedbo, razstavo njihovih del in udeležbo na ustvarjalnih rezidencah.

Dodatna pojasnila po telefonu 040.941527 in po e mailu komarko@spin.it. Oddaj predloge do 24. aprila 2008 na spodnja naslova ali do tega dne priporočeno po pošti: Sklad S. Tončič - Dijaški dom S. Kosovel, ul. Ginnastica 72, 34142 Trst; Slovenski informativni center - Narodni dom, ul. F. Filzi 14 - 34100 Trst.

Ljubljana / Narodni muzej

Razstava o Trubarju

Novi stavbi Narodnega muzeja Slovenije na Metelkovi so v četrtek, 6. marca, odprli razstavo Primoža Trubarja (1508-1586). "Trubar je s svojim delom postavil temelje, na katerih se je skozi stoletja razvijala slovenska kulturna identiteta, ki je danes eden od bistvenih konstitutivnih elementov slovenske države", je dejal mini-

rave in organizatorskega duha. Na razstavi o Trubarjevem življenju in delu je okoli 150 eksponatov. Najdragocenejši je edini ohranjeni izvod Trubarjeve knjige Cerkovna urednina, ki so jo za razstavo pridobili iz Vatikanske knjižnice. Trubar je Cerkovno urednino napisal leta 1564. Za Slovence je pomembna predvsem zato, ker je prvi pravni tekst



ster za kulturo Vasko Simoniti. Simoniti je spomnil, da Trubarjev prvotni namen ni bil oblikovanje zametkov slovenske kulturne identitete. Kot reformator je želel le, da bi se ljudje naučili brati Sveto pismo v slovenskem jeziku, da bi lahko bili sami svobodno in brez posrednikov v stiku z božjo besedo, je pojasnil in dodal: "Ta svoboda in pravica sta imeli daljnosežne posledice za bodočo zgodovino Trubarjevega ljudstva". Program številnih prireditev ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja po besedah Simonitija "ni samo počastitev tega moža, temveč tudi zgled in opora za vse, ki

z delom skušamo presegati zmeraj pretesni okvir vsakodnevnih pragme". "Pri tem bomo morda uspešnejši tudi zato, ker zavest o nas samih in nujnost, da usodo jemljemo v svoje roke, nista današnji pomislek, ampak sta stari pol tisočletja", je še dejal.

Razstavo sta pripravila muzejska svetovalka Maja Žvanut in arhitekt Marijan Rafael Loboda. Široka javnost Trubarja dojemajo predvsem kot očeta knjige in slovenskega knjižnega jezika. Žvanutova je dejala, da so raziskovalci njegovega življenja in dela odkrili, da je bil Trubar realist ter močna osebnost, samonikla na-

v slovenščini. Z njo je Trubar pokazal, da je slovenščina sposobna tudi strokovnih tekstov. V Ljubljani bo na ogled do 6. maja. Razstava bo sicer odprta do konca leta. Prek Trubarjevih pismen in predgovorov h knjigam orisuje postaje njegovega življenja, njegovo osebnost in mentaliteto okolja, ki je njegovo delo navdihovalo in podpiralo. Tik ob urednini je razstavljena knjiga, v kateri sta povezana dva naslova - Dalmatinov prevod Lepih krščanskih molitev in pesmarica s pesmimi več protestanskih piscev.

Ob dosežkih slovenske reformacije v književnosti razstava predstavlja tudi dosežke v likovni umetnosti in glasbi. Na odprtju, ki se ga je udeležil tudi predsednik države Danilo Türk, je duh Trubarjevega časa za nekaj trenutkov tudi resnično zaživel z nastopom ansambla za staro glasbo Capella Carniola.

V novih prostorih Narodnega muzeja je prostor našlo okoli 63.000 predmetov, ki so bili doslej shranjeni po zaslinih depojih. Direktor muzeja Peter Kos je dejal, da bo bogastvo predmetov in stilov od jeseni dostopen javnosti v zgornjih prostorih muzeja, v spodnjih pa bodo gostovale občasne razstave.

STA

Bojan Pavletič prejemnik nagrade Vstajenje

V ponedeljek, 31. marca, so v tržaškem Društvu slovenskih izobražencev podelili po vrsti že 45. literarno nagrado Vstajenje. Ta gre vsako leto avtorju, ki je po mnenju članov komisije v preteklem letu objavil najboljšo literarno delo v zamejstvu in



Foto Kroma

zdomstvu, torej izven političnih meja matične domovine. Komisija se je letos odločila, da nagrado podeli prof. Bojanu Pavletiču, in sicer za njegovo avtobiografsko delo Devet velikih jokov, ki je lani spomladi izšlo pri tržaški založbi Mladika. Člani komisije so pri Pavletičevem delu najbolj poudarili dejstvo, da avtor naččenja do danes še nepoznano obdobje slovenske zgodovine, in sicer begunstvo in eksodus primorskih Slovencev v Jugoslavijo v času med obema vojnama. Denarna sredstva za nagrado je tudi letos prispevala Zadržna kraška banka, podelitveni večer pa je s pesmijo popestrila moška skupina CPZ Sv. Jernej z Opčin pod vodstvom Janka Bana. / PS

Kratke**Evropa v šoli / Razpis, tudi za naše šolarje!**

Na internetni strani najdete razpis Evropa v šoli - dobrodošlo je sodelovanje učenk in učencev ter dijakinj in dijakov tako iz slovenskih kot tudi iz italijanskih šol; da ne bomo kršili razpisa, bomo vsa prispela dela uvrstili izven konkurence in najboljša tudi posebej nagradili na državni prireditvi 9. maja v Novi Gorici; dela bi morala biti oddana na naslov MDPM za Goriško, Bazoviška ul. 4, 5000 Nova Gorica po pošti ali osebno najkasneje do 21. aprila 2008. Informacije o natečaju najdete na: www.evropa.gov.si/za-mladino/natecaji-dogodki/evropa-v-soli/2007-2008/, [gov.si/za-mladino/natecaji-dogodki/evropa-v-soli/2007-2008/](http://www.gov.si/za-mladino/natecaji-dogodki/evropa-v-soli/2007-2008/) ali www.sl.zpmis.si/ sl. zpmis. si/

Na spletni strani www.evropavsolis.si/ najdete Vabilo in prijavnico za Mednarodno konferenco "Izobraževanje za medkulturni dialog"; veseli bomo, če se boste vabilu odzvali vi ali vaši znanici in prijatelji, po rodu Slovenci ali Italijani. / Nacionalni odbor Evropa v šoli za Slovenijo

Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem izdal prvo zgoščenko

Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem (APZ UP), ki deluje v okviru Študentske organizacije Univerze na Primorskem (ŠOUP), je v velikonočnem času v sodelovanju z razstavo Pokrajinskega muzeja Koper "Musica maestro"! izvedel koncert zborovske glasbe v dvorani Pokrajinskega muzeja. Na koncertu so se obiskovalcem predstavili tudi pevke in pevci Komornega zbora Krog iz Ljubljane ter Komornega zbora Vox Carniolus z Jesenic. Obenem pa je APZ UP predstavil tudi svojo prvo zgoščenko, ki predstavlja rezultate dela v prvih treh sezonah. Na zgoščenki je predstavljeno delo zbora v prvih treh sezonah delovanja od ustanovitve zbora oktobra 2004 do jeseni 2007. Skladbe na zgoščenki so razvrščene po vrstnem redu nastajanja posnetkov v živo na koncertih in tekmovalnih doma in v tujini. Koncert "MLADI POJEJO" je letos doživel svojo prvo izvedbo, ideja in koncept tega projekta pa sta srečevanje študentskih zborov ter zborov, v katerih prepevajo pretežno mladi. Zbori so predstavili raznovrstne programe s sakralnimi in ljudskimi skladbami tujih in domačih avtorjev; v programu, ki ga je izvedel APZ UP, pa so tudi tokrat prevladovala dela primorskih skladateljev. MM

APZ Tone Tomšič (spet) osvojil veliko nagrado Evrope

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani in njegova zborovodkinja Urša Lah sta v soboto, 15. marca, kot poroča Slovenska tiskovna agencija, v Debrecenu na Madžarskem osvojila najelitnejše priznanje v zborovski glasbi - veliko nagrado (Grand Prix) Evrope. Zbor je tako ponovil uspeh iz leta 2002, ko je že osvojil to pomembno priznanje. Velika nagrada Evrope je le še eno izmed množice priznanj, ki jih je APZ Tone Tomšič že prejel v svoji več kot 80-letni zgodovini. Velik uspeh je bila že uvrstitev na to tekmovalje, ki si ga je zbor priboril z osvojitvijo velike nagrade Varne v Bolgariji minulo sezono. V isti sezoni je osvojil tudi eno prvo in dve drugi mesti na tekmovalju za veliko nagrado Gorice v Italiji. Na tekmovalje za veliko nagrado Evrope se namreč uvrstijo zbori, ki so v prejšnji sezoni prejeli katero od velikih nagrad na šestih zborovskih tekmovaljih v Evropi: v Arezzu, madžarskem mestu Debrecen, v Gorici, v španskem mestu Tolosa, francoskem Toursu in bolgarski Varni. Tekmovalji v Debrecenu in Varni se izmenjujejo na dve leti, tako da se v finale za Grand Prix uvrsti pet zborov. Na letošnjem "tekmovalju vseh tekmovalj", ki se vrsti po omenjenih mestih, so poleg APZ Tone Tomšič nastopili še trije zbori: Nacionalni mladinski zbor iz francoskega Lyona - zmagovalec Arezza, Norveški nacionalni pevski zbor iz Osla, ki je lani zmagal v Gorici, in mešani zbor Jazeps Vitols Latvijaske akademije za glasbo, dobitnik velike nagrade v Tolosi. Manjkala je zmagovalca Toursa, švedski zbor Simon Phipps Vokal Ensemble iz Göteborga, ki je sodelovanje odpovedal. APZ Tone Tomšič je že osvojil veliko nagrado Evrope leta 2002, takrat pod vodstvom Stojana Kureta.

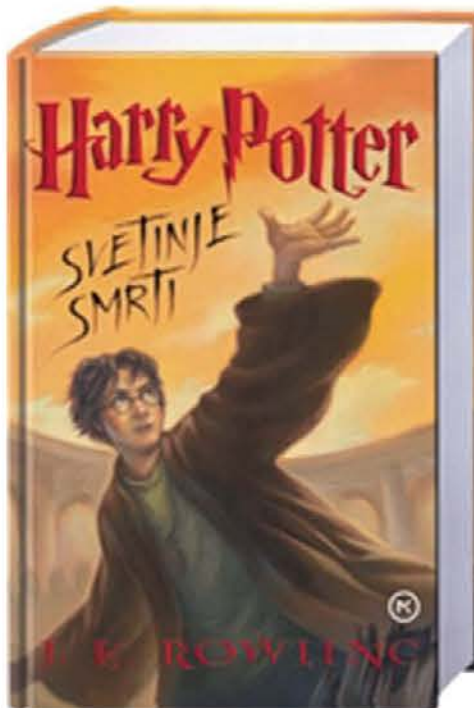
Harry Potter tudi na Slovenskem podira rekorde! Ko bi le tudi drugih knjig prodali toliko! Ali pa ne?

Končno jo imamo tudi v slovenščini, bi lahko zapisali pod najbolj pričakovano knjigo. Seveda govorimo o zadnji knjigi o malem čarovniku Harryju Potterju, ki je obnorel tudi Slovenijo. Več kot 300 ljubiteljev čarovniškega junaka Harryja Potterja, ki ga je sredi iskanja dela in v revščini ustvarila danes najbolj bogata britanska oseba, Joanne Kathleen Rowling, je pred časom, sredi februarja je bilo, v ljubljanski knjigarni Konzorcij pričakalo začetek prodaje slovenskega prevoda zadnje knjige o mlademu čarovniku. Izid slovenske izdaje je pričakalo več ljudi kot svetovno premiero izvirne angleške različice, ker Potterjeve dogodivščine berejo tudi najmlajši.

Sam kot oče dveh najstnic lahko povem, da hčerki še nikdar nista tako hitro prebrali nobene knjige, kot je zadnja iz niza Potterjevih peripetij. Ne upam si niti pomisliti, kako vesel bi bil, če bi se na naših šolah še našel kak šolnik, ki bi ju nagoval, da bi raje prebrali Finžgarjevo Pod svobodnim soncem in bi doma raje kot o Potterju govorili o Bizancu in Iztoku, njegovi Ireni...

A nič zato, kot oče moram seveda biti vesel, da sta vseeno potrpeli in počakali na slovensko izdajo Potterjeve knjige. Zadnji del o Potterjevih dogodivščinah je na veliko veselje slovenskih bralcev spet prevajal Jakob J. Kenda. Ta je ob izidu slovenskega prevoda dejal, da je "osupljivo, kako veliko bralcev Harryja Potterja je odraslih. To je presenetilo tudi avtorico samo, česa takega ni pričakovala". Kot je še povedal prevajalec Kenda, je bil sam kot bralec knjige nad razpletom zelo presenečen: "Zgodba je postajala tako zapletena, da sem se kar bal, kaj bo. Avtorica je presešla vsa moja tiha pričakovanja.

In mislim, da je tako tudi pri bralcih". Kenda je sicer za Slovensko tiskovno agencijo tudi napovedal, da bo ponovno prevedel celotno serijo knjig: "To se mi zdi fantastična priložnost. Deloma zato, da se popravi tisto, kar bi se moralo popraviti že v prejšnjih delih, deloma pa zato, da vnesemo popravke, ki jih je poslala avtorica sama". "To je tako zapleteno delo, da celo bralci najdejo kake malenkosti:



na primer na eni strani se vrata treskoma zaprejo in raztreščijo, čez dve strani pa taista vrata nekdo mirno zapre. Kup takih drobnarij je", je še dodal Kenda. Glede nezadovoljstva številnih bralcev ob zamenjavi prevajalca prejšnjega dela knjige je Kenda dejal, da sicer ne bi bilo nič narobe, če bi celotno serijo prevedel dva različna prevajalca, da bi torej imeli dva prevoda. Da pa se mu zdi prekinitev prevajalske serije na sredini življenjem tako, "kot bi Hamleta v prvem dejanju igral Šugman, v drugem pa Jerca Mrzel". "Pri založbi Mladinska knjiga smo do danes prodali že 9.000

izvodov zadnje knjige o Harryju Potterju - Svetinje smrti. Knjiga je izšla 16. februarja v začetni nakladi 12.000 izvodov. Levji delež se jih je prodal v knjigarnah, sledijo jim nakupovalni centri in prodaja po pošti oziroma telefonu. Zaradi velikega zanimanja, ki mu ne kaže konca, že načrtujemo ponatis"; nam je v začetku marca povedala Mojca Hribar, ki je pri Založbi Mladinska knjiga odgovorna za stike z javnostjo.

Če ne verjamete, kaj pomeni Harry Potter za naše mulce, napišite na iskalnik google ti dve magični besedi in videli boste rezultate: sam sem ob koncu minulega tedna dobil v desetinki sekunde to številko: 108.000.000. Da Slovenci nismo od muh, vam bo jasno, če boste odšli na spletni in natipkali: www.harryjezakon.com Odprl se vam bo nov svet in takoj boste izvedeli, da bo zadnja knjiga o Harryju Potterju zaradi preobsežnosti razdeljena na dva filmska dela. Prvi bo v kinematografu prispel novembra 2010, drugi pa maja 2011. Oba filma bo posnel David

Yates, ki je trenutno zaposlen s snemanjem šestega filma, k ekipi pa se bo vrnil tudi Steve Kloves, ki je "izpustil" le en film o Potterju...

Vas to ne zanima?

Povejte to vašim otrokom!

Če seveda ne berejo Potterja v italijanščini..., kar pa je škoda, ker nikdar ne bodo vedeli, kaj je Bradavičarka! To, da tega ne veste vi, ni pomembno! Kaj pa si sami mislite o tem, da v trenutku, ko to berete, nobenemu prijatelju ne morete podariti Pahorjeve Nekropole v slovenskem jeziku, je seveda postransko dejstvo! Ali ne?

Jurij Paljak

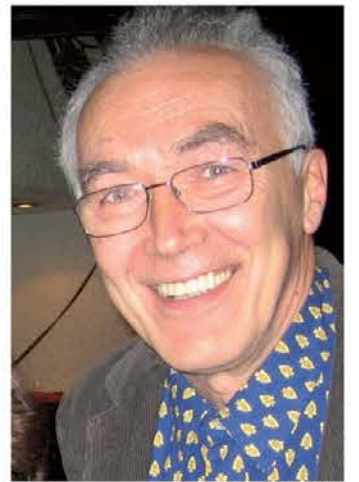
Mladinska knjiga Trije novi liriki

Foto JMP

Časoslov Rainerja Marie Rilkeja, Z rimo in brez Giorgia Bassanija in Zorenje v ledu Henrika Michauxa so naslovi treh novih knjig v zbirki Nova lirika, ki je pri Mladinski knjigi nadomestila znamenite bele knjige Lirike. Zbirko ureja Aleš Berger.

Rilkejev Časoslov je prevedel Gorazd Kocijančič, zbirka je sestavljena iz treh delov: Knjige o meniškem življenju, Knjige o romanju in Knjige o revščini in smrti. Po Kocijančičevem mnenju je Rilke s pričujočo zbirko dosegel enega od vrhuncev zahodne mistične poezije.

Henri Michaux (1899-1984) velja za posebneža francoske poezije 20. stoletja, velikega popotnika, ki je eksperimentaliziral z različnimi opojnimi substancami ter nenehno razmišljal o človečnosti. Po besedah prevajalca Primoža Viteza je Michaux neusmiljeno raziskoval globoke psihične in fiziološke vzroke poezije ter povezave med pesnikovim telesom in pisanjem. Zorenje v ledu prinaša izbor pesmi, s katerimi se Michaux končno predstavlja tudi slovenskim bralcem.

Giorgio Bassani (1916-2000) velja za klasika italijanske književnosti in kulture, ki je domače bralstvo prepričal s svojimi komunikativnimi, sentimentalnimi in zbadljivimi pesmimi. Dekleva, ki se s knjigo Z rimo in brez tokrat prvič predstavlja kot prevajalec iz italijanščine, je dejal, da je Bassani izjemen stilist, ki nenehno išče "izgubljeni čas".

Izšla je v nakladi 10.000 izvodov Zgibanka o Ajdovščini v stoletju ustvarjalnosti

Občina Ajdovščina, tamkajšnja Pilonova galerija in Turistično-informacijski center so izdali zgibanko z naslovom Ajdovščina, sprehod skozi stoletje ustvarjalnosti. To je pisan in likovno ilustriran prikaz prejšnjega stoletja, ki naj bi bilo najbolj ustvarjalno ajdovsko obdobje. Predstavljena in razložena je zgodba o preho-

nih življenjskih poteh in stazah, ki so jih skupaj ali posamič ubirali prijatelji, trije umetniki, trije veliki možje Ajdovščine: Veno Pilon, Danilo Lokar in Milan Klemenčič. Na njihovem potovanju so jih spremljali Ajdovci in Ajdovci, ki so s svojim življenjem in ustvarjalnostjo pomagali mestu k njegovi kulturni rasti in nasploh ustvarjalnosti.



Prijatelji - Danilo Lokar in Veno Pilon

V besedilu so obravnavana tudi stoletja v preteklosti in osebnosti, ki so zaznamovale tiste čase. Nasploh so zgibanko posvetili vpogledu v znane in manj poznane vogale

in ktičke ajdovske zgodovine. Med pomembnimi osebnostmi je predstavljen tudi odvetnik Karel Lavrič, ki je nekaj časa služboval v Ajdovščini, po njem pa se imenuje tudi ljudska knjižnica. S svojo predanostjo slovenstvu je Lavrič predvsem prebujal narodno zavest v ljudeh, prebivalcem pa je zapustil enajsto slovensko čitalnico. Po budnik za ustanovitev knjižnice je bil notar Artur Lokar. On je bil tudi javni delavec, pa tudi humorist, saj med ljudmi še zmeraj krožijo njegove šale. Ob reki Hubelj je vse od 16. stoletja naprej delovalo več obratov, med drugimi v dvajsetih letih prejšnjega stoletja elektrarna, katere tajnik je bil nekaj

časa tudi Veno Pilon. Beremo, da je bil krajevni zgodovinar Ajdovščine in Šturij šolnik Pavel Plesničar. Njegova knjiga Ajdovščina, pogled v njeno preteklost, ki jo je kot kronist svojega časa dokončal med drugo svetovno vojno, je še sedaj priljubljena zbirka zgod minulega časa, obenem pa tudi dragocen vir podatkov. Sicer pa je Ajdovščina na prehodu v 20. stoletje doživljala gospodarski razcvet. Skozi Haidenschaft, še pod avstro-ogrsko oblastjo, je prvič zapeljala lokomotiva, v ajdovska gospodinjstva je pritekla voda iz pip, po domovih Ajdovcev so se prižgale električne žarnice in na dvorišču krajevnega veljaka je zahrnel prvi avtomobil v Vipavski dolini. Sicer pa besedilo zgibanke preteklost Ajdovščine opisuje predvsem s predstavitevjo znanih osebnosti, Vena Pilon, Danila Lokarja, Milana Klemenčiča in drugih. Besedilo je napisala umetnostna zgodovinarica Tanja Cigoj, izšlo je pod strokovnim vodstvom Pilonove galerije, natisnili pa so 10.000 izvodov zgibanke. Zgibanka bo izšla tudi v italijanskem in angleškem jeziku, v vsakem po 5.000 izvodov.

M.

Kratke

Nova knjiga prof. Jožeta Pirjevca: Trst je naš!

Za ugledno knjižno zbirko Korenine pri založbi Nova revija so v Ljubljani dotiskali 544 strani debelo, bogato ilustrirano monografijo "Trst je naš!", Boj Slovencev za morje (1848-1954). Gre za najnovejšo knjigo tržaškega zgodovinarja, akad. prof. Jožeta Pirjevca. V njej je želel dokumentirano predstaviti vlogo, ki jo je Trst odigral v slovenski politični misli in akciji od "pomladi narodov" leta 1848 do razdelitve Svobodnega tržaškega ozemlja leta 1954. Knjigo bodo predstavili 9. aprila v Ljubljani, krstna predstavitev pa bo že prej v Trstu, in sicer na večeru, ki ga prireja Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v ponedeljek, 7. aprila, ob 20.30. O študiji "Trst je naš!" bosta spregovorila avtor in zgodovinar dr. Gorazd Bajc, za založbo pa Tomaž Zalaznik.

Izšla je Mladika št. 2-3

V velikonočno tedno je v Trstu izšla druga, dvojna številka mesečnika Mladika. Uvodna misel je bila tokrat zaupana mlademu goriškemu intelektualcu Davidu Bandlju, ki razmišlja o pomenu Velike noči oziroma Kristusovega vstajenja. Pred italijanskimi parlamentarnimi in deželnimi volitvami, ki bodo sredi aprila, ostaja odprtih precej vprašanj; v naši deželi so za slovensko manjšino pomembne tudi deželne volitve, na katerih se bo SSK predstavila s svojim simbolom. V dvojni številki je objavljena novela Ane Marije Pušnik Pocestnik, ki

je prejela prvo nagrado na literarnem natečaju revije Mladika za leto 2008. Peter MerkÉ objavlja drugi del svojih spominov iz bivanja v Nemčiji. Objavljen je tudi triinštirideseti del romana v nadaljevanjih Čarodejke.

Barkovljan Aleksander Furlan nam spet pripoveduje o svoji družinski kroniki. Zanimiv je intervju z dr. Rozino Švent, knjižničarko v NUK-u, pa tudi raziskovalko izseljenskih



vprašanj, ki je pred nedavnim izdala delo Slovenski begunci v Avstriji 1945-1950.

V rubriki o furlanski skupnosti v deželi Furlanija Julijska krajina z naslovom Onstran bistro Soče Primož Sturman tokrat intervjuja predsednika Furlanskega filološkega združenja Lorenza Pellizza. V svojih zgodovinskih drobcih se Lida Turk spominja kiparja Franca Goršeta. O današnji slovenski notranjopolitični sceni v luči njenega zgodovinskega razvoja od konca druge svetovne vojne razmišlja etnolog Angelos Baš. V rubriki Numizmatika se oglašja Mitja Petaros. Na zadnjih straneh revije dobimo še Anteno, ki prinaša veliko zanimivosti iz zdomstva in zamejstva, ocene knjig in razstav. Kot običajno je Mladiki priložena tudi mladinska priloga Rast.

DSI / Trst in kava, stoletna ljubezen

Trst je že stoletja eno izmed svetovnih središč kave. Zlata doba sega v začetek 20. stoletja, po drugi svetovni vojni pa ta gospodarski sektor stalno upada. Danes je v Tržaškem združenju operaterjev s kavo približno 50 podjetij, zaposlenih je okoli sedemsto ljudi, Trst uvaža 30 odstotkov italijanske kave in predstavlja 17 odstotkov vsedržavnega gospodarstva, vezanega na kavo. Še vedno je torej Trst zaradi izrednega znanja krajevnih izvedencev, tradicije, davčnih olajšav in logistike v svetovnem vrhu trgovine kave.

Kava nima le ekonomske valence, velika je tudi njena socialna vloga, je pred nedavnim v DSI podčrtal predsednik tržaških operaterjev s kavo in upravitelj podjetja Sandalj trading company dr. Vinko Sandalj. Kavovce goji namreč kar 25 milijonov kmetov in večinoma so to mali, revni poljedelci, ki jim je kava pomemben vir dohodka. Poleg tega pa se najboljša kava pridelava v hribovitem in težko dostopnem svetu, kjer bi ostale kmetijske kulture ne mogle uspevati. Največji svetovni proizvajalec surove kave je Brazilija, sledita Vietnam in Kolumbija, med pomembnejšimi pa so še države Srednje in Južne Amerike, Indija, Indonezija in Afrika. Največ kave se na prebivalca spiše v Skandinaviji, sledijo Brazilija, Nemčija, Japonska in Italija (70 odstotkov je spiše doma, 30 pa za pultom). Kava je bila v prejšnjih stoletjih napitek za bogatejše sloje, že ob koncu 19. stoletja pa je postala masovna pijača. Prvo kavarno so v Trstu odprli leta 1751, je podčrtal dolgoletni predsednik podjetja Cogeco dr. Vanja Lokar, po razpoložljivih podatkih sta se prvi dve slovenski družini začeli v Trstu ukvarjati s preprodajo surove kave po drugi svetovni vojni, to sta družini Polojaz in Sandalj, tržaški Slovenci pa imajo še danes v tem sektorju veliko vlogo. "Pri surovi kavi se najprej pregledata velikost in kakovost zrn, nato se je prepraži približno 300 gramov, po 24 urah pa se zrna zmeljejo in napitek testira", je predstavil delo v laboratoriju vodja oddelka pri Cogeco Igor Švab.

Umrli prof. Geržinič

Iz Argentine je dospela vest, da je v sredo, 26. marca, v Buenos Airesu v 93. letu starosti preminil šolnik, glasbenik in publicist prof. Alojzij Geržinič.

Na naše kraje je bil vezan zato, ker je v zadnjem letu vojne v okviru primorskega domobranstva obnavljal slovensko šolstvo na Goriškem in Tržaškem, o čemer je leta 1972 v Argentini izdal knjigo Pouk v materinščini - da ali ne?, pod zavezniško upravo po vojni pa je krajši čas ravno tako delal za čim popolnejši slovenski šolski ustroj, pisal je učbenike in radijske oddaje. O tem je leta 1983 izdal knjigo Boj za slovensko šolstvo na Primorskem.

Po izselitvi v Argentino je bil med vodilnimi tamkajšnjimi slovenskimi kulturnimi delavci kot skladatelj in pianist, pisec vrste razprav in knjig, šolnik, urednik in prevajalec.

Zveza cerkvenih pevskih zborov je uspešno izpeljala 38., rekordno izvedbo revije tržaških otroških in mladinskih zborov Pesem mladih. Letošnjega veselega pevskega praznika se je udeležilo namreč 31 društvenih in šolskih zborov, ki so nastopili na sobotnem in nedeljskem koncertu v veliki dvorani Pomorske postaje v Trstu.

Na odru so se zvrstili stari in novi prijatelji revije, med katerimi so društveno stvarnost zastopali otroški zbori Zgonik, Friderik Baraga in Glasbeni ustvarjalci iz Križa, vokalno-instrumentalna skupina Katizbor-Catticoro iz Katinare, otroška folklorna skupina Stu ledi iz Boljunca (prvič na tej reviji), zbor Fran Venturini od Domja in zbor Zvonček s Cola. V dvojni, otroški in mladinski zasedbi, so nastopili zbori Ladja in Ladija iz Devina, zbor Kraški cvet iz Trebč, zbor A. M. Slomšek iz Bazovice ter zbor Vesela pomlad iz Opčin. Šolske pevske skupine so bile letos izrazito prisotne. Najmlajši pevci na sporedu so bili otroci vrtca iz Trebč in vrtca iz Barkovelj, sledili so nekoliko starejši pevci osnovnih šol iz Križa, Sempolaja, Nabrežine, z Opčin, od Domja in iz Ricmanj, s Cola, iz Milj, Škednja, Doline in Mačkoli

ZCPZ Pesem mladih

Tokratna izvedba rekordna

ter Barkovelj. Nižje srednje šole so zastopali trije pevski sestavi iz šol sv. Jakoba, sv. Ivana in Doline. O problematikah otroškega zborovskega petja je spregovorila zbo-

glasje z odločitvijo staršev, ki jih silijo v dejavnost, do katere nimajo nobene naklonjenosti in veselja. Iz spoštovanja do želja otrok in do pevske umetnosti bi morali



Foto Kroma

rovodkinja z dolgoletno izkušnjo "na terenu" Zdenka Kavčič Križmančič, ki je razmišljala o "brundaci" oz. o tistih otrocih, ki ovirajo in motijo ostale sopevce, ker s tem večkrat izrazijo svoje neso-

peti le otroci, ki jih ta dejavnost veseli, saj ima vsak otrok tudi pravico, da razvija lastne sposobnosti. Govornica je v zvezi s spoštovanjem do dela pevcev in zborovodij pravilno opozorila na

obnašanje publike na reviji Pesem mladih, kjer dvorana postaja predvse zakulisnega dogajanja s stalnimi premikanji staršev in otrok, ki so že nastopili in verjetno menijo, da ni več potrebno posvečati pozornosti dogajanju na odru, kar je seveda izredno moteče za nastopajoče in ne daje zgleda primernega odnosa do nastopa in petja drugih zborov, kar neločljivo spada med osnovne prvne pevske kulture.

Pesem mladih mora predstavljati tudi trenutke primerjave in pre-

verjanja nivoja delovanja, zato nastope spremlja vsako leto zborovski strokovnjak, ki je ob koncu revije zborovodjem na voljo za pogovor o izvedbah in svetovanju. Pomembno vlogo sta letos prevzeli vodja opernega zbora SNG iz Ljubljane Martina Batič in nekdanja ravnateljica idrijske glasbene šole Stanka Umek. Revijo je kot vsako leto radodarno podprla Slovenska prosvetna matica, pokrovitelja pa sta bila Dežela FJK in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. Kdor se ni udeležil revije, bo lahko

prisluhnil petju vseh nastopajočih zborov na slovenskem televizijskem sporedu v nedeljo, 6., in v četrtek, 10. aprila, po televizijem dnevniku.

PAL

RADIJSKI ODER Gledališki vrtljak

Uspešen konec desete sezone

Uradni del jubilejne sezone Gledališkega vrtljaka je sklenila domača produkcija. Odrska postavitev prigrad Medvedka Puja v izvedbi Slovenskega odra je v Marijin dom pri Sv. Ivanu privabila izredno veliko malih in velikih gledalcev, kar kaže na navdušenje, ki ga mehki medvedek vzbuja med najmlajšimi. Mladi so bili tudi igralci, ki so prepričljivo nastopili v vlogah pravljičnih oseb oz. živali: Valentina Oblak - Medvedek Pu, Julija Berdon - Pujsek, Kim Furlan - Tiger, Helena Pertot - osliček Sivček, Francesca Sabba - So-va. Največ zaslug za uspeh gledališke variante bolj znane televizijske risanke pa ima nedvomno spretna in tenkočutna režiserka Lučka Susič, ki zna nagovoriti otroke in spodbuditi njihovo domišljijo. Pomem-

ben delež so odigrali še glasbena kulisa Aljoše Sakside, koreografije Jelke Bogatec in učinkovita scena Magde Samec.

S tem pa se Gledališki vrtljak še ni izpel. Kot je že v navadi, so pri Radijskem odru spet poskrbeli za dodatek. V goste so poklicali gledališko skupino SKD Igo Gruden iz Nabrežine, ki bo v režiji Vesne Tomšič prikazala rusko ljudsko pravljico Repa velikanka. Za-

bavna pripoved bo uvedla nagradno srečanje, v nedeljo, 6. aprila, ki je posebej namenjeno tistim otrokom, ki so vso sezono pridno sodelovali na likovnem natečaju Moj najljubši gledališki junak; njihovi izdel-

ževljanje gledališča, hkrati pa navdušiti male gledalce za odrsko umetnost tudi z likovnim natečajem, preko katerega se otroci v mirnem domačem okolju navezujejo na preživete trenutke v Marijinem domu in



Foto Kroma

ki bodo okrasili stene Marijinega doma.

Gledališki vrtljak želi v prvi vrsti spodbujati družinsko do-

jih po svojem okusu ter iz svoje perspektive prelijejo na papir.

AL

RICMANJE Slovesno praznovanje farnega zavetnika

Sv. Jožef varuh sv. Družine

Le, sončen dan je spremljal letošnje praznovanje sv. Jožefa v Ricmanjih, ki

se je začelo že z jutranjim bogoslužjem v romarski cerkvi, posvečeni varuhu sv. Družine

msgr. Franc Vončina. V svoji homiliji je zbrane vernike povabil, naj častijo sv. Jožefa in se mu priporočijo, da bi v naših družinah zavladala tista medsebojna ljubezen in pozornost, ki so jo znali uresničiti Jožef, Marija in Jezus. Evangelisti niso zapisali nobene Jožefove besede, pač pa njegova dejanja, je prisotnim dejal msgr. Vončina in pokazal na glavni oltar, ki kaže na beg Sv. Družine pred Herodom. Gospod ga je postavil za voditelja in zavetnika žive Cerkve. Potreboval ga je, da

vse od leta 1750. V popoldanskih urah pa je slovesno sv. mašo v čast sv. Jožefa daroval škofov vikar za Slovence, msgr. Franc Vončina. V svoji homiliji je zbrane vernike povabil, naj častijo sv. Jožefa in se mu priporočijo, da bi v naših družinah zavladala tista medsebojna ljubezen in pozornost, ki so jo znali uresničiti Jožef, Marija in Jezus. Evangelisti niso zapisali nobene Jožefove besede, pač pa njegova dejanja, je prisotnim dejal msgr. Vončina in pokazal na glavni oltar, ki kaže na beg Sv. Družine pred Herodom. Gospod ga je postavil za voditelja in zavetnika žive Cerkve. Potreboval ga je, da

je zaščitil in zakril kakor z zagrinjalom skrivnosti, ki so mu bile razodete: učlovečenje Božjega Sina in Marijino deviškost. Za Jezusa in Marijo je dolga leta skrbel, dokler se ni dopolnilo njegovo poslanstvo. "Koliko let je z njima preživel in koliko vsakdanjih skrbi so skupaj delili. Kako mile poljube je Jožef prejel od Jezusa, s kolikšno nežnostjo je čakal, da mu bo otrok prvič rekel oče, s kolikšno sladkostjo je občutil nežni otrokov objem", piše pisec Jožefovega življenja. V Jezusovem javnem življenju pa Jožefa ne srečamo več. Umaknil se je, da ljudstvo ne bi napačno razumelo Jezusa, ki je moral odtlej govoriti o nebeškem Očetu, je še dodal msgr. Vončina.

Z ubranim petjem je slovesno bogoslužje sooblikoval Združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremljavi domačinke Marije Šturman - Canziani.

AL





OPČINE V Prosvetnem domu

Riccardo Illy je predstavil svoj volilni program

Dosedanji predsednik deželne uprave Riccardo Illy, ki bo na deželnih volitvah aprila meseca ponovno kandidiral za to mesto, je v torek, 25. marca, v Prosvetnem domu na Opčinah predstavil svoj program predstavnika slovenske narodnostne skupnosti. Večera so se udeležili nekateri slovenski kandidati za deželni svet, in sicer Igor Kocijancič (Mavrična levica), Igor Dolenc (Demokratska stranka), Andrej Berdon (SSK) in deželni tajnik SSK Damijan Terpin, ki je večer tudi povezoval. Pozdravila je tudi kandidatka DS za senat Tamara Blažina.

Med obračunom dosedanje 'petletke' in načrti za prihodnje mandatno dobo se Illy ni izmikal kočljivim vprašanjem, ki zadevajo slovensko manjšino oz. teritorij, na katerem manjšina živi. Dosedanji deželni predsednik je

med drugim dejal, da želi v prihodnjem mandatu čim prej sprejeti izvršilne norme za izvajanje deželne zakona za Slovence. Glede ponovne vzpostavitve Kraške

v prihodnji mandatni dobi rešil problem KGS in Kraškega parka, ki ga bodo upravljale kraške občine: pri upravljanju parka bodo lahko z občinami sodelovali tudi krajevni



Foto Kroma

gorske skupnosti pa je Illy dejal, da bi do nje že prišlo, vendar je nova državna zakonodaja določila tovrstnim ustanovam določene predpise (minimalno nadmorsko višino). Če bo zmagal, bo zato Illy

odbori jesarjev in srenj. Kamen spotike v odnosih med Illyjevo deželno upravo in našimi kmetijskimi stanovskimi organizacijami sta bila tudi evropska predpisa Sic in Zps, ki sta na pod-

lagi zaščitnih območij vinkulirala večji del ozemlja tržaške pokrajine. Illy je pritrdil, da je skušal učinek teh dveh normativ že omiliti, če pa bo mogoče, bo v prihodnje pripravljen storiti še korak naprej. Na srečanju v Prosvetnem domu je Illy podčrtal tudi pomembne dosežke svoje koalicije: mednje nedvomno sodi sprejetje besedila novega deželne statuta, ki je posebne narave ravno zaradi prisotnosti naše manjšine v deželi FJK. Kandidat

leve sredine je obenem poudaril tudi pozornost, ki jo je njegova ekipa namenila institucionalnim reformam in gospodarskemu razvoju. Ta je tudi med osrednjimi temami novega volilnega programa, v katerega je Illy vstavil še pozornost do socialnih vprašanj (v prvi vrsti do brezposelnosti), do okolja (pospešiti bo treba razvoj obnovljivih virov energije in ločenega zbiranja odpadkov) in do znanstvenega raziskovanja ter tehnološke inovacije. Med cilji Illyjevega programa sodi tudi ustanovitev evroregije, katere bo morala postati sestavni del tudi Slovenije.

Obvestila

Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) razpisuje javni natečaj za funkcijo ravnatelja Slovenskega raziskovalnega inštituta za 4-letno obdobje. Pogoji in oblike prijave so na razpolago interesentom na sedežu Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI), Trst, Trg Giotti 1, tel. 040-636663. Rok za prijavo je 21.4.2008.

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 7. aprila, v Peterlinovo dvorano v ul. Donizetti 3 v Trstu, kjer bo ob 20.30 predstavitev najnovejša študije zgodovinarja prof. Jožeta Pirjevca "Trst je naš!", Boj Slovencev za morje (1848-1954). O knjigi, ki je izšla pri Novi reviji v Ljubljani, bodo

spregovorili avtor, dr. Gorazd Bajc in predstavnik založbe Tomaž Zalaznik.

Združenje prostovoljcev Hospice Adria Onlus vas vlijudno vabi na predavanje Nepotrebna bolečina, ki bo v torek, 8. aprila, ob 17. uri, v razstavnici dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah. Predaval bo onkolog Simon Spazzapan.

Redni občni zbor Združenja prostovoljcev Hospice Adria Onlus bo v petek, 18. aprila, ob 10. uri v prvem sklicanju in ob 17. uri v drugem sklicanju na sedežu v ul. Mazzini 46/1 v Trstu. Zaželenja prisotnost vseh članov.

Darovi

V spomin na prvo obletnico smrti drage mame Fani Kerkoč daruje hči Vera 500,00 evrov za Slovensko Vincencijevo Konferenco v Trstu.

Romarski izlet v Novo mesto in okolico

Dne 25. aprila bo skupno tržaško romanje v Novo mesto, ki je pred nedavnim postalo nova škofija. Šolske sestre de Notre Dame bi rade, da bi se tega romanja udeležilo čim več ljudi. Naročile so avtobus in pripravile program, ki je pester in bogat, duhovno in kulturno. Ob 10.30 se bodo romarji udeležili skupne svete maše v kapiteljski cerkvi, ki je postala stolnica novoustanovljene škofije. Po sveti maši si bodo ogledali film Zgodovine prošnje kapitelj. Za tem se bodo odpeljali v Stopiče, kjer si bodo ogledali cerkev, zlasti sliko škofa Volka, ki ji manjka samo še svetniški sij. Tam blizu v gostilni 'Na prepihu' bodo imeli dobro in obilno kosilo, nato se bodo odpeljali v Škocijan pri Novem mestu, kjer bodo na vrsti pete litanije in blagoslov z Najsvetjšim. Govor bo tudi o misijonarju Knobleharju. Od tam bodo odšli na Zaplas, ki je glavna romarska cerkev na Dolenjskem. Gre doč, si bodo ogledali še kaj, v kolikor bo dopuščal čas. Stroški romarskega izleta znašajo 38,00 evrov. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, iz Sesijskega ob 6.40, Nabrežine ob 6.45, Sv. Križa ob 6.50, s Proseka ob 6.55 in z Opčin ob 7.05. Za vpis pokličite na tel. št. 040 220693 ob uri kosila in zvečer po 20. uri, razen ob petkih.

V razmislek

Kaj pa primarna stopnja izobraževanja?

V zadnjih dneh je bil v ospredju tržaške pozornosti obisk italijanskega predsednika Giorgia Napolitana, ki je predvsem izpostavil znanstvenoraziskovalno vlogo mesta danes, predvsem pa pomen te vloge za boljši jutri celotnega teritorija. Po drugi strani pa je pisatelj Claudio Magris poudaril, da je že res, da so znanost in razni centri na najvišji stopnji temeljni, ampak še pomembnejša je tista kultura, ki se rodi v primarni šoli, v drugostopenjski šoli, na univerzah, ki so danes v zelo žalostnem stanju. Mislim, da je Magris zadel v bistro, saj so naša prihodnost mladi, ki se učijo, spoznavajo in

izobražujejo v taki šoli, kjer jim je dana možnost odkrivanja na 360° in kjer se počutijo dobro. Poudarek je bil dan tudi na dejstvo, da so ti znanstveni centri multikulturni, večjezični, odprti ne le mestu, ampak svetu nasploh. Kako pa gre to skupaj z dejstvom, da je slovenščina v Trstu, in ne samo, še vedno kamen spotike, da so javni napisi in smerokazi v slovenščini (ko sploh so) moteči, da se na tržaških solah ne poučujeta jezik in kultura sosedov? S skupnimi močmi moramo torej izkoristiti ta trenutek, ki se nam ponuja, po drugi strani pa moramo tudi sami biti dosledni in ponosni na naš jezik in kulturo.

HRPELJE Predavanje Alenke Rebula

Moč ženske duše

V postnem večeru nas je v Hrpeljah dne 17. marca obiskala priznana predavateljica iz Trsta, psihologinja in pesnica, dr. Alenka Rebula, ki že več kot 20 let vodi delavnice za osebnostno rast. V predavanju je predstavila, s katerimi ovirami se žene pogosto srečujejo na poti v ljubeče življenje. Njihov življenjski cilj postane skrb za druge, da ne bo nič narobe, da bodo pohvaljene in pridne in da bodo navsezadnje imele mirno vest. V stremeljenju za takim ravnanjem pa se žena pogosto povsem izčrpa, njeni bližnji jo doživljajo kot tečno-bo, saj jih prične opominjati, ko spregledajo njene napore. Tu je predavateljica opozorila na nevarnost, da prične žena brezčutno in rutinsko opravljati



ti vsakodnevna opravila bodisi pri skrbi za otroke ali za urejeno gospodinjstvo kakor tudi druge dolžnosti, pri čemer niso izključene razne cerkvene službe ali

verska praksa. Voditi jo začneta samoljubje in napuh, ki je leglo vseh grehov. Kaj lahko žene storijo? Rebulova

je svetovala, da se morajo žene ukvarjati same s sabo in se vzljubiti, da bodo spoznale in izrazile svoje misli in želje ter si bile v oporo. To naj bi jim po-

magalo narediti premik od skrbi za druge zaradi pomiritev vesti k razdajanju iz ljubezni. Poudarila je še, da je bistvo žene v njeni občutljivosti in v tem, da je ljubljena in da ljubi. Najprej pa mora imeti rada sebe, da lahko izžareva ljubezen v vsem, kar počne. Odločitev, da je ženi pomembna osebna rast in vzgoja za ljubezen do same sebe, lahko tako postane vir notranje moči. Pri tem lahko dodamo tudi molitev in skrb za duhovno rast, česar predavateljica v prekratnem večeru ni posebej izpostavljala. Večer se je zaključil v prijetnem klepetu in splošnem zadovoljstvu med skoraj izključno ženskim poslušalstvom, izkazan pa je bil tudi interes za ponovitev srečanja s predavateljico v obliki delavnic za osebnostno rast.

Jana Barba

OBČINA DOLINA Načrt Interreg IIIA

Dolina Glinščice, naravni biser našega področja

"**N**am domačinom je Klinšča (kot Glinščica pravimo krajan) zelo pri srcu, ker v njej ne vidimo samo lepe narave, ampak tudi trud in življenje naših prednikov. Naši dedje se niso po njej sprehajali, kot se mi danes: v njej so imeli vir preživetja. Za to dolino so skrbeli, da je bila vedno zdrava. Pazili so, da niso nikoli jemali več, kot jim je mati narava dovoljevala". S temi besedami se je predsednik boljunške srenje Silvester Metlika zahvalil dolinski županji Fulviji Premolin, ko mu je v petek, 28. marca, simbolno izročila ključ rezervata Doline Glinščice, naravnega bisera našega področja, ki v večjem delu pripada ravno lastništvu srenje Boljunc.

Prav Boljuncani so v sodelovanju s srenjama Boršt in Dolina pred tremi leti pristopili k načrtu Interreg III. A Dolina Glinščica in njena okolica, ki ga je z veliko

mero poguma uspešno speljala občina Dolina v partnerstvu z županijskimi in obsejnim slovenskimi ustanovami. "S tem ambicioznim načrtom smo končno ovrednotili to področje in mu dali podlago za nadaljnji razvoj: Dolini Glinščice smo dali poseben videz, ki ga bodo koriščali izletniki in domačini; projekt bo hkrati nudil informacije o naših krajih tudi širšemu krogu obiskovalcev", je dejala dolinska županja Premolin.

"Izhodišče, iz katerega smo sprva izhajali, je predpostavljalo dokaj skromnejši razvoj začetne zamisli", je obrazložila dolinska občinska odbornica Laura Riccardi Straviš, ki je nato približje spregovorila o posameznih sklopih evro načrta. Slednji je med drugim obrodil bogato publikacijo, ki jo je uredil izvedenec Dario Gasparo. "Naša želja je, da bo publikacija, ki jo je založila založba Lint in pri kateri je sodeloval

tudi tržaški planinski klub CAI, v prihodnje dosegla čim večje število bralcev. Na tak način se bo Dolina Glinščice zavestila kot prostor neprecenljive naravne dragocenosti, hkrati pa tudi kot kraj, v katerem prebivaljo ljudje, ki so od nekdaj neposredno sodelovali pri upravljanju in ravnanju tega območja", je dejala Straviš. Dvojezični knjižni načrt z naslovom Glinščica in njena slikovita krajina ni le publikacija, ki jo stroge geografske strokovne narave, saj je velik del knjige namenjen predvsem zgodovini Glinščice in ljudskim običajem, gospodarskemu razvoju Brega in razčlembi tematike varstva okolja. Knjigo, kateri bo priložena še natančna kartografska projekcija rezervata, bo

gati številne fotografije, so oblikovalo pa jo je 39 avtorjev. Levji delež so pri evro načrtu, ki je bil vreden 600 tisoč evrov, predstavljala korenita, a vendar naravi prijazna infrastrukturna popravila, o katerih je spregovoril Mitja Lovriha, ki je na dolinski občini odgovoren za evro načrte. Urejene so bile steze oz. peš-

deležen naravnega ovrednotenja, očiščen je bil del poti, nameščena sta bila ograja in lesen mostiček čez hudournik. Izvedena so bila vzdrževalna dela Marjine cerkve na Pečah z izgradnjo nove lope pred vhodom. Na raznih točkah na območju rezervata so bili izdelani in nameščeni turistično informativni panoji in

venskem ozemlju v občini Hrpelje je Kozina. "Pot prijateljstva predstavlja že od zdavnaj stičišče med tu živčim prebivalstvom na obeh straneh meje, ki je ravno na tem mestu v preteklosti prirejalo pobudo Odprta meja", je dejal Lavriha. Njegova kolegica Nataša Canziani in Dario Gasparo pa sta orisala še ostalo informativno

gradivo, ki bo z dragoceno rezervato Doline Glinščice seznanilo širok krog ljudi: poleg že omenjene publikacije in posebne brošure ter geografske karte naravnega rezervata so bili v sklopu načrta izdelani še zgibanka, ki ponazarja najvažnejše sprehode po rezervatu, številni informativni panoji, ki so nameščeni pri vstopih na glavne poti v Dolino Glinščice, in logotip rezervata, ki ponazarja posebno vrsto netopirja (ki še zlasti v poletnih mesecih polni game rezervata); pozabiti pa ne gre ureditve sprejemnega centra, ki je nameščen v gledališču France Prešeren v Boljuncu.



Foto IG

poti v večjem delu rezervata, obnovljene so bile razgledne točke nad Kroglijami, pri Zabrčju in pod zaselkom Jezero. Izvir pri Moganjencu nad Dolino je bil

smerokazi. Posebne pozornosti pa je bila deležna pešpot Steza prijateljstva, ki povezuje Gornji konec v Boljuncu z Botačem in se nato nadaljuje do Beke na slo-

Odgovor na pismo italijanskim državljanom

Spoštovani Silvio Berlusconi!

Pred kratkim sem tako kot mnogi moji prijatelji prejela Vaše pismo, naslovljeno na italijanske državljane, ki iz katerega razloga prebivajo v tujini. Čeprav sem prepričana, da mojega odgovora ne boste nikoli prejeli, saj v okvir Vaših obšir-

vareh, posrednik med obema kulturama. Kot vsi ljudje moje generacije in kot vsi tisti, ki prihajajo za nami, sem predvsem ponosna, da sem Evropejka, da doživljam trenutek, ko meje padajo in ko začnemo ljudje, preprosti ljudje, dejansko graditi

nekaj skupnega, nekaj novega. In v tem skupnem, novem, bomo ponosni predvsem na to, da smo premagali meje, tiste meje, ki so bile še pred šestdesetimi leti železne zaves, in da gremo sedaj



nih priprav na bližajočo se volitev gotovo ne spada prebiranje našega manjšinskega tiska, sem si vseeno zaželela, da bi kaj malega pripomnila k Vašim besedam. Ja, v resnici so to zelo visoko do nečje besede. Takih mi, ki smo nekoliko mlajši od Vas in živimo v tej pisani obmejni mešanici kultur, nismo več vajeni, saj spadata že v zgodovino, pa ne v tisto zgodovino, na katero bi Italijani lahko gledali s ponosom. Seveda, Vi govorite o narodnem ponosu, o bogati dediščini, ki naj bi jo italijanski državljani ponesli v svet, pa o pomembnosti, o vodilnem položaju v Evropi, ki naj bi ga Italija spet pridobila, nam pripovedujete.

Nam preprostim ljudem ne gre za pomembnost, za nadvlado, za veličino. Vsak dan se spopadamo s problemi, ki so veliko bolj konkretni, na delu, na cesti, v gostilni pa srečujemo sosedo, živimo s sočlovekom. Borimo se za vsakdanji kruh, za naše najdražje, za lepše življenje. Ne samo jaz, ki sem sicer po rodu Slovenka, pa čeprav navdušena nad tem, da mi je bilo dano živeti v zamejstvu, tekoče govoriti oba jezika ter biti vsak dan, pa čeprav v majhnih st-

skupaj naprej. Sama opažam, da so te spremembe že prinesle veliko dobrega, da ljudje enostavno in brez težav živijo in delajo skupaj. In sem ponosna na to, ko vidim, da se Italijani, Slovenci, Nemci razumemo, rada bi, da bi nas bilo še več in da bi se v našo družbo lepo vključili tudi drugi. Tisti, ki k nam prihajajo predvsem zaradi dela in dajejo tejele naši mali Evropi večkulturni pridih.

Pa še to. Z besedami, ki so besede politika, v Vašem pismu priznavate, da doživlja Italija (kot tudi ostali svet) težko obdobje, vi ga imenujete osiromašenje davkoplačevalcev in krivite Prodijevo vladu. Mi preprosti ljudje govorimo o gospodarski krizi, o revščini, ki pritiska na nas, o cenah, ki naraščajo, o delu, ki je vedno slabše plačano, o tem, da s poštno zaslužno plačo družine ne morejo več zadostiti najosnovnejšim vsakodnevnim potrebam. Kdo je tega kriv, dejansko ne vemo, morda nas, preproste ljudi, sploh ne zanima.

Vsekakor ni kriva Prodijeva vlada, kriza se je začela že veliko prej, začutili smo jo na lastni koži, ko ste bili Vi še na oblasti. Morda gre

za nekaj globalnega, morda je tokrat kriza hujša, kot si mislimo, in bo zahtevala odgovorno socialno politiko v podporo tistih, ki jim je najtežje. Vsekakor pa si ne želimo tega, da bi tisti, ki nas zastopajo na visokih položajih, izrabljali gospodarski zastoj, v katerem je država, za medsebojne spore, za blatenje nasprotnikov in za lažna politična zmagovalja, namesto da bi si vsi, s skupnimi močmi, prizadevali za rešitev. Še volčje krdelo se zunanega sovražnika loti enotno, s strnjanimi močmi, zakaj je torej ravno vam, politikom, tako težko razumeti, da je moč samo v slogi. Da je italijansko gospodarstvo padlo na tako nizko raven in da so Italijo prehiteli številne države, kot so Španija in Grčija, ne moreta biti dovolj pičli dve leti; gre za gospodarski proces, ki traja že zelo dolgo in ki ste ga Vi, ko ste bili še na oblasti, najverjetneje prezrli. Marsikateri izseljenec, ki je dobil v roke Vaše pismo in si želi po dolgih letih domov, je pričakoval, da bo v njem nekaj konkretnih predlogov, nekaj idej, vsaj obljub, s temi politiki nikoli ne skoparijo. Pa jih ni bilo, samo obtožbe na račun drugih in visoko doneče domoljubne fraze. Ampak mi, preprosti državljani, si želimo preprostejših, enostavnejših besed in nekaj malega, konkretnega, da bi si zgradili prihodnost po meri človeka.

Kako naj bomo za vruga ponosni na Italijo, na njeno uspešnost, ko se na primer ob vsakem Božiču in ob vsakem prazniku spopadamo s konkretnim problemom kdaj oddati voščilnice za sorodnike in prijatelje, ki živijo v Italiji. Ali veste morda, da so moje voščilnice iz Slovenije potovale v Trst in Pordenon celih trideset dni in prispele daleč po novem letu, medtem ko je celo v Argentino pošta pripotovala v petnajstih dneh, pa je Argentina še pred nekaj leti doživela popoln gospodarski polom. Nacionalizem ni še nikogar nasitil, mi, preprosti ljudje, smo ponosni na druge stvari: na državo, kjer je lepo poskrbljeno za delavce, za male podjetnike, za mladino, ki išče prvo zaposlitev, in za starejše, ki se s pokojnino prebijajo skozi jesen življenja. Na slogo in solidarnost med ljudmi smo radi ponosni, na medsebojno pomoč, na povezanost in dobrososedske odnose. Na vse to pa ste v svojem pismu pozabili, politiki, kot ste Vi, na take človeške stvari prepogosto radi pozabljajo in prav zaradi tega je vrzel med politiko in državljani vsak dan globlja.

Suzi Pertot

VIDA VALENČIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Krpani in študentke srednjih let

Opazujem ga, ko vstopa skozi vhod. Ogromno telo, kot masivne omare pred nekaj desetletji, močan les, ki ga lahko zlomi le ogenj. Krpanov stisk roke, v trenutku pomislim, da gotovo ni imel lahkega življenja. Z nepričakovanim stavkom mi uvede vse, kar sledi: "Pred časom sem se znašel v hudem življenjskem obdobju". Pomislim na ločitve, na obdobja brez službe. Besede, ki sledijo, so potem entuziastično najdeni raziskovalni izsledki tega hrusta srednjih let. Obdobje okrog leta 1600, točni podatki o dajatah, kupcih, procesih slovenskih ljudi majhnega zaselka na tukajšnjih tleh, branje težkih podatkov v starovenetskem narečju, dnevno obiskovanje Državnega arhiva in listanje po tam ohranjenem Devinskem arhivu. "Postane ti skorajda droga". Predstavlja mi podatke s pergamentov izpred štirih stoletij, omenja vojaške zadeve, zapisane v stari gotščinu, ki mu ostajajo zato abstruzne. "Državni arhiv vsako drugo leto prireja tečaje branja stare gotščine, potrebna je diploma nižje srednje šole, ki je sicer nimam, ravnatelj bi mi pa vseeno dovolil. V tistih dveh letih, ko sem vse dneve dihal štiristoletne urbarje, sem spoznal, kaj želim raziskovati in zakaj ima vse to zame tak smisel". Pomislim na naše stereotipirane predstave. Šolanje, po katerem boš tak in tak. Usmerjen naj bi bil v to in to smer. Potem odkrije take Krpane, ki se niso mogli šolati, ki so v tem svetu srečni, da so sploh zaposleni, obenem pa se skušajo dotakniti neke drugačne realnosti z voljo in entuziazmom univerzitetnih raziskovalcev.



Predstavlja mi rodbine tega neznatnega zaselka na Krasu, obuja v življenje kmete in pastirje, javnega tata živine, ki je končal na vislicah na goriškem gradu, krvave spore zaradi vinskih trt, takratni način življenja, gradnjo hiš in pašo ovac. Primerja tukajšnje življenje z istočasnimi zgodovinskimi obdobjem drugod, priselitev čred iz Španije, ladje, leseni vozovi, sama pa si ne morem kaj, da bi si ne stalno pravila, kako si napačno ustvarjamo sliko oseb zgolj po takih statističnih spremenljivkah, kot je lahko zaposlitev. Spoznala sem vratarjo, ki prebira filozofske knjige, delavca, ki tekoče govori nemško, ker je

bil njegov oče dolga leta gastarbajter, obdelovalce zemlje, fizično trudne, a z železno voljo, zaradi katere so na vsakem društvenem predavanju in preberejo gotovo več od marsikatega šolanega vrstnika, Krpana, ki ga imam pred sabo in ki se mu zaiskrijo oči ob sami navedbi takega ali drugačnega srednjeveškega podatka o tem zaselku. Preko njega in njegove zgodbe

spoznavam, kako vse skupaj sploh ni tako samoumevno, kot si tolikokrat predstavljam. Danes se nam zdi enostavno, da se lahko šolamo, še vedno pa imam živo pred očmi svojo (takrat) petdesetletno študijsko kolegico na fakulteti, ki je ob zgodnji upokojitvi končno lahko uresničila to, česar zaradi pomanjkanja v družini prej ni mogla. Nekdanja sindikalistka na železnici na lekcijah je mene in ostale stalno bodrila, naj se zavzamemo zase, za svoj prav in svojo prihodnost, naj ne pustimo, da bi nas družba prikrojila zgolj po svoji konzumistični potrebi. "Vida, vi mladi morate biti pogumni!"

Nova Gorica / Forum za Goriško

Odločno za ustanovitev Goriške pokrajine

Forum za Goriško je na svoji 30. in 31. seji v Novi Gorici obravnaval položaj, ki je nastal, potem ko je bil postopek odločanja o ustanovitvi pokrajin po desetih letih priprav, tik pred zdajci zaustavljen in je bila ustanovitev pokrajin skupaj z decentralizacijo države potisnjena v negotovo prihodnost. Člani Forumu ugotavljamo, da

gre za hud udarec regionalizaciji in decentralizaciji in s tem napredku demokratizacije Slovenije. Člani izražamo odločno pripravljenost, da nadaljujemo štirinajstletna prizadevanja za ustanovitev pokrajin in decentralizacijo Slovenije, ki mora brezpogojno pripeljati tudi do ustanovitve Goriške pokrajine. Člani menimo, da bi bilo demokratično, če bi se

o imenu naše pokrajine odločalo na osnovi strokovnih utemeljitev, vendar šele potem, ko bi ta ustanovljena in ko bo odpadel glavni razlog za manipulacije z imenom "Primorska". Zato smo tudi ostro obsodili hujšakške izjave Marjana Bevka, predsednika TIGR-a, ki vnašajo razdor med Primorci in nimajo nobene zveze z negovanjem rodoljublja, za kar je bilo društvo TIGR ustanovljeno. Člani so izrazili svoje zadovoljstvo z izjavami župana Mestne občine Nova Gorica in drugih županov, ki ostajajo zvesti ideji o samostojni Goriški pokrajini.

**Predsednik
Mag. Boris Nemec**

Prejeli smo

Kras med razvojem in ohranitvijo

Tak je bil naslov TV SLO oddaje Omizje 26/27.03. 08. Seveda me je oddaja razočarala in tudi pustila grenak priokus v spoznanju, da so današnji Slovenci, izobraževani v povojnem času oz. njihovi potomci, zelo mlčni ali celo popolnoma neobčutljivi na narodno zavest in domovinski ponos identitete. Neskončen pogovor o značilnostih kraške arhitekture in seveda problemov okoljevarstvene narave ter raznih zakonskih predpisov glede gradenj na kraškem območju je bil mučen in jalov, ker je obravnaval predvsem strokovne probleme arhitektonske in okoljevarstvene narave tega izmaličenega dela slovenske zemlje, ki je bil in je še danes predmet pohlepa zahodnih somejašev. Sežanski župan se je omejeval le na administrativno-tehnično problematiko med občinsko upravo in Ministrstvom za okolje in prostor, kjer je seveda, po obvezno prednostnih opozicijskih direktivah, sledil negativne pripombe na račun sledečega, čeprav je dal vtis nepristranskega moderatorja med protestniki civilne iniciative in predstavniki gradbenega lobija, ki se seveda pokrivajo na glavni aspekt problema zaščite Krasa, ki pri tem soočanju je prišel le marginalno do omembe in se to po za-

slugi prijatelja Borisa Artača, zamej-

ca, ki je edini sprožil poglavitni srž problema slovenskega nacionalnega interesa. Pri tako obširni znanstveno-strokovni razpravi ohranitve in razvoja Krasa v svojstvu njegovih naravno-arhitektonsko-umetnostnih značilnosti, se sploh ni pojavil problem njegove poglavitne značilnosti in to je: ohranitve zgodovinske pripadnosti tega teritorija (velik del tudi čezmejnega) slovenski etnični avtohtoni skupnosti, ki bi morala biti zaščiten prav na najbolj delikatnem področju zakonskega ohranjanja slovenskega jezika, kot neodtujljive značilnosti tega območja, pred morebitnimi tujimi jezikovnimi vplivi priselitve neavtohtonih Evropejcev.

Pri tem omizju sem pogrešal prof. dr. Majdo Kavčič-Baša (ne vem zakaj ni bila povabljen), ki je izjemno strokovnjak sociolingvistike ter bi lahko osvetlila in podala smernice (kot je to večkrat storila), kako ohraniti jezikovno značilnost tega primorskega bisera, kar naj bi bil Kras po sodbi vseh prisotnih. Res okrnjeno omizje v njegovem najpomembnejšem značilnem delu kraškega razvoja z istočasno ohranitvijo najvažnejše komponente - slovenskega jezika, kot primarne vrednote. Nič ne omenil poosamosvojitve-

Pavel Ferluga

Čezmejno sodelovanje

V šempetrski bolnišnici tudi pacienti iz Italije

Med zdravstvenimi ustanovami, predvsem splošnimi ambulantami in bolnišnicami na območju Nove Gorice in Šempetra pri Gorici ter tistimi v Gorici in Trzinu, obstaja vzdušje dobrega sodelovanja. Gre za stanje, ki je nastajalo in se razvijalo kar nekaj desetletij, cilj pa ostaja strokovna združitev zdravstva, da bi bilo le-to uspešno in učinkovito v korist pacientov iz slovenskega in italijanskega območja na Goriškem. O doseženi ravni in vsebini sodelovanja so razpravljali tudi na srečanju ob sklepu projekta Interreg, ki je bil namenjen čezmejnemu sodelovanju za nudenje zdravstvenih storitev ob meji na Goriškem. Srečanje je bilo 26. marca v Novi Gorici, vodila pa sta ga dr. Silvan Saksida, direktor

splošne bolnišnice "Dr. Franc Derganc" v Šempetru pri Gorici, ter Manuela Baccarin, glavna direktorica zdravstvenih ustanov "Isontina" v Gorici. Sodelovanje med zdravstvenimi ustanovami na Goriškem še ni dogovorjeno in razvito do te mere, da bi pacienti odhajali na preglede oz. preiskave v ambulantne ali bolnišnične na sosednjem mejnem območju, pri čemer bi uporabljali zdravstvene izkaznice svojega zdravstvenega zavarovanja, ki bi v predpisnem postopku poravnale tudi stroške pregledov oz. preiskav. "Gre za težko rešljivo in zapleteno finančno problemo", je za naš tednik dejal direktor bolnišnice v Šempetru dr. Silvan Saksida. Ob tem navajamo, da Splošna bolnišnica v Šempetru pri Gorici sodi med najbolj

uspešne in opremljene območne bolnišnice v Sloveniji. V njej je zaposlenih nad 900 pretežno zdravstvenih kadrov, od tega 82 zdravnikov specialistov. Še vedno pa jim primanjkuje osebja, saj bi bolnišnica lahko takoj zaposlila vsaj deset novih zdravnikov in večje število medicinskih sester. Bolnišnico v Šempetru sistematično opremljajo z novimi, to je sodobnimi aparati in z drugimi pripomočki za uspešno zdravljenje. Kupujejo jih z donacijami podjetij in zasebnikov, pa tudi z lastnimi sredstvi zavoda. Letos bo v Šempetru pričela delovati magnetna resonanca in računalniška tomografija (CT). Oba aparata sta namenjena za slikanje in hitre preiskave celotnega človekovega telesa oz. organizma. Direktor bolnišnice je v pogovoru za Novi glas tudi povedal, da v Šempetru sprejemajo tudi paciente iz Gorice in od drugod v Italiji, seveda le, če stroške pregledov ali preiskav plačajo sami.

M.

V novi številki revije za Dignitas o premajhni pluralnosti javnih občil v Sloveniji

Stranke politične levice nemotene in brez skupnega volilnega programa

Kampanja za letošnje državnozborske volitve ima več obsežnejših in značilnosti. Opozicijo družijo sovražstvo do Janeza Janše, ki je silovito in brez primere v dosedanji zgodovini slovenske države, pri čemer vlada, ki jo vodi, ni deležna nobene priznanja ali pohvale za uspešno predsedovanje Evropski zvezi. Poskuša se skratka ustvariti ozračje napetosti in strahu zaradi možnosti, ki jo napovedujejo tudi nekatere javnomnenjske raziskave, da bi sedanja parlamentarna in vladna koalicija zmagala tudi na naslednjih parlamentarnih volitvah. Pri tem je pomembno opozoriti, da večino medijev obvladuje politična levica, ki ima tudi ogromna finančna sredstva. Takšno stanje sredstev javnega obveščanja je zagotovo zelo nenavadno za demokratično državo. Največja lastnika levo usmerjenih časnikov sta kapitalista združba DZS pod vodstvom Bojana Petana, člana LDS, ter Pivovarna Laško, ki je lastnica vplivnega časnika Delo, njen predsednik Boško Šrot pa je bil do pred kratkim član socialnodemokratske stranke. Nedavno smo bili pričje še kapitalsko-političnemu prevzemu političnega tednika Mag, ki se je po novem spremenil v glasilo domnevnega tajkuna iz Laškega. Politična levica pa vsaj za zdaj še ne obvladuje

javne radiotelevizije, dnevnega lista Finance in revije Demokracija. Značilnost predvolilne kampanje v Sloveniji je tudi ta, da stranke politične levice, to so predvsem Socialni demokrati, LDS in Zares, ne delujejo enotno, do zdaj pa tudi niso izdelali skupnega volilnega programa, ki bi pomenil alternativo sedanji koaliciji pod vodstvom Janeza Janše. Znotraj bloka politične levice obstajajo tudi spori o tem, kdo ga bo vodil in v njem prevladal. Razdor poglabljajo posamezniki ali skupine, ki prehajajo iz ene v drugo politično stranko, s čimer spreminjajo številčna razmerja med njimi. Nove člane je po porazu LDS na parlamentarnih volitvah leta 2004 začela pridobivati socialnodemokratska stranka, zdaj pa se številčno krepi stranka Zares, ki jo vodi nekdanji glavni tajnik LDS Gregor Golobič. Vanjo je nedavno vstopilo tudi nekaj mestnih svetnikov v Kranju, ki so prej tvorili svetniško skupino LDS. Predsednica LDS Katerina Kresal je izrekla razočaranje nad Golobičevim stranko, češ "da Zares govori eno, dela pa drugo". Izrazila je tudi prepričanje, "da sicer lahko pride do drugačnega načina vodenja države na novih vrednotah, če bo prišlo do sodelovanja s programsko sorodnimi strankami in če bodo te stranke imele iste cilje, vendar le pod pogojem, da bodo

v medsebojnih odnosih korektni. Kar se je zgodilo v Kranju, kjer je stranka Zares cukala za rokav naše člane in jih vlekla k sebi, pa ne prispeva k temu, da bi bolje sodelovali". Pomenljivo je, da se javna občila postopno odvrčajo od hvaljenja Boruta Pahorja, ki je še do nedavnega veljal za možnega največjega zmagovalca naslednjih državnozborskih volitev in se je tudi sam vnaprej razglasil za mandatarja nove vlade. Čedalje več je namigov, da bi na levici utegnili največ glasov prejeti stranka Zares, s čimer bi Gregor Golobič lahko postal mandatar nove vlade. Njega naj bi med znanimi osebnostmi podpirala tudi nekdanji predsednik države Milan Kučan in ljubljanski župan Zoran Janković. V tedniku Mladina so o Borutu Pahorju zapisali, "da o političnih alternativah molči, je pa javnost zato izvedela vse o njegovi odvisnosti od športa in o ljubki osnovnošolski ljubezni". V reviji Demokracija naštevajo razloge, zakaj je Borut Pahor izpadel iz vrha najbolj priljubljenih politikov. Tako je v medijih kar dvakrat priznal svojo zasvojenost s športom in izrazil bojazen, da bi bil kdo lepši od njega. Politični kritiki celo zatrjujejo, "da je Pahor v želji, da bi ugaljal čim več ljudem izgubil razsodnost". Slovenska javnost je ugodno in z zadovoljstvom sprejela nekatere

ukrepe vlade v korist državljanov, ki pa jih je opozicija razglasila za poskus podkupovanja volilcev. Namesto sedanjega plačevanja cestnin za vožnje z osebnimi vozili in motornimi kolesi na avtocestah, bodo v začetku julija uvedli sistem plačevanja z vinjetami (nalepkami, etiketami), ki bodo veljale bodisi šest mesecev ali po eno leto. V razpravi je zakon o povračilu premoženjske škode iz obdobja druge svetovne vojne. Zahtevke bi po predvidevanjih vložilo okoli sto tisoč od 150.000 upravičencev, v skupni vrednosti 600 milijonov evrov. **Slovenija je bila po vojni največje morišče v Evropi** Predsednik komisije za reševanje vprašanj grobišč Jože Dežman je na nekem posvetovanju v Haagu dejal, da je bila Slovenija po drugi svetovni vojni največje morišče v Evropi. Pobitih je bilo več kot sto tisoč ljudi, kar je mogoče primerjati z zločini, ki sta jih povzročila fašizem in nacizem. V novi posebni številki revije za človekove pravice v Sloveniji, Dignitas, je njen urednik Peter Jamšek zapisal, da naj bi pri nas ustanovili in ustvarili nov časopis. Po njegovem mnenju je namreč "sedanja slovenska medijska provinca pristala na dnu". Revijo Dignitas izdaja založba Nova revija.

Marijan Drobež

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica Ta teden peta premiera v sezoni 2007-2008

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica bo v četrtek, 3. aprila, premierno uprizorilo peto predstav v sezoni 2007/2008. Na odru bo slovensko prazgodbo doživela igra Skrivni

strahovi na javnih krajih (Private Fears in Public Places) Alana Ayckbourna, enega izmed najbolj plodovitih sodobnih angleških dramatik piscev. Njena krstna izvedba je bila leta 2004 kot avtorjeva

sedemdesetdeseta igra. Napisana je kot mozaik iz življenja šestih posameznikov. Skozi nenavadne, zavezujoče in naključne odnose med nastopajočimi so tankočutno izrisani značaji, ki se bojujejo z bremenom razmerja in/samote. »Polkomedijo o samoti in samoprevarji« v prevodu Tine Mahkota režira Ivana Djilas, ki je lani prvič sodelovala z novogoriškim gledališčem

z režijo predstave Ta postelja je prekratka in zanjo prejela nagrado na splitskem festivalu Maruličevi dnevi. Sodelavci predstave so scenograf Branko Hojnik, kostumografka Jelena Proković, avtor videa Nejc Saje in avtor glasbe Boštjan Gombač. V njej igrajo Helena Peršuh, Milan Vodopivec, Blaž Valič, Ivo Barišič, Ana Facchini in Marjuta Slamič.

IK

Ob svetovnem dnevu gledališča

Nagrada ZDUS tudi igralki Heleni Peršuh, članici SNG Nova Gorica

Od leta 1961 je 27. marec svetovni dan gledališča. Tako so določili člani ITI (Mednarodni gledališki inštitut) na 9. kongresu v Helsinkih in l. 1962 sprejeli način praznovanja svetovnega dneva gledališča. Od tedaj se s poslanico oglašajo najvidnejši svetovni gledališki ustvarjalci. Odrski umetniki preberejo poslanico 27. marca gledalcem pred vsako gledališko predstavo v tistih krajih sveta, kjer delujejo nacionalni ITI centri, seveda tudi v Sloveniji. Letos je pod okriljem Združenja dramatikov umetnikov Slovenije (ZDUS) spet zaživel tudi slovenski center Mednarodnega gledališkega inštituta (ITI Slovenija). Svetovno poslanico je letos spisal eden najpomembnejših ambasadorev kanadske kulture Robert Lepage, uveljavljen filmski režiser, scenograf, dramatik in igralec. Na Slovenskem je navada, da poleg svetovne poslanice objavijo še slovensko. Letos jo je napisala Jožica Avbelj, dramska igralka, nosilka Borštnikovega prstana in profesorica na AGRFT. Višek praznovanja svetovnega dneva gledališča na Slovenskem je razglasitev dobitnikov

strokovnih priznanj ZDUS. Komisija za priznanja, v sestavi Alojz Svete (predsednik), Tea Rogelj in Edi Majaron (člana), je soglasno odločila, da priznanje za življenjsko delo, poimenovano Marija Vera, dodeli dramskemu igralcu Sandiju Pavlinu, upokojenemu članu Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane za njegov zelo obsejni ustvarjalni opus in njegovo delo v SMG, kjer je "ustvaril eno vrsto zlahtnih vlog, ki so se zapisale v zgodovino gledališča in otroške duše". Priznanje ZDUS za igralske dosežke v letu 2007 prejme Helena Peršuh, članica Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica za vloge Marje Lvonve in Letoviščarjih v režiji Paola Magellija in Irene v igri

Nine Mitrovič Ta postelja je prekratka ali Samo fragmenti v režiji Ivane Djilas. V utemeljitvi piše: Helena Peršuh je igralka



Helena Persuh

širokega in bogatega notranjega sveta ter umetniškega razpona. Z vloge Marje Lvonve je zasnovala

lik, ki nas pritegne s svojo zapletenostjo ter vprašanji, ki jih odpira. V podajanju je zanesljiva, prizemljena, v moči gledališke navzočnosti presenetljiva. Tudi z vlogo Irene je ustvarila vsestransko odrsko osebnost, prežeto z močjo hrepenenja po sreči in pravi ljubezni. S premišljenim stopnjevanjem najglobljih razpoloženj in občutij, ki jih v tej spotovsko zasnovani režiji preigrava s filmsko tenkočutnostjo in z osupljivo lahkotnostjo, je do zadnjega vlakna pristna, notranje silovita ter pretresljiva v tolikšni meri, da se gledalec zaradi njene življenjske zboji za njo samo. Prepričljivo, popolnoma predano in v čisti gledališki užitek. Uroš Furst, član SNG Drame Ljubljana, si je priznanje ZDUS zaslužil za vlogo Mlakarja v Cankarjevih Romantičnih dušah v režiji Sebastjana Horvata in Vala Xaviera v Williamsovi drami Orfej se spušča v režiji Mateje Kolečnik. Mateja Dremelj, lektorica v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani, je pa dobitnica "bršljanovega venca", ki ga ZDUS podeljuje za umetniške dosežke na področju lektorstva.

Iva Koršič

Kratke

Goro nad Novo Gorico in Gorico odpirajo turizmu

Sabotin, hrib ali gora nad Novo Gorico in Gorico, je zmeraj bolj dosegljiv. Nanj se je mogoče povzpeti po pešpoteh, kolesarskih stezah in tudi neposredno po raznih smereh, ki imajo izhodišče bodisi v Sloveniji bodisi čez mejo v Italiji. Odslej pa je Sabotin z vrhom na višini 609 metrov dosegljiv tudi z avtomobili in drugimi motornimi vozili. To je mogoče po razširjeni in na novo asfaltirani okoli 6 km dolgi cesti



od Vrhovelj do turistične koče na Sabotinu. Za ureditev prometnice so si zlasti prizadevali v občini Brda, kjer postaja turizem čedalje pomembnejši. Naložba za razširitev in asfaltiranje omenjene ceste je stala okoli 430 tisoč evrov, sredstva pa so prispevali država, Občina Brda, EU in Evropski sklad za regionalni razvoj.

V Brdih že nad 100 hektarov oljk

Brda so z Vipavsko dolino, Krasom in italijanskim območjem Brd sredozemski prostor, kjer so od davnih časov gojili vinsko trto, smokve in oljke. Pridelovanje slednjih že nekaj let hitro povečujejo, kar velja zlasti za Brda. Tako imajo sedaj na tem območju že nad 100 hektarov oljk, štirih najbolj kakovostnih sort: črnice, drobnice, belice in gorgazzo. Brda so sicer eno izmed najbolj severnih leg, kjer še uspevajo oljke. Pri pospeševanju pridelovanja oljk v Brdih tesno sodelujejo tamkajšnje društvo oljkarjev, Občina Brda in Deželna agencija za podeželski razvoj ERSa v Gorici. Na Dobrovem so zgradili oljarno, ki zelo spodbuja napredek pridelovanja oljk. Letos bodo s to kulturo posadili nadaljnjih okoli 30 hektarov površin, ki so opustele ali pa so na njih prej pridelovali grozdje. Oljke so v Brdih in na sosednjem območju v Italiji poimenovali s skupno blagovno znamko UE-LI-JE. Ime izhaja iz dvojezičnosti in zato simbolizira povezovanje dveh narodov v enotno kulturo. Zasnovano je tako, da se z njim lahko poistovetijo in ga razumejo domačini iz slovenskih Brd kot tudi njihovi sosede v Italiji.

Nove pošne znamke v Sloveniji

Pošta Slovenije je izdala pet novih priložnostnih pošttnih znamk, in sicer iz serij Rastlinstvo in turizem. Na znamkah iz serije Rastlinstvo so upodobljeni cvetovi potonike, gorskega kosmatinca in ilirske perunike. Posebna znamka prikazuje tržaški svišč. Potonika je okrasna vrtna rastlina in eden od simbolov kraške flore, zato je v sežanski občini uvrščena med zavarovane rastline. Gorski kosmatinec pa je tipičen kraški znanilec pomladi, ki odpre svoje temne, vijoličnorjave cvetove že marca ali aprila. Tržaški svišč je pritična trajnica, ki opravi svoj življenjski cikel spomladi, poleti pa se



njeni nadzemni deli popolnoma posušijo, kot se to sicer zgodi z večino pisanih cvetlic kamnitega kraškega travnika. Znamke iz serije Turizem prikazujejo najlepše predele Slovenije. Nova znamka poleg lepote najvišjega dela Soške doline, območja Trente, zaznamuje še 150. obletnico rojstva dr. Juliusa Kugyja, ki je s svojimi deli ta predel Slovenije približal širši evropski javnosti. Poleg spisov, objavljenih v različnih časnikih, je o svojih izkušnjah v gorah napisal sedem knjig. Znamko je po fotografijah Matjaža Šmalca iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije oblikovala Maša Kozjek.

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica na festivalu v Kolumbiji

Slovensko narodno gledališče se je v tednu okrog Velike noči mudilo na gostovanju v Kolumbiji, na 11. Iberoameriškem gledališkem festivalu v Bogoti. Od srede, 19. marca, je imelo pet ponovitev predstave Maksima Gorkgega Letoviščarji v prevodu Milana Jesiha in režiji Paola Magellija. Predstave so bile v zgodovinskem Teatru Faenza. Zahtevna scena scenografa Lorenza Bancija je dobila malce drugačno podobo kot na domačem odru. Namesto sestavljenih odrskih elementov, ki so ustvarjali nekakšno peščeno duno, so bili letoviščarski griči izoblikovani iz večjih količin navoženega peska. To je bilo možno prav zaradi obnovitvenih del, ki potekajo v Teatru Faenza. Tudi igralski ansambel je odšel gostovat v nekoliko spremenjeni zasedbi. Letoviščarje so poosebili Primož Pirnat, Ana Facchini, Blaž Valič, Danijel Malalan, Maja Poljanec, Milan Vodopivec, Marjuta Slamič, Miha Nemec, Helena Peršuh, Ajda Toman, Ivo Barišič in Gorazd Jakomini; Alido Bevk in Radoša Bolčina sta zamenjala Lara Janković in Vojko Belšak.

Novogoriška afeta o parkiriščih še ni končana

Se zemljiški spor vrača nazaj na ulice?

Pred približno mesecem dni se je spor med novogoriško mestno občino in družbo SGP Gorica zaradi zemljišč v mestu z ulice preselil na pogajalsko mizo, zdaj pa kaže, da se zna kmalu vrniti na ulico. Korenine spora, ki dobiva vse večje razsežnosti, segajo več kot deset let nazaj, ko se je na podlagi zakona o lastninjenju družba SGP Gorica v zemljiško knjigo vpisala kot lastnica zemljišč javne infrastrukture v mestu, pa čeprav to dejansko ni bila. Pomanjkljiva zakonodaja je to dovoljevala, "občinarjem" pa se takrat, ko bi lahko vso javno infrastrukturo vpisali kot občinsko last, ni zdelo potrebno ukrepati oziroma so se zganili, ko je bilo že prepozno. Tako je postala družba SGP na zakonsko legitimno, pa čeprav moralno sporen način lastnica več kot 150 tisoč kvadratnih metrov površin v mestu, med katerimi so na primer zelenice, pločniki, parkirišča in ceste, pa tudi nekateri infrastrukturni objekti. Dokler so SGP vodili "naši" ljudje, ni bilo težav, zaškrpalo pa je, ko je družbo lani prevzelo sedanje vodstvo. Gre za mlade ambiciozne podjetnike, ki so prišli od drugod in jih lokalne povezave in politični ter gospodarski dogovori bolj malo brigajo. Gre jim za zaslužek, opremljeni pa so z znanjem, drznostjo in hladnokrvnostjo, za katere na novogoriški občini vse do zdaj še niso našli cepiva, oziroma jim preprosto ne morejo "parirati". Pri zapletih okrog garažnih hiš na ulici Gradnikove brigade se je ves čas zdelo, da gre za igro mačke z mišjo, saj so imeli na vsako potezo občine v družbi SGP pripravljen odgovor, ki je dobesedno pičil. Izgledalo je, kot da vnaprej vedo, kakšne poteze bo vlekla občina, ki je delovala panično, na hitro in nepremišljeno. Za njihovo strategijo pa se je nasprotno zdelo, da je bila skrbno načrtovana že veliko prej in se je samo počasi, korak za korakom, sestavljala. Ko se je spor z ulice preselil na pogajalsko mizo in je bila ustanovljena posebna komisija za pogajanja z vodstvom družbe, v kateri je bilo nekaj mestnih svetnikov, predstavnikov stanovalcev in krajevne skupnosti, je že kazalo, da obstaja upanje za normalizacijo razmer in rešitev spora po mirni poti, po

mesecu dni dogovarjanj pa je spet zaškrpalo. Iz družbe SGP so začela ponovno prihajati sporočila za javnost o tem, kako jih skušajo na občini prelistati, kako, med tem ko se oni pogajajo, pravljajo vse potrebno za to, da gre družba čim prej v stečaj, za katerega po mnenju vodstva ni osnove, kar naj bi potrjevalo tudi revidirano poročilo o njenem poslovanju. Tik pred velikonočnimi prazniki je na novogoriškem okrožnem sodišču potekalo zaslišanje prič v zvezi s predlogom stečaja družbe, ki so ga šele pred samim začetkom zaprli za javnost. O tem, koliko tožb je bilo vlože-

zvezi s sodnimi postopki, s katerimi naj bi različni akterji izpodbijali po njihovem mnenju nesporno lastništvo zemljišč in nepremičnin v lasti družbe SGP, pa so dodali, da takšni postopki običajno trajajo do deset let, zaradi česar naj bi se mestu obetal nadaljevanje neurejenega parkiranja, ki ga bodo najbolj občutili prebivalci. Čeprav so cene v omenjeni ponudbi bistveno nižje od tistih, ki so veljale nekaj dni v februarju, ko so v družbi SGP s pomočjo najetih varnostnikov zaprli dostop do dveh parkirnih hiš, za nekaj dni pa tudi do dveh zunanjih parkirišč, pa je 25 evrov mesečne najemnine



Miha Šegula

nih ali napovedanih v zvezi z omenjenim zemljiškim sporom za izpodbijanje lastništva nepremičnin v lasti SGP Gorica, nima smisla izgubljati besed, ker bi porabili preveč papirja, zato pa je treba nekaj napisati o najnovejši novici v zvezi z zemljiškim sporom. Zadnje soboto v marcu je namreč družba SGP Gorica v enem od brezplačnih časopisov, ki so v zadnjem času preplavili slovenski medijski prostor, na dveh straneh objavila oglas, s katerim prebivalce Nove Gorice vabi k najemu oziroma odkupu parkirnih mest v kar štirih garažnih hišah in štirinajstih zunanjih parkiriščih v mestu, ki so v njeni lasti. V ponudbi, ki so jo dan kasneje v nabiralnike prejeli tudi vsi stanovalci v okolici omenjenih parkirnih hiš in parkirišč, so zapisali, da so jo oblikovali zato, ker pogajanja z novogoriško občino niso obrodila ustreznih rešitev ureditve parkiranja v Novi Gorici. V

za zunanje parkirno mesto in 42 evrov za parkirno mesto v garažni hiši za marsikatero Novogoričana še vedno preveč, še posebej zato, ker so se tisti, finančno bolj stoječi, že zdavnaj izselili iz stanovaljskih blokov v mestu, v njih pa so ostali predvsem ljudje, ki lahko o lastni hiši le sanjajo. Med njimi je tudi veliko takih, ki jim 42 evrov predstavlja deseto celotnega mesečnega osebnega dohodka oziroma pokojnine. Nič čudnega torej, da med ljudmi, ki so več kot 25 let živeli v prepričanju, da so parkirišča skupna last vseh prebivalcev, spet vre. Med prvimi reakcijami je bilo slišati tudi izjave kot: "To je vojna napoved" in "Spet bo treba na ulico, a tokrat zares in do konca". V družbi SGP zbirajo ponudbe do 15. aprila, odgovore vseh njihovih nasprotnikov, ki so tako ali drugače vpleteni v zadevo, pa je pričakovati še pred tem.

Nace Novak

Kulturni dom / Gorica

Sedem komičnih predstav za smeh in dobro voljo

V pomladnem prebujanju se na odrske deske Kulturnega doma v Gorici vrača Komigo, trijezični festival, edina tovrstna pobuda na slovenskih in italijanskih tleh, ki se je med domačo publiko že prav prijetno udomacila, saj je letošnja že peta izvedba in abonma zanj je vpisalo že preko 200 gledalcev, ki si očitno želijo sprostitve ob komedijskih uprizoritvah. Teh bo tudi letos sedem in se bodo zvrstile od aprila do junija, zadnja pa bo na sporedu že v jesenskem času, oktobra. Pobudnika festivala, ki se je prvič zaiskril na gledališkem obzorju leta 2004, sta goriški Kulturni dom in Kulturna zadruga Maja Gorica v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in združenjem

Terzo Teatro iz Gorice, pa tudi z Italijansko unijo v Kopru - Unione Italiana di Capodistria, Studiom Anima iz Ljubljane in Kulturnim domom Nova Gorica. Pokrovitelji Komigo so goriška občina in pokrajina, dežela FJK ter SKGZ. Letos sta se naštetim pridružila še Kinoatelj Gorica in festival Across the border. Program sedmih predstav, štirih v slovenščini, dveh v italijanščini in ene v furlanščini, so predstavili na tiskovni konferenci, v torek, 18. marca, v spodnji dvorani Kulturnega doma, na kateri so bili prisotni ravnatelj KD Igor Komel, Boris Budal, ki spremlja to pobudo, Martina Hlede v imenu Kinoateljstva ter Sten Vilar kot predstavnik Studia Anima iz Ljubljane. Po želji prirediteljev naj bi bil festival tudi spodbuda za gledališko humoristično ustvarjalnost na Goriškem, saj so vsakič soudeleženi na njem tudi domači poudarjalci. Kot je povedal Komel, bodo letos prvič nadnaslovi v italijanščini, tako da bodo italijanski gledalci

lažje spremljali predstave v slovenskem jeziku. Komigo se bo oz. se je začel v torek, 1. aprila, s kabaretno predstavo Radio - Aktivni live! Kabaret, ki so ga, tokrat v živo, predstavili poznani radijski glasovi, Tjaša Ruzzier, Boris Devetak, Franko Korošec in Marko Sanzin.



V ponedeljek, 21. aprila, bo odrske deske s satirnim smehom prepoil tudi pri goriški publiko zelo priljubljeni Boris Kobal, ki bo nastopil kot član Cafe' Teatra Ljubljana v narečni monokomediji Kdo vam je pa to delu? izpod peresa Marka Pokorna in v režiji Jase Jamnika. V torek, 29. aprila, se bodo humoristi skeči spajali z glasbo v predstavi Ma che festa e'? (Kakšen praznik pa je to?), ki jo bosta sooblikovala Bandorkestra. 55 z dirigentom Marcom Castellijem in goriško saksofonistko Barbaro Toso ter Orkestra Zbylenka. Na Komigo se bo v torek, 20. maja, kar dvakrat, ob 18.00 in 20.30, prvič prikazalo filmsko platno, na njem pa film Petelinji zajtrk, ki velja za slovensko filmsko uspešnico, saj si ga je od oktobra lani do marca letos v slovenskih kinodvoranah ogledalo že nad 175.000 gledalcev, kot je med drugim poudarila Martina Humar, ki ga je označila kot dober ljubzenski film, v katerem nastopajo mali ljudje v Prekmurju s svojimi

vsakdanjimi zgodbami, srečanju in zapletu s komičnim pridihom. Režijo in scenarij je podpisal Marko Naberšnik, igrajo pa Vlado Novak, Primož Bezjak, Pia Zemljič, Dario Varga, Janez Škof, Davor Janjič, Miloš Battellino in Severina Vučković. V ponedeljek, 26. maja, bo skupina Trigeminus iz Manzana z igralcema Maro in Brunom Bergamascom, ki sta že nekajkrat bila gosta Komiga, nastopila z delom Beato fra le gonne (Blazen med »kiklami«) Goričana Maura Fontaninija, ki je predstavo tudi zrežiral. Ju-

nija pa se bo kot odmev na lansko zelo dobro sprejeto predstavo Šenarski kom zarisala komedija Smoških. com v izvedbi Špas Teatra iz Mengša. V režiji Jurija Zrnca igrajo Sebastijan Cavazza, Matjaž Tribušon, Jurij Zrnec, Matjaž Javšnik, Lado Bizovičar, Boris Cavazza in Rado Mulej. Ko bo že mošt vrel v sodih, bo v soboto, 18. oktobra, na sporedu še zadnja predstava, Tren de vin (Vlak vina) avtorjev Marca Cadorina in Ermanna Perinotta, ki jo bo v režiji slednjega izvedla Compagnia Fortifluidi iz Trevignana (Trevise). Vse predstave bodo v goriškem Kulturnem domu ob 20.30. Cena abonmaja za sedem predstav znaša: 45,00 evrov, redni; 35,00 evrov, znižani (študenti, upokojenici). Vstopnice: 10,00 evrov, redne; 7,00 evrov, znižane. Vstopnica za film: 5,00 evrov. Tudi letos bo na razpolago mini abonma za predstave v italijanskem in furlanskem jeziku.

IK

SLOVENIJA Gornja Radgona

Na mednarodnem sejmu tudi o stikih z Italijo

V Gornji Radgoni poteka od torka, 1. aprila, do sobote, 5. aprila, mednarodni sejem za gradbeništvo MEGRA. Na tem bo letos prisotno tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki bo promoviralo naše gospodarstvo in še posebno obrtništvo. V sklop pobud, ki jih financira Deželna komisija za obrt FJK, se uvršča tudi letošnja udeležba slovenske organizacije na sejmu, še zlasti pa strokovni posvet, ki bo na sporedu v petek, 4. aprila, ob 15. uri. V skupni organizaciji SDGZ in Združenja gradbincev v Trstu ANCE bo potekalo za vsa zainteresirana gradbena podjetja informativno srečanje, ki bo skušalo osvetliti dve osnovni plati. Strokovnjaki SDGZ in SERVIS bodo predstavili storitve za delovanje slovenskih gradbenih podjetij v Italiji. Predsednik sekcije svobodnih poklicev SDGZ Alan Oberdan in arhitekt Danilo Antoni bosta spregovorila z vidika zakonskih predpisov za gradbena podjetja in tehničnega spremljanja slovenskih podjetij v Italiji, direktor Servisa Koper De-



energetskemu varčevanju v stavbah, inž. Alberto Lodi o energetski certifikaciji ter inž. Valerio Pontarolo o hiperizolaciji. Delegacijo tržaškega združenja gradbincev na sejmu MEGRA bosta vodila predsednik Alessandro Settimo in direktor Fabio Millevoi. Skratka, obetajo se nadvse zanimive teme za gradbena podjetja nasploh in še posebno za tista, iz Slovenije in Italije, ki jih zanima pospešiti sodelovanje na tem področju v obeh stvarnostih. Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse člane iz omenjenega in drugih povezanih sektorjev, npr. inštalaterje, a tudi projektante, da izkoristijo priložnost petkovega posveta, da obiščejo sejem in tudi navežejo stike z morebitnimi partnerji. V ta namen prireja skupni obisk sejma vseh zainteresiranih članov v petek, 4. aprila, z zbirališčem in skupnim odhodom ob 9.15 izpred Bara "G" na Fernetic (italijanska stran). Za informacije in prijave: tel. 0406724824 ali 0406724828.

NOVI
GLAS

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.



Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tiskovnikov v Italiji FISC



Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 1. aprila, ob 14. uri.

Osma številka Pastirčka

Poučni drobci v pisanosti zapisov

Pomladne sapice niso še zmogle pregnati zadnjih vzdihljajev zime, ki bi rada obdržala naravo v svojem mrlem oklepu, kot potrjuje v osmi številki Pastirčka pesmica Zlate Volarič Zmota: beli zvončki so dvignili glavice, a namesto da bi jih poljubilo zlato sončce, je zapadel nanje ledeni sneg. Kot v marcu je tudi v aprilu vreme kar muhasto in nas večkrat vleče za nos, kot pojejo stih V. T. Arharja v pesmici Nestanovitnež, zato so več kot umestne prvoaprilske šale, le da niso škodoželjne. 23. aprila goduje sv. Jurij, ki preganja zimo in je na Slovenskem povezan z raznimi navadami. Ker je aprila že lepo iti na izlete v naravo, urednik Pastirčka Marjan Markežič spodbuja male bralce, naj iščejo na njih navdih za naslovnico Pastirčka za prihodnje šolsko leto. Sam je strica Maksa, Tjašo in Pastirčka napotil v Avče nad Kanalom, ki letos slavijo ne navadno, zelo razburljivo stoletnico: 31. marca l. 1908 je na avška tla padel meteorit, edini, ki je pristal na slovenskih tleh. Hrani ga prirodoslovni muzej na Dunaju. Osrednja slovesnost je bila v Avčah v soboto, 29. marca. V tej

obsoški vasi je vredna obiska cerkev sv. Martina iz 15. stoletja in romarska cerkev Marije Snežne iz 14. stoletja v Nadavčah. Na prijeten izlet v Istro so 9. marca odšli člani Skupnosti družin Sončnica in poslali Pastirčku barvno fotografijo, zapis o tem pa je napisala Sanja Vogrič. Med zanimivimi in raznolikimi prispevki in živopisnimi risbicami Pastirčkovih bralcev sta tudi pisemce in fotografija učencev OŠ P. B. Domen iz Sovodenj, ki so s projektom Klic dobrote pomagali afriškim otrokom. Na izlet v naravo je odšla tudi medvedka Metka in se ob natančni ilustraciji Danile Komjanc zagledala v pomladne cvetke. Morda je videla tudi skromno spominčico, ki se v pesmici Cvetici Berte Golob pogovarja s samoljubno orhidejo. V današnjem času, ko so olika, prijaznost in druge vrline potisnjene v kot, je zelo dobrodošla nova Pastirčkova rubrika, ki jo pripravljata zakonca-illustratorja Walter Grudina in Paola Bertolini, prvi s peresom, druga pa z barvicami. V tokratnem stripu prijaznih, toplih barv se fantič sprašuje, ali naj pozdravi ali ne starejšo sosedo; naj bo vljuden ali brez-



bižen. To je nazorna lekcija za naše otroke, ki se bodo še sami vprašali, kako se počutijo, ko so olikani ali neolikani. Iz domišljiskega sveta Paole Bertolini Grudina je izšla tudi simpatična miška, ki v sliki in besedi pove marsikaj o sebi in svojih sorodnikih glodalcih. Zapis je uporaben tudi v šoli pri urah naravoslovja, kot tudi križanka Križ kraž o gozdnih prebivalcih, ki jih je v običajnem toplem naivnem slogu priklicala na papir ista ilustratorka, pri kateri sta jasno razpoznavna slog in privlačna milina, ki se zarisuje tudi na obrazih svetnikov v rubriki Nebeški prijatelj; tokrat je na vrsti apostol, neverni Tomaž.

V osmi številki Pastirčka se nadaljuje zgodba Marize Perat o šk-

ratih in mačku Mrnjavu, ki se ni še rešil iz čarovničnega ujetništva, a je izvedel dve pomembni skrivnosti... Jožica Žniderčič v rubriki Utrinki spominov naših babic, kot vselej v izbranem jeziku, opisuje štiriinosemdesletno gospo Danico, ki je nekdanja »vešpo« raznašala pošto po števerjanskih klančih, zasneženih pozimi in postlanih s cvetjem česenj in breskev spomladi. Posebno dobrodošli so bili njeni obiski ob praznikih, ko je prinašala voščilnice, pa tudi priboljške, ki so jih nekaterim domačinom pošiljali sorodniki iz Amerike. Na velikonočne praznike spominjajo poleg risbic dopisnikov pesmica z notnim pripisom Franca Gačnika Sta šla učenca, rubrika Kar lepo po vrsti in sladki velikonočni zajček. Navihani Pacek s packopiskom v roki modro razmišlja o besednem zakladu, ki se v njegovi spakedranščini glasi »težoro parolifero!«. Strežniki bodo v rubriki Ministranti ok. spet našli plemenite napotke za boljše opravljanje svojega dela pri oltarju.

IK

ŠZ Olympia / Priprave na tekmovanja

Mladi telovadci športnega združenja Olympia se že od meseca januarja vneto pripravljajo na tekmovanja in nastope; v svojih vrstah imajo veliko obetavnih telovadcev in telovadk. Nekateri sicer niso še dorasli za zahtevnejše tekmovanje, a s prizadevnostjo pri redni vadbi bodo gotovo dosegli kakovostno raven. Drugi pa že odhajajo na večja tekmovanja, tudi v Slovenijo. Tako so se dekleta Športne plesne skupine Olympia meseca marca ponovno udeležile mednarodnega plesnega turnirja FJK v Lignanu.

Šestčlanska ekipa orodnih telovadcev se je 15. marca udeležila



13. odprtega prvenstva Renč v skokih z male prožne ponjave v organizaciji ŠD Partizan Renče in Gimnastične zveze Slovenije. Na 20 tekmovalcev v kategoriji Začetniki je Kristjan Komjanc zasedel odlično 7. mesto, Nejc Terpin 8., Danjel Agbetiata 10., Manuel Peršolja 11., Luka Paljk pa 15. mesto.

V kategoriji Začetnice je Marta Fajt zasedla 21. mesto.

V soboto, 12. aprila, se bo še bolj številna ekipa udeležila 33. odprtega prvenstva Bežigrada v skokih z male prožne ponjave in finala pokala Slovenije 2008 v Ljubljani.

Tudi trenerji in vaditelji športnega združenja Olympia se vneto pripravljajo na tekmovanja. V soboto, 5. aprila, bo namreč v Ljubljani predelava vaj za vse trenerje in vaditelje, ki izvajajo projekt Nacionalne sokolske športne šole. Istočasno bo potekal seminar za vodstvene delavce v društvih. Na seminarju bo predaval sekretar Sokolske zveze Slovenije Dušan Gerlovič. / Damijana Češćut

Pomisliki ob največjem športnem dogodku

Peking, olimpijske igre in kršenje človekovih pravic

Dogajanje na Kitajskem in morebitni boj kot avgstovskih letnih olimpijskih iger sta zelo aktualni temi. Olimpijade mednarodni komite, ki ji načeluje, prav gotovo ne bo nikoli odpovedal, možnost bojkota katere od držav pa je realna. V medijih opažamo mogoče kanček podcenjevanja celotne zadeve, vendar o umestnosti scenarija, po katerem bi letošnje OI naposled odpadle, bi bilo vredno resno razmisliti. Dodelitev olimpijskih iger 2008 Pekingu, in torej Kitajski, je bila že od vsega začetka sporna, kot se je z drugimi prizo-

rišči sicer dogajalo tudi v preteklosti. Glede spoštovanja človekovih pravic je kitajska družba

namreč objektivno pomanjkljiva. Izkoriščanje otrok in celo trgovanje z njimi, nepriznavanje svobode veroizpovedi in tiska, nepopustljivost in cenzura (do katere moramo biti novinarji posebno občutljivi) pri vprašanju Tibeta, vse to so ogromne vrzeli, ki bi jih morala mednarodna skupnost, še prej politična (Organizacija združenih narodov) kot športna (Mednarodni olimpijski komite), odgovorno vzeti v poštev pri izbiri. Po drugi strani se je poverjeni kitajski organizacijski odbor z neverjetno predanostjo in vztrajnostjo vrgel v

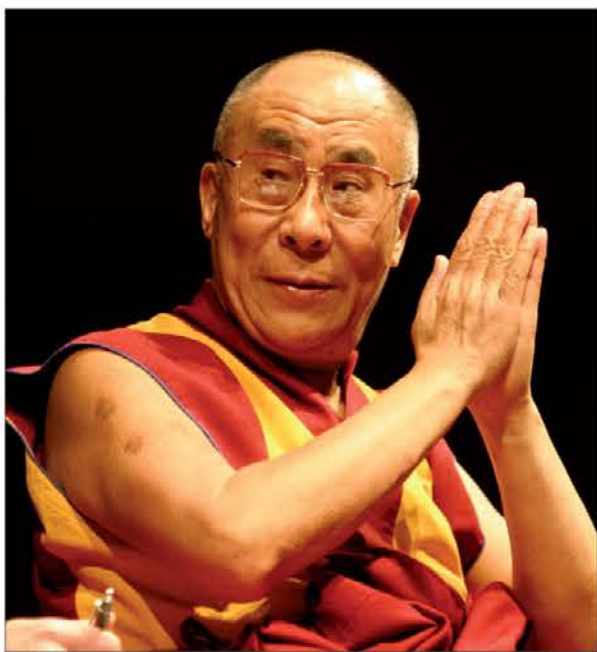
priprave (z zanj značilno resnostjo in učinkovitostjo pri delu), ki jih je dokončal že zdavnaj. Skratka, s športnega, infrastrukturnega in logističnega vidika bi (in bodo) olimpijske igre povsem uspele, vendar hud izvirni greh, omenjeni kulturni madež, ostaja. Pri tem gre mogoče pripisati, da bi najbrž za marsikatero drugo državo, ki bi ji poverili priredbo OI, veljali podobni pomisleki, vendar tokrat je pač na vrsti Kitajska in pred protislovji, ki ovijajo njeno družbo in vladu, si preprosto ne moremo zatiskati oči.

Na dlani je, da so Tibetanci urno in spretno zajahali olimpijskega konja ter razumljivo stavijo vse na to priložnost. Peking dejansko dolguje zatiranim in mednarodni skupnosti določene odgovore in ukrepe, o katerih se je med drugim že formalno obvele. Priložnost je ugodna, saj bi se lahko Kitajska prav letos navzven pokazala v najlepši luči, s tem da učinkovitosti pri organizaciji vsega, kar sodi k OI, doda še miselni preskok, ki ga od nje pričakujemo vsi, posebno pa zbiratelji podpisov proti kršenju človekovih temeljnih pravic in protestniki ob nedavnem priži-

gu olimpijske bakle. Stvar je bržkone lažje povedati kot pa izvesti, saj pri Kitajcih ob krvavem dogajanju v zadnjih tednih nikakor ni videti te pripravljenosti. Zahodu zelo oddaljen narod ne nosi samo režimske dediščine, pač pa predvsem globoko kulturno tradicijo (v veri, v družini, pri delu, povsod), ki je popolnoma različna od naše. In pri tem se hudo iskri. Olimpijada je edinstvena priložnost, s katero lahko svet pritiska na Kitajsko. Ne zdi se ravno bogokletno, da bi kaka država velela svojim športnikom, naj ne odpotujejo v Peking ali se vsaj odpovedo otvoritveni svečanosti.

Povsod, tudi v najvišjih oblasteh posameznih držav (Italija in Slovenija nista izjemi), so mnenja zelo deljena, vabilo k bojkotu pa je iz določenih krogov, ne samo radikalnih, glasno in razširjeno. Tudi bralstvo določenih dnevnikov se je v ihti odločno opredelilo zato, da se Kitajsko spravi k zidu prav ob tej priložnosti. Svoj lonček so pristavili tudi marsikateri športniki. Verjetno bodo šle OI mirno skozi in velikih premikov kot po navadi ne bo, vendar bodimo vsekakor zelo pozorni do tematike, ki je – ponavljamo – nikakor ne gre podcenjevati.

HC



Seja izvršnega odbora ZŠSDI

Posvet in nova raziskava o našem športu

Redni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji bo v sredo, 23. aprila, v Bazovici. Tako so odločili odborniki na zadnji seji izvršnega odbora, ki je potekala v Gorici. Kot običajno so vključili v dnevni red občnega zbora tudi posebno točko, in sicer nastop priznanega pravnikarja, ki bo razpravjal o odgovornosti predsednikov in društvnih odbornikov v odnosu do članov – športnikov. Tematika je zanimiva in aktualna, saj so odgovornosti vodilnih ljudi v društvih vedno zelo velike, in ker se zakonodaja stalno obnavlja, je prav, da se vsi seznanimo s to pomembno problematiko. Na občnem zboru

bodo seveda odobrili bilanco za leto 2007, ki kaže nekoliko višji primanjkljaj kot leto prej, četudi pri ZŠSDI-ju menijo, da so zelo pazljivo upravljali s sredstvi na razpolago. V zvezi s finančnim področjem so tudi ugotovili, da prenekateri športna društva niso bila deležna sredstev iz manjšinskih fondov. Zato so dali mandat predsedniku, da preveri pri vseh odgovornih, zakaj se je to dogodilo, saj obstaja vtis, da so pri razdeljevanju teh sredstev prav ta športna društva zapostavljena, kar se da razbrati tudi iz sprejetih odgovorov. Ob izteku roka za predstavitev so s posredovanjem krovne organizacije

letos vložili na razne javne ustanove preko 140 prošenj, od katerih so jih 90 sestavili uradi Združenja. Na seji so tudi pregledali opravljeno delo ob koncu lanskega leta in v mesecu januarju. Delovanje je bilo zelo pestro, še posebno, ker je to obdobje nagrajevanj in načrtovanja. V tem oziru so sklenili izvesti novo raziskavo, ki se bo sklenila konec leta in ki naj bo tehnična popotnica novemu odboru, ki bo izvoljen aprila prihodnje leto. Poleg razčlenjenega statističnega stanja naj bi vsebovala tudi podatke o odnosu, ki ga imajo mladi do športne dejavnosti, in izsledke posveta o združevanju oz. sodelovanju, ki bo meseca maja. O samem posvetu so bili odborniki ZŠSDI mnenja, da je ta prvotni naziv morda nekoliko preomejen, saj ne gre samo za način in princip posamičnega nasto-

panja, ampak predvsem za izbiro strategij, kako dvigovati vsebinsko raven našega športa ob istočasnem nadaljevanju po poti utrjevanja in uveljavljanja slovenskega jezika.

V zadnjih časih je bilo razbrati v raznih intervjujih kar nekaj izjav, da bi moralo ZŠSDI skrbeti za usposabljanje trenerjev. Vodstvo organizacije se s takimi mnenji ne more strinjati, saj je vsem znano, da se morajo opraviti vsi postopki za doseglo trenerske licence pri posameznih državnih panožnih zvezah in ZŠSDI pri tem lahko samo pomaga, kot to že dela, le po finančni in organizacijski plati. Po



drugi strani beležimo v nekaterih panogah kar nekaj desetih novih trenerjev, kar kaže, da kljub vsemu obstaja določen interes za to nelahko in večkrat nehvaležno delo. V tem oziru bo Združenje v

kratkem izvedlo raziskavo, tako da bomo razpolagali s popolno sliko ne samo o številu trenerjev, ampak tudi o njihovi stopnji specializacije. Več pa bo ZŠSDI moralo vsekakor narediti za izobraževanje odbornikov. Na to temo so že bile zabeležene nekatere tematike, ki jih bodo poglobili v naslednjem obdobju, ko bodo določili tudi potrebne konkretne pobude. Ker bomo letos beležili 50-letnico

Športnih dnevov oz. iger, so tudi sklenili, da se na to spomnimo meseca septembra s posebno pobudo, za katero naj bi skrbela komisija, ki jo bodo imenovali v naslednjih dneh. Med ostalim so odborniki ZŠSDI ugotovili, da se v poročanju v Sloveniji po toliko intervencijah le nekaj premika, saj je revija Šport mladih posvetila platnico in daljši članek našima jadralcema Jašu Farnetiju in Simonu Sivitz Košuti, revija Olimpijski krogi pa prinaša daljši članek o Branku Lakoviču in spletni strani sloSPORT.org. Za pridobivanje novih finančnih virov pa bo potrebno biti zelo kreativni in skušati v čim večji meri izkoristiti sredstva iz evropskih skladov, četudi športna dejavnost ni v razpisih neposredno omenjena. Večje pobude bodo mogoče le, če bomo sposobni priti do teh sredstev. Zajetna in tematska seja torej, kar dobro obeta za letošnje delovanje ZŠSDI in včlanjenih društev.

NOGOMET	Kontovel/Sokol 96:76
Elitna liga: Tricesimo - Juventina 4:2, Sevegliano - Vesna 1:0	ODBOJKA
Promocijska liga: Kras Koimpex - Centro Sedia 1:0	Ženska C liga: Virtus - Sloga List 2:3
1. amaterska liga: Primorje Interland - San Canzian 1:0, Sovodnje - Aquileia 3:0, San Giovanni - Primorac 1:1	Moška C liga: Sloga Tabor Teletina - VBU 3:0, Soča Zadrzna banka Doberdob Sovodnje - Basiliano 0:3, Val Imso - Faedis 3:1
2. amaterska liga: Zorja/Gaja - Ronchi 1:1, Begliano - Breg 1:0	Ženska D liga: Buia - Bor/Breg Kmečka banka 2:3, Gvolley Kmečka banka - Pasian 3:0, Paluzza - Kontovel 1:3
3. amaterska liga: Mladost - Union 4:0	HOKEJ IN LINE
KOŠARKA	Moška A1 liga: Polet Kwins Zadrzna kroška banka - Vicenza 4:6
C liga: Bor Radenska - Roncade 84:62	TENIS
C2 liga: Jadran Mark - Tricesimo 75:41	Moška B liga: Gaja - Bocen 1:5
D liga: Drago - Breg 75:91, Romans -	



Za vse nas.

**RICCARDO
ILLY**

**Predsednik
Furlanije
Julijske
krajine**

ZA DEŽELO VOLI TAKO



ime in priimek



Naročnik: Slovenska Skupnost, via Gallina 5/III, Trst C.F. 80025740327